

Hallituksen esitys Eduskunnalle linjakonferenssien käyttäytymissääntöjä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Genevessä huhtikuussa 1974 tehdyn yleissopimuksen linjakonferenssien käyttäytymissääntöistä.

Yleissopimuksen keskeisiä tavoitteita on vähentää linjakonferenssien valtaa linjaliikenteestä, turvata yhtäläinen oikeus eri valtioiden linjavarustamoille konferenssien suorittamiin kuljetuksiin, lisätä julkisen vallan mahdollisuuksia valvoa linjakonferenssijärjestelmää ja luoda määräykset konferenssien, rahdinantajien ja linjavarustamojen välisten riitojen ratkaisemiseksi. Konferenssien suorittamiin yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden välisen kaupan kuljetuksiin sovelletaan kuljetusosuuksien jakoperiaatetta, jonka mukaan viejä- ja tuojamaiden kansallisilla linja-

varustamoilla on oikeus yhtä suureen osuuteen konferenssin hoitamasta näiden maiden välisestä kaupasta ja 20 % konferenssikuljetuksista jää vapaan kilpailun piiriin.

Yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan kuuden kuukauden kuluttua liittymiskirjan tallettamisesta.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus yleissopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Lailla pyritään myös selventämään eräitä yleissopimuksen tulkinnanvaraisia artikloja sekä täydentämään yleissopimusta niiden kysymysten osalta, joista yleissopimuksessa ei määrätä. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti yleissopimuksen kanssa.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu		Sivu
YLEISPERUSTELUT	3	5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	8
1. Nykyinen tilanne	3	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	9
1.1. Linjaliikenne Suomen merenkulussa ja ulko- maankaupassa	3	1. Yleissopimus linjakonferenssien käyttäytymis- säännöistä	9
1.2. Linjakonferenssit ja niiden suorittamat kul- jetukset Suomen merenkulussa	4	2. Ehdotus laiksi linjakonferenssien käyttäytymis- sääntöjä koskevan yleissopimuksen eräiden mää- räysten hyväksymisestä sekä yleissopimuksen so- veltamisesta	10
1.3. Lainsäädäntö	4	3. Varaukset ja julkilausuma	16
1.4. Käytäntö ja lainsäädännön muutoksen syyt .	5	4. Voimaantulo	16
2. Asian valmistelu	5	5. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus	16
2.1. Yleissopimuksen valmistelu	5	LAKITEKSTI	18
2.2. Valtionsisäinen valmistelu	5	YLEISSOPIMUS	22
2.3. Lausunnon antajat	6		
3. Esityksen merkitys	6		
3.1. Yleissopimus	6		
3.2. Lakiehdotus	7		
4. Esityksen taloudelliset vaikutukset	8		

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Linjaliikenteessä tavaraa kuljetetaan ennalta vahvistetun aikataulun mukaisesti määrättyä reittiä liikenneöivillä laivoilla. Linjaliikenteessä kuljettava lasti muodostuu pääosiltaan jalostetuista teollisuuden tuotteista, joiden osuus maailman merikuljetusten määrästä on vähäinen. Kuljetettavan tavaran arvon mukaan linjaliikenteen osuus on kuitenkin yli puolet meritse tapahtuvan maailmankaupan arvosta.

Suurin osa kansainvälisestä linjaliikenteestä tapahtuu erilaisten konferenssisopimusten puitteissa, joskin varsinkin viime vuosien aikana konferenssien ulkopuolella toimivien varustamojen (outsiders) osuus on lisääntynyt. Konferenssilla tai linjakonferenssilla on perinteisesti tarkoitettu kahden tai useamman linjavarustamon välistä sopimusta, joka koskee rahtitasoa ja muita kuljetusehtoja määrättyillä liikennereiteillä. Konferenssisopimusten pääasiallinen tarkoitus on kilpailun säänteleminen hillitsemällä konferenssin jäsenvarustamojen keskinäistä kilpailua ja eliminoimalla konferenssin ja rahdinantajien välisillä kuljetusopimuksilla konferensseihin kuulumattomien varustamojen kilpailua kyseisillä kuljetusreiteillä.

Linjakonferenssijärjestelmään ovat erityisen tyytymättömiä olleet kehitysmaat ja sosialistiset maat. Ne ovat syyttäneet konferensseja syrjinnästä ja varsinkin kehitysmaat ovat ilmoittaneet, että niiden varustamoille on tuottanut vaikeuksia päästä jäseneksi konferensseihin.

Seurauksena kansainvälisen linjakuljetusjärjestelmän voimakkaasta keskittymisestä kehittyneiden markkinatalousmaiden hallintaan kehitysmaat lisäsivät 1960-luvun jälkipuoliskolla poliittista painostustaan eri maiden välisten linjakuljetusten uudelleen järjestämiseksi ja markkinaorganisaation muuttamiseksi. Kehitysmaiden vaatimusten mukaan erityisesti valtioiden toimivaltaisten viranomaisten valvontamahdollisuuksia tulisi lisätä ja perinteistä yksityisiin sopimuksiin perustuvaa linjakonferenssitoimintaa tulisi säädellä kansainvälisellä sopimuksella, joka takaisi kehitykselle tietyn osuuden linjakonferenssien kuljettamista lasteista.

1.1. Linjaliikenne Suomen merenkulussa ja ulkomaankaupassa

Suomen maantieteellisestä asemasta johtuen pääosa ulkomaankaupamme tavarakuljetuksista tapahtuu meritse. Vuonna 1983 merikuljetusten osuus oli 85 %. Satamien ulkomaisen tavaraliikenteen kokonaismäärä oli 48,8 milj. tonnia, josta tuontia 30,9 milj. tonnia ja vientiä 17,8 milj. tonnia.

Kokonaisliikenteestä oli 2,7 milj. tonnia, eli 5,5 % muiden maiden välistä Suomen läpi tapahtunutta kauttakulkuliikennettä.

Suomalaisen tonniston osuus Suomen ja ulkomaiden välisistä merikuljetuksista oli 47,7 %. Tuonnissa osuus oli 48,4 % ja viennissä 46,5 %.

Suomen ulkomaankaupan merikuljetuksesta yli puolet (noin 55 %) keskittyi Itämeren alueelle. Muun Euroopan osuus oli noin 34 % ja Pohjois-Amerikan osuus 3,5 %. Kehitysmaiden (Aasian, Afrikan sekä Keski- ja Etelä-Amerikan maat) yhteenlaskettu osuus oli noin 8 %.

Säännöllisellä linjaliikenteellä on varsin suuri merkitys Suomen merenkulussa, ennen kaikkea viennissä, jonka rakenne edellyttää kuljetuksilta säännönmukaisia kuljetusyhteyksiä. Tuonnissa energia- ja raaka-aineilla on hallitseva osuus ja kuljetukset tapahtuvat suuremmissa erissä, jolloin ne eivät yleensä edellytä samalla tavoin täsmällisiä aikataulun mukaisia linjayhteyksiä kuin vientikuljetukset.

Öljyn ja kivihiiilen tuonti poisluettuna linjaliikenteen osuudeksi Suomen ulkomaankaupan merikuljetuksista voidaan arvioida lähes puolet. Kuljetusten arvon mukaan osuus on vielä huomattavasti suurempi. Suomen linjaliikenne on voimakkaasti keskittynyt (noin 80 %) Länsi-Euroopan alueelle, lähinnä Itämeren ja Pohjanmeren piiriin. Itä-Euroopan maiden kanssa käytävässä kaupassa linjaliikenteen merkitys on hyvin vähäinen. Pääosa idänkaupan tuonnista on energia- ja raaka-aineita, joita linjaliikenteessä ei juuri kuljeteta. Vienti taas hoidetaan pääasiallisesti rautateitse.

Myös Suomen ja kehitysmaiden välisen linjaliikenteen määrä on suhteellisen vähäinen. Osuus

linjaliikenteen kokonaismäärästä on noin 10 %. Toisin kuin useissa muissa Länsi-Euroopan maissa Suomesta ei juuri ole suoria valtameren takaisia linjayhteyksiä, vaan kehitysmaakauppamme kuljetukset tapahtuvat pääosiltaan niin sanottuna syöttöliikenteenä eräiden suurten Länsi-Euroopan satamien kautta. Suoria linjoja esiintyy ainoastaan eräisiin Lähi-Idän sekä Etelä- ja Keski-Amerikan maiden satamiin.

1.2. Linjakonferenssit ja niiden suorittamat kuljetukset Suomen merenkulussa

Yleissopimusta ja siihen liittyviä määräyksiä on tarkoitus soveltaa linjakonferensseihin ja niiden suorittamiin yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden, jäljempänä sopimusvaltiot, välillä tapahtuviin sopimusvaltioiden ulkomaankauppaa palveleviin linjakuljetuksiin. Mahdollisen sopimukseen liittymisen Suomen merenkululle aiheuttamista taloudellisista vaikutuksista merkittävin on sopimukseen sisältyvän kuljetusosuuksien jakoperiaatteen ulottaminen konferenssien harjoittamaan liikenteeseen. Vaikutusten arvioimiseksi on selvitetty yleissopimuksen mukaisten konferenssien nykyistä kuljetusosuutta Suomen ulkomaankaupan linjaliikenteessä sekä erityisesti suomalaisen tonniston osuutta näistä kuljetuksista.

Linjakonferenssin käsite määritellään yleissopimuksessa suhteellisen väljästi. Määritelmä on huomattavasti laajempi kuin perinteisesti käytetty linjakonferenssikäsite kattaa muun muassa erilaiset yhteispuhjehdussopimukset. Suomen kannalta tällä on merkitystä sikäli, että erilaisten yhteispuhjehdussopimusten osuus Suomen linjaliikenteessä on varsin huomattava, kun taas suomalaisten linjavarustamoiden toiminta perinteisissä kansainvälisissä linjakonferensseissa on ollut vähäistä.

Huomattava osa Suomen ulkomaankaupan linjakuljetuksista hoidetaan kahden tai useamman varustamo yrityksen muodostaman osakeyhtiön toimesta. Hallitus on noudattanut yhteispohjoismaisena tulkintana omaksuttua kantaa, jonka mukaan tällaisia osakeyhtiömuotoisia yrityksiä ei pidetä linjakonferensseina. Konferensseissa osapuolet vastaavat itse kukin omasta taloudellisesta tuloksestaan toisin kuin yhtiömuotoisten yritysten osakkaat. Mainitusta tulkinnasta johtuen yleissopimuksen määritelmän piiriin luettavia konferensseja ei esiinny esimerkiksi Suomen ja

Ruotsin välisessä linjaliikenteessä lainkaan liikenteen suuresta kokonaismäärästä huolimatta.

Merenkulku- ja ulkomaankauppatilastojen sekä varustamoilta saatujen tietojen perusteella voidaan todeta, että yleissopimuksen mukaisten linjakonferenssien suorittamien kuljetusten osuus on alle puolet ulkomaankauppamme linjaliikenteen määrästä. Linjakonferenssien suorittamista kuljetuksista on kotimaisen tonniston osuus ainakin puolet.

Linjakonferenssikuljetuksista yli 70 % on Suomen ja Länsi-Euroopan maiden välistä liikennettä Saksan liittotasavallan, Englannin ja Alankomaiden ollessa tärkeimmät kauppakumppanit. Suomalaisen tonniston osuus näistä kuljetuksista on yli puolet. On tosin huomattava, että tämä liikenne ei kokonaisuudessaan ole Suomen ja kyseisten maiden välistä kauppaa, sillä huomattava osa Suomen ja Euroopan ulkopuolella olevien maiden välisestä kaupasta hoidetaan muiden Euroopan satamien kautta syöttöliikenteellä Suomesta tai Suomeen.

Suomen ja Itä-Euroopan maiden välisen konferenssiliikenteen määrä on hyvin vähäinen.

Suomen ja kehitysmaiden välinen konferenssiliikenne muodostaa noin viidesosan konferenssikuljetusten kokonaismäärästä. Liikenne on varsin selvästi keskittynyt itäisen Välimeren ja Etelä-Amerikan maiden alueille.

Suomalaisten varustamoiden toiminta kolmansien maiden välillä on pääosiltaan hakurahtiliikennettä. Linjaliikennettä esiintyy lähinnä vain Länsi-Euroopan maiden satamien välillä sekä Yhdysvaltojen ja Länsi-Euroopan välillä. Pääosa toiminnasta ei ole konferenssimuotoista, ja ainakin osittain liikenne muodostuu Suomen oman ulkomaankaupan lasteista. Lisäksi eräät suomalaiset varustamot toimivat agentteina erällä valtameren takaisilla linjoilla siten, että kuljetukset Suomen ja eräiden Länsi-Euroopan satamien välillä tapahtuvat syöttöliikenteenä ulkomaisten varustamoiden vastatessa valtameren takaisten kuljetusten hoidosta.

1.3. Lainsäädäntö

Suomen nykyisessä lainsäädännössä ei ole erityisiä linjakonferenssien toimintaa koskevia säännöksiä. Yleisempiä, mahdollisesti myös linjakonferensseihin sovellettavaksi tulevia säännöksiä sisältyy lakiin taloudellisen kilpailun edistämisestä (423/73) sekä lakiin toimenpiteistä syrjinnän ehkäisemiseksi kansainvälisessä merenkulussa (8/

68). Edellisen, niin sanotun kilpailulain 3 §:n 2 momentin mukaan lakia voidaan valtioneuvoston niin määrätessä soveltaa suomalaisen tonniston tarjontaan ulkomaanliikenteessä. Laki ei kuitenkaan sovellu ulkomaiseen tonnistoon. Jälkimmäisen, niin sanotun vastatoimilain mukaan valtioneuvosto voi, jos suomalaisilla aluksilla tapahtuviin kuljetuksiin kohdistetaan syrjintää, kieltää tai rajoittaa tekemästä sopimuksia rahtauksesta tai kuljetuksesta aluksella, joka on rekisteröity siinä valtiossa, jossa syrjintää on esiintynyt.

Kyseisten lakien viranomaisille suomat valtuudet eivät ole riittäviä yleissopimuksen soveltamiselle.

1.4. Käytäntö ja lainsäädännön muutoksen syyt

Linjakonferenssien toiminta on perustunut konferenssien itsehallinnolle. Noudatetut menettelytavat ovat riippuneet konferenssisopimuksista. Samoin konferenssin jäsenyyden edellytykset, konferenssiorganisaatio ja muut käytännön järjestelyt on määrätty sopimuksissa.

Linjakonferenssien käyttäytymissäntöä koskeva yleissopimus perustuu pääosiltaan edelleen konferenssien itsehallinnon periaatteelle. Vaikka viranomaisten puuttuminen konferenssien toimintaan on pyritty jättämään mahdollisimman vähäiseksi, niin yleissopimukseen sisältyy myös määräyksiä kuten esimerkiksi mahdollisten varustamoiden välillä syntyvien riitujen selvittelyä ja valvontaa koskevat määräykset, jotka edellyttävät kansallisia säännöksiä. Yleissopimus on eräiltä osin tulkinnanvarainen, minkä takia lakiin tulisi ottaa eräitä yleissopimuksen sisältöä täsmentäviä säännöksiä. Yleissopimuksen voimaansaattaminen Suomessa jäljempänä mainitulla varaumalla edellyttää samoin tarkempien säännösten antamista.

Lakiehdotus pohjautuu linjakonferenssien käyttäytymissäntöjä koskevaan Genevessä vuonna 1974 tehtyyn yleissopimukseen. Säännökset on muotoiltu yleissopimuksen pohjalta siten, että Suomi voisi liittyä sopimukseen.

2. Asian valmistelu

2.1. Yleissopimuksen valmistelu

Linjakonferenssijärjestelmä otettiin esille Yhdistyneiden kansakuntien kauppaa- ja teollisuus-

järjestössä (UNCTAD) 1960-luvulla. Lähtökohtana oli silloin, että kansainvälinen konferenssijärjestelmä linjaliikenteessä yleisesti tunnustettiin hyödylliseksi ja arvokkaaksi. Samalla katsottiin välttämättömäksi suorittaa järjestelmän parannuksia syrjinnän poistamiseksi ja konferenssien mukauttamiseksi nykyajan olosuhteisiin. Linjakonferensseja koskeva työ tiivistyi UNCTAD:issa 1970-luvun alussa. Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous päätti vuonna 1972 kutsua kokoon diplomaattikonferenssin käsittelemään yleissopimusta, joka sisältäisi linjakonferenssien käyttäytymissäntö. Päätöksessä annettiin UNCTAD:in tehtäväksi perustaa valmisteleva komitea laatimaan luonnoksen käyttäytymissäntöiksi.

Valmistelevan komitean pidettyä kokouksensa vuoden 1973 alkupuolella diplomaattikonferenssi kokoontui marras-joulukuussa 1973 ja maaliskuuhun 1974. Konferenssin enemmistö hyväksyi linjakonferenssien käyttäytymissäntöjä koskevan yleissopimuksen. Sopimusta vastaan äänestivät Suomen lisäksi Iso-Britannia, Norja, Ruotsi, Sveitsi, Tanska ja Yhdysvallat. Äänestyksessä pidättäytyivät Alankomaat, Italia, Kanada, Kreikka ja Uusi-Seelanti.

Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 6 päivänä lokakuuta 1983.

2.2. Valtionsisäinen valmistelu

Kauppaa- ja teollisuusministeriö asetti 11 päivänä joulukuuta 1979 työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin selvittää, mitä vaikutuksia yleissopimukseen liittymisellä on Suomelle, tehdä ehdotus liittymistä varten tarvittaviksi lainsäädäntötoimenpiteiksi ja tehdä esitys varaumista, joita Suomen mahdollinen liittyminen yleissopimukseen edellyttää. Työryhmässä olivat edustettuina viranomaisten lisäksi varustamoelinkeino, rahdinantajat ja työntekijäjärjestöt. Sen määräaika päättyi 31 päivänä tammikuuta 1985.

Luovutettuaan välimuistionsa tammikuussa 1983 työryhmä jatkoi kansainvälisen tilanteen seurantaan. Valmistelutyön aikana Suomi osallistui säännöllisesti kokouksiin, joissa niin sanottua EEC-varauma harkitsevat maat keskustelivat yleissopimukseen liittymisestä. Samoin pohjoismaiden kesken on pidetty eräitä asiaa valmistelevia kokouksia. Työryhmän muistioon sisältyy ehdotus hallituksen esitykseksi linjakonferenssien käyttäytymissäntöjä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä siltä osin, kuin se koskee lakiehdotusta yleissopimuksen

voimaansaattamiseksi. Ehdotuksen mukaan Suomen tulisi liittyä yleissopimukseen EEC-varauma vastaavalla varaumalla. Työryhmä on myös täsmäntänyt välimuistioon sisällyneitä lakiehdotusta.

2.3. Lausunnon antajat

Työryhmän ehdotuksesta on pyydetty lausunnot oikeusministeriöltä, Suomen Varustamoyhdistykseltä, Ålands Redarföreningiltä, Rahdinantajien neuvottelukunnalta (Keskuskauppakamari), Teollisuuden Keskusliitolta (kuljetusvaliokunta), Suomen Merimies-Unionilta, Suomen Laivanpäälystöliitolta, Suomen Konepäälystöliitolta ja Suomen Radiosähkötäjäliitolta. Annetuissa lausunnoissa katsotaan, että Suomi voi liittyä yleissopimukseen työryhmän ehdottamassa muodossa. Oikeusministeriön esittämät lakiehdotuksen tarkennukset on otettu huomioon esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa.

3. Esityksen merkitys

3.1. Yleissopimus

Yleissopimus sisältää sopimusvaltioita sitovat käyttäytymissäännöt, joiden avulla pyritään perinteisen linjakonferenssijärjestelmän sääntelyyn. Sen keskeisiä tavoitteita on vähentää konferenssien valtaa kansainvälistä linjaliikennettä koskevassa päätöksenteossa, turvata konferenssien piirissä toimiville eri valtioiden linjavarustamoille yhtäläinen oikeus valtioiden välisiin konferenssien suorittamiin kuljetuksiin, lisätä julkisen vallan mahdollisuuksia valvoa linjakonferenssijärjestelmää ja luoda määräykset konferenssien, rahdinantajien ja linjavarustamoiden välisten kiistakysymysten selvittämiseksi.

Yleissopimuksessa on pyritty määrittelemään ne ehdot, joiden pohjalta eri maiden kauppalakset saavat osallistua kansainväliseen konferenssiliikenteeseen. Ellei keskinäisesti toisin sovi, konferenssien suorittamiin sopimusvaltioiden välisen kaupan kuljetuksiin sovelletaan osuuksien jakoperiaatetta, jonka mukaan konferenssiin kuuluvilla viejä- ja tuojavaltion linjavarustamoilla on oikeus yhtä suureen osuuteen konferenssin kuljetamista maiden välisen kaupan lasteista, kuitenkin niin, että kolmansien maiden linjavarustamoilla on oikeus saada huomattava osuus,

esimerkiksi 20 % lasteista (niin sanottu 40—40—20 periaate).

Yleissopimuksen määräysten mukaan sitä sovelletaan linjakonferensseihin, eikä se siten koske konferenssien ulkopuolella toimivia varustamoja. Viime vuosina outsiderien osuus maailman linjakuljetuksista on kasvanut, mikä vähentää sopimuksen merkitystä. Toisaalta monet kehitysmaat näyttävät tulkitsevan sopimusmääräyksiä siten, että käyttäytymissäännöt koskisivat kaikkia linjakuljetuksia, ja pyrkivät tähän vedoten estämään outsiderien osallistumisen kauppansa kuljetuksiin.

Vaikka yleissopimuksen välittömät vaikutukset koskevatkin vain tiettyä osaa maailman merenkulusta, on sen voimaantuloa pidettävä huomattavana muutoksena koko kansainvälisessä merenkulupoliitikassa. Yleissopimus on ensimmäinen meritse tapahtuvan maailmankaupan kuljetusosuuksia sääntelevä kansainvälinen yleissopimus. Tunnustaessaan kehitysmaiden merenkulupoliittiset tavoitteet, sopimus voi pitemmällä tähtäimellä olla virikkeenä koko kansainvälisen merenkulun rakennemuutokselle. Jo nyt on selvästi havaittavissa pyrkimyksiä ulottaa lastinvarausjärjestelyjä myös irtolastisektorille, mitä läntiset teollisuusmaat ovat voimakkaasti vastustaneet.

Käyttäytymissäännöt ovat tähän mennessä välillisesti vähentäneet meritse tapahtuvan maailmankaupan vapautta. Epävarmuus niiden tulevista vaikutuksista on osaltaan lisännyt valtioiden välisiä kauppaja- ja merenkulkusopimuksia, joiden tarkoituksena on usein varata lainsäädännöllisin toimenpitein kuljetukset omille ja kauppakumppanien aluksille.

Käyttäytymissääntöjen mukainen lastinvarausjärjestelmä on periaatteessa vastoin maamme merenkulun etuja. Tilanne muuttui kuitenkin ratkaisevasti myös Suomen kannalta, kun Euroopan talousyhteisön (EEC) ministerineuvosto hyväksyi vuonna 1979 päätöksen (Council Regulation 954/79), jolla jokainen jäsenmaa veloitetaan liittyessään yleissopimukseen tekemään varauman, jonka mukaan yleissopimuksen kuljetusosuuksien jakoa koskevia määräyksiä ei sovelleta jäsenmaiden välisen kaupan kuljetuksiin eikä vastavuoroisesti myöskään EEC-maiden ja muiden sopimukseen liittyvien Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) jäsenmaiden välisen kaupan kuljetuksiin (niin sanottu EEC-varauma).

Käytännössä EEC-maiden päätös merkitsee, että vapaa kilpailu säilyy Länsi-Euroopan maiden välisessä linjakonferenssiliikenteessä, sillä EEC-

maiden lisäksi myös Ruotsi ja Norja ovat ilmoittaneet aikomuksestaan liittyä yleissopimukseen vastaavanlaisella varaumalla. Päätöksen jälkeen myös Suomi ilmoitti UNCTAD:in V yleiskokouksessa harkitsevansa liittymistä yleissopimukseen samoilla ehdoilla kuin muut vastaavassa asemassa olevat Länsi-Euroopan maat. OECD-maista myös Japani on ilmoittanut aikovansa liittyä siihen.

Yleissopimuksen ratifioineita tai siihen liittyneitä maita oli vuoden 1984 lopussa 59, joista pääosa on kehitysmaita. Saksan liittotasavalta ja Alankomaat liittyivät yleissopimukseen toistaiseksi ainoina OECD-maina 6 päivänä huhtikuuta 1983. Isossa-Britanniassa, Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa sopimukseen liittymisen edellyttämä lainsäädäntö on ollut jo jonkin aikaa valmis. Kyseisten maiden liittymistä on kuitenkin viivytännyt epävarmuus konferenssien ulkopuolella toimivien varustamojen asemasta.

Keväällä 1984 kysymyksen tulevat maat kuitenkin hyväksyivät julkilausuman, jossa muun muassa todetaan, että yleissopimuksen ja konferenssijärjestelmän toimivuuden kannalta on olennaista, että puhtain kaupallisin perustein toimivien konferenssien ulkopuolisten varustamojen kilpailumahdollisuudet säilyvät eikä rahdinantajilta kielletä mahdollisuutta valita konferenssien ja niiden ulkopuolisten varustamojen kesken. Julkilausumassa todetaan edelleen, että sopimus ei estä maata ryhtymästä tarkoituksenmukaisiksi katsomiinsa toimenpiteisiin, mikäli toinen sopimusvaltio ryhtyy toimenpiteisiin, jolla estetään kaupallisella pohjalla tapahtuva kilpailu.

Mainittu julkilausuma merkitsee käytännössä useiden Länsi-Euroopan maiden kohdalla periaatteellisen esteen poistumista yleissopimukseen liittymiselle. UNCTAD:in merenkulkukomitean 11. kokouksessa marraskuussa 1984 OECD-maat ilmoittivatkin, että usean jäsenmaan tarkoitus on liittyä sopimukseen aivan lähitulevaisuudessa. Näyttää todennäköiseltä, että Iso-Britannia, Tanska, Ruotsi ja Norja tulevat tekemään sen vuoden 1985 ensimmäisellä puoliskolla.

3.2. Lakiehdotus

Lakiehdotuksen perustana on ratkaisu, joka jättää Suomen ja Länsi-Euroopan maiden väliset merikuljetukset nykyiseen tapaan vapaan kaupallisen kilpailun piiriin. Länsi-Euroopan alue on vientimme tärkein markkina-alue ja säännöllisillä aikataulun mukaisilla linjayhteyksillä on tärkeä

merkitys kuljetusten hoidossa. Koska suomalaisen tonniston osuus on perinteisesti ollut yli puolet kyseisistä kuljetuksista, olisi Suomen merenkulun etujen vastaista ulottaa lastinvarausjärjestelyjä tähän liikenteeseen.

Suomen merenkulunpolitiikka on perustunut vapaan kilpailun periaatteelle. Tästä on suositus muun muassa merenkulkupoliittisessa ohjelmassa. Kansainvälisissä yhteyksissä Suomi on korostanut periaatetta ja vastustanut pyrkimyksiä ulottaa lastinvarausjärjestelmiä merenkulkuun, sellaisisakin tapauksissa, joissa maamme omat edut eivät ole olleet välittömästi uhattuina. Suomi on myös tukenut OECD:ssa valmisteltavana olevaa jäsenmaiden merenkulkupoliittista käyttäytymissääntöä, joka pyrkii turvaamaan mahdollisimman pitkälle ulottuvan kilpailun vapauden toisaalta jäsenmaiden keskinäisissä suhteissa ja toisaalta jäsenmaiden suhteissa ulkopuolisiin maihin.

Ehdotettu ratkaisu Suomen liittymiseksi yleissopimukseen on muiden vastaavassa asemassa olevien maiden (muut pohjoismaat ja Länsi-Euroopan maat) hyväksymän ratkaisun mukainen. Se perustuu EEC-varaumaan, jonka mukaan sopimuksen 2 artiklaa (kuljetusosuuksien jakomääräykset) ja eräitä muita velvoitteita (3 artiklan mukainen konferenssin jäsenten välinen päätöksentekomenettely ja 14 artiklan 9 kappaleessa mainittu rahtitason yleiskorotuksen voimaantuloissa sovellettava määräaika) ei sovelleta EEC-maiden välisessä linjakonferenssiliikenteessä, eikä vastavuoroisuuden periaatteen nojalla, talousyhteisömaiden ja muiden vastaavalla varaumalla sopimukseen liittyneiden OECD-maiden välisessä konferenssiliikenteessä. Toisaalta EEC-varauma jättää kyseisten maiden välisen kaupan kuljetuksia palvelemaan konferenssiin hyväksyttävien kehitysmaiden linjavarustamoille oikeuden osallistua liikenteeseen kolmansien maiden linjavarustamoina yleissopimuksen kuljetusosuuksien jakoperiaatteen mukaisesti.

Eräät maat ovat pitäneet EEC-varaumaa syrjivänä sen taatessa vain kehitysmailla oikeuden kilpailla OECD-maiden keskinäisistä kuljetuksista sopimuksen mukaisin oikeuksin. Tämän vuoksi ehdotetaan, että Suomen kansallisessa lainsäädännössä annettaisiin kaikille maille yhtäläinen oikeus kilpailla Suomen ja OECD-maiden välisen kaupan kuljetuksista. Lisäksi ehdotetaan, että myös muilla kuin OECD-mailla olisi, mikäli ne vastavuoroisesti myöntävät saman edun Suomelle oman kauppansa kuljetuksessa, oikeus kaupallisten periaatteiden nojalla kilpailla Suomen ja kolmannen maan välisten konferenssikuljetusten

siitä kuljetusosuudesta (40 %), joka yleissopimuksen mukaan kuuluisi suomalaisille linjavarustamoille.

Mainittuja eroja lukuunottamatta ehdotettu ratkaisu vastaa muiden pohjoismaiden ja EEC-maiden noudattamaa ratkaisua. Liittyminen yleissopimukseen edellä esitetyllä varaumalla turvaa parhaiten Suomen merenkulun edut säilyttäessään vapaan kilpailun Suomen ja muiden Länsi-Euroopan maiden välisessä linjaliikenteessä. Tällöin noin 90 % Suomen ulkomaankaupan linjaliikenteestä jäisi vapaan kilpailun piiriin ja kotimaisen tonniston osuuden voidaan olettaa säilyvän lähes ennallaan.

Linjakonferenssien käyttäytymissäätöjä koskevan yleissopimuksen taustalla on ollut kehitysmaiden pyrkimys edistää merenkulkuaan luomalla linjaliikenteeseen lastinvarausjärjestelmää. Hallituksen ehdottama ratkaisu ei ole ristiriidassa kehitysmaiden merenkulupoliittisten tavoitteiden kanssa. Varauma ei vaikuta yleissopimuksesta poikkeavalla tavalla Suomen ja OECD-maiden ulkopuolisten maiden keskinäisiin suhteisiin, eikä se myöskään estä kolmansien maiden linjavarustamoita osallistumasta Suomen ja OECD-maiden välisen kaupan kuljetuksiin.

Yleissopimukseen liittyminen ilman tällaista varaumaa saattaisi johtaa suomalaisten alusten kuljetusosuuden pienenemiseen nykyisestä, sillä sopimuksen mukaan suomalaisille varustamoille kuuluisi vain noin 40 % kuljetuksista. Kokonaan sopimuksen ulkopuolelle jääminen ei ilmeisesti vaikuttaisi välittömästi suomalaisvarustamoiden nykyisiin kuljetusosuuksiin. Tällä ratkaisulla voisi kuitenkin pitemmällä tähtäimellä olla epäsuotuisia vaikutuksia Suomen ulkomaankaupan ja merenkuluelinkeinon kehitykselle varsinkin kehitysmaakaupassa.

Eräät sopimusvaltiot, kuten Kiina, Intia ja useimmat Euroopan sosialistiset maat ovat ratifioineet yleissopimuksen varaumalla, jonka mukaan niiden tekemät valtioiden väliset kahdenkeskiset sopimukset syrjäyttävät yleissopimuksesta aiheutuvat velvoitteet. Suomen kannalta tällä varaumalla ei kuitenkaan ole käytännössä merkitystä. Ensinnäkään Suomella ei ole tällaisia yleissopimuksen kanssa ristiriidassa olevia kahdenkeskeisiä sopimuksia. Toiseksi Suomen ja kyseisten maiden välillä ei juuri esiinny linjaliikennettä.

Yleissopimuksen ulkopuolelle jättäytyvien maiden kanssa käytävässä kaupassa yleissopimuksen määräyksiä ei sovelleta. Tällaisia valtioita ovat varsinkin useat latinalaisen Amerikan maat, joiden kauppa- ja merenkulupoliittikalle on nyky-

ään tyypillistä, että ainakin osa kaupan kuljetuksista (esim. tietyt tavaralajikkeet) pyritään lainsäädännöllisillä toimenpiteillä varaamaan omille ja kauppakumppanien aluksille jättämättä mitään vapaaseen kilpailuun. Myöskään eräät Euroopan ulkopuoliset OECD-maat (Yhdysvallat, Kanada, Australia ja Uusi-Seelanti) eivät aio liittyä sopimukseen. Koodin ulkopuolelle jäämisestä mahdollisesti aiheutuvan syrjinnän välttämiseksi Yhdysvaltojen ja niin sanottuun Consultative Shipping Group'iin (CSG) kuuluvien maiden (EEC-maat, pohjoismaat ja Japani) välillä on käyty neuvotteluja vastavuoroisia takeita vapaan merenkulun turvaamiseksi koskevan sopimuksen aikaansaamiseksi. Neuvottelut ovat toistaiseksi kesken.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Mahdollisten sopimuksen soveltamisesta johtuvien riitojen ratkaiseminen sekä sopimukseen liittyvät valvonta- ja muut toimenpiteet saattavat lisätä viranomaistoimintoja ja synnyttää tällä tavoin hallinnollisia lisäkustannuksia. Tällaisia vaikutuksia on vaikea arvioida, koska käytännön kokemuksia sopimuksen soveltamisesta ei juuri ole. Ainoat sopimukseen toistaiseksi liittyneet OECD-maat Saksan Liittotasavalta ja Alankomaat eivät ilmoituksensa mukaan ole kokeneet merkittäviä vaikeuksia. Täysimääräisesti yleissopimuksen määräyksiä aletaan kuitenkin soveltaa vasta kahden vuoden kuluttua sen voimaantulosta eli lokakuussa 1985.

Esityksen kokonaistaloudelliset vaikutukset kytkeytyvät lähinnä suomalaisten varustamoiden lastinsaantimahdollisuuksien kehitykseen ja tätä kautta muun muassa Suomen varustamoelinkeinoon tuloihin, merenkulun työllisyyteen ja verotukseen. Mahdolliset vaikutukset tulisivat rajoittumaan lähinnä kehitysmaiden kanssa käytävän kauppamme linjakuljetuksiin. Lukuisista yleissopimuksen soveltamiseen liittyvistä epävarmuustekijöistä johtuen tällaisia vaikutuksia on kuitenkin vaikea etukäteen arvioida.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Vaikka linjakonferenssien käyttäytymissäätöjä koskeva yleissopimus sääntelee linjakonferensseja ja kansallisten linjavarustamojen kuljetusosuuksia

sopimusvaltioiden osalta, se ei kuitenkaan poista kaikkia linjakuljetuksiin liittyviä ongelmia. Tämä johtuu muun muassa siitä, että eräät sopimusvaltiot pyrkivät soveltamaan yleissopimuksen määräyksiä kansallisia linjavarustamojaan suosivalla tavalla muihin kuin sopimuksessa tarkoitettuihin merikuljetuksiin sekä siitä, että kaikki

valtiot eivät aio liittyä sopimukseen. Näistä teki-joistä johtuen jouduttaneen myös Suomessa muuttamaan lakia toimenpiteistä syrjinnän ehkäisemiseksi kansainvälisessä merenkulussa (8/68) lain soveltamisalan ja siihen sisältyvien keinojen osalta. Ruotsin valtiopäiville on annettu vastaava lakiesitys vuoden 1984 loppupuolella.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Yleissopimus linjakonferenssien käyttäytymissäännöistä

Yleissopimus on jaettu kahteen osaan, joista ensimmäinen osa käsittää määritelmiä, jäsenvarustamojen välisiä suhteita, suhteita rahdinantajiin, rahtimaksuja ja muita asioita koskevat luvut. Toinen osa sisältää määräyksiä ja menettelytapain riitojen ratkaisemiseksi sekä loppumääräyksiä koskevat luvut. Yleissopimuksen liitteenä on kansainvälisen pakollisen sovittelun menettelytapoja koskevat mallisäännöt.

I luvussa on yleissopimuksessa käytetyt määritelmät, joita seurataan myös lakiehdotuksessa.

II luku sisältää jäsenvarustamojen välisiä suhteita koskevat määräykset. Yleissopimuksen 1 artiklan mukaan jokaisella kansallisella linjavarustamolla on oikeus liittyä maansa ulkomaankauppaa palvelevan konferenssin täysivaltaiseksi jäseneksi artiklassa mainituin ehdoin. Myös muilla linjavarustamoilla on oikeus liittyä konferenssin jäseneksi, jos ne täyttävät artiklassa olevat lisäperusteet. Pääsyhakemusta käsitellessään konferenssin on otettava huomioon liikennöimiensä maiden rahdinantajien näkemykset sekä pyydetäessä myös viranomaisten näkemykset. Yleissopimuksen 2 artiklan mukaan konferenssin jäseneksi päässeellä linjavarustamolla on kuljetus- ja lastausoikeus konferenssin piiriin kuuluvassa liikenteessä. Ellei keskinäisesti toisin sovita, konferenssin suorittamiin yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden välisen kaupan kuljetuksiin sovelletaan seuraavaa kuljetusosuuksien jakoperiaatetta. Konferenssiin kuuluvilla viejä- ja tuojavaltion kansallisilla linjavarustamoilla on oikeus yhtä suureen osuuteen konferenssin kuljettamista maiden välisen kaupan lasteista, kuitenkin niin, että kolmansien maiden linjavarustamoilla on oikeus saada huomattava osuus, esimerkiksi

20 % lasteista (niin sanottu 40—40—20 periaate).

Yleissopimuksen 3 artiklan mukaan konferenssin päätöksentekomenettelyn tulee perustua jäsenen tasa-arvoon. Jäsenellä on 4 artiklan mukaan oikeus erota rangaistuksitta konferenssista tietyn määräajan kuluessa. Toisaalta konferenssi voi erottaa jäsenen, joka on oleellisesti jättänyt noudattamatta konferenssisopimuksen ehtoja. Konferenssin tulee 5 artiklan mukaan laatia esimerkkiluettelo toimista, jotka katsotaan vääräksi menettelyksi tai konferenssisopimuksen rikkomiseksi, ja luoda niitä käsittelemään valvontakoneisto. Konferenssisopimusten on oltava 6 artiklan mukaan pyydettyinä niiden maiden viranomaisten saatavissa, joiden liikennettä konferenssi palvelee.

III luku käsittelee konferenssin suhteita rahdinantajiin. Konferenssin jäsenillä on oikeus käyttää rahdinantajien kanssa lojaalisuusjärjestelyjä, joita selostetaan lakiehdotuksen 10 §:n perusteissa. Niihin tulee 7 artiklan mukaan kuulua takuut, joissa määritellään rahdinantajien ja jäsenen oikeudet. Lojaaleihin rahdinantajiin sovellettava rahtimaksu määrätään kiinteän prosenttimäärän rajoissa muihin rahdinantajiin sovellettava rahtimaksusta. Rahdinantaja voi hakea erivapautta lojaalisuusjärjestelyistä, ja eräissä 8 artiklassa mainituissa tapauksissa rahdinantaja voi rangaistuksitta käyttää muita aluksia. Yleissopimuksen 11 artiklassa on luotu neuvottelukoneisto konferenssin, rahdinantajien järjestöjen ja rahdinantajien edustajien välille. Myös toimivaltaisilla viranomaisilla on pyynnöstä oikeus osallistua neuvotteluihin.

IV luku koskee rahtimaksuja. Ne tulee määrätä 12 artiklan mukaan niin alhaisiksi kuin kaupalliset näkökohdat sallivat, ja toisaalta niiden tulee antaa laivanvarustajille kohtuullinen voitto. Kon-

ferenssin toimintakustannukset tulee yleensä arvioida edestakaisen matkan perusteella. Määrätessä kannustavia tai erityisrahtimaksuja on otettava huomioon erityisesti kehitysmaiden ja meriyhteyttä vailla olevien maiden olosuhteet. Konferenssin tariffit eivät saa 13 artiklan mukaan epäoikeudenmukaisesti tehdä eroa samanlaisessa tilanteessa olevien rahdinantajien välillä. Rahtimaksujen yleiskorotuksesta konferenssin on ilmoitettava vähintään 150 päivää etukäteen rahdinantajille tai heidän edustajilleen ja vaadittaessa niiden maiden viranomaisille, joiden kauppaa konferenssi palvelee (14 artikla). Konferenssin tulee hakemuksesta määrätä kannustavat rahtimaksut uusille vientituotteille (15 artikla). Yllättäviä tai poikkeuksellisia lisäkustannuksia varten voi konferenssi 16 artiklan perusteella määrätä väliaikaisia lisämaksuja. Valuuttakurssien muutokset mukaan lukien muodollinen devalvaatio ja revalvaatio ovat 17 artiklan mukaan pätevä syy valuutantarkistuskertoimen käyttöön ottamiseksi.

V luvun muut asiat koskevat kilpailevien alusten käytön kieltämistä kilpailun estämiseksi tai vähentämiseksi (18 artikla), säännöllisten, riittävän ja tehokkaan liikenteen järjestämistä (19 artikla) sekä konferenssin päätoimipaikkaa ja edustusta (20 ja 21 artikla). Yleissopimuksen 22 artikla koskee konferenssisopimusten, kuljetukseen osallistumista koskevien sopimusten sekä lojaalisuusjärjestelyjen sisältöä, ja artiklaa selostetaan lakiehdotuksen 10 §:n perusteluissa.

VII luku sisältää määräykset ja menettelytavan riitojen ratkaisemiseksi. Luku on jaettu yleisiin määräyksiin (23—27 artikla), kansainväliseen pakolliseen sovitteluun (28—45 artikla) ja toiminnallisiin järjestelyihin (46 artikla). Riitojen ratkaisemista koskevat määräykset ovat kompromissi kehitysmaiden ja teollisuusmaiden ajamien linjojen välillä. Kehitysmaat kannattivat järjestelmää, jossa kaikki yleissopimuksesta aiheutuvat riidat olisi pitänyt ratkaista kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa. Teollisuusmaat puolestaan korostivat sopimusvapauden periaatetta. Yleissopimuksen soveltamisesta aiheutuvat riidat on 23 artiklan 3 kappaleen mukaan pyrittävä ensisijassa ratkaisemaan osapuolten välisin neuvotteluihin. Jos näissä neuvotteluissa ei päästä ratkaisuun eivätkä osapuolet ole 25 artiklan nojalla sopineet muusta menettelytavasta, on riita ratkaistava kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa. Yleisiä määräyksiä selostetaan osittain myös lakiehdotuksen 11 ja 19—20 §:n perusteluissa. Viranomainen voi 28 artiklan mukaan osallistua kansainväliseen pakolliseen sovittelumenettelyyn joko osapuolen tuke-

na tai huomioitsijana. Sovittelu tapahtuu osapuolten yksimielisesti sopimassa paikassa (29 artikla), ja sitä varten perustetaan Kansainvälinen sovittelijoiden ryhmä, joka koostuu itsenäisesti toimivista asiantuntijoista (30 artikla). Yleissopimuksen 32 artikla sisältää määräykset sovittelijoiden nimittämisestä ja 33—36 sekä 44—45 artikla määräykset sovintomenettelystä. Sovittelijoiden suosituksen sitovuus edellyttää 37 artiklan mukaan osapuolten hyväksymistä, ja suositus on 38 artiklan perusteella riidan lopullinen päätös. Suosituksen täytäntöönpanoa koskevaa 39 artiklaa selostetaan lakiehdotuksen 16 §:n perusteluissa. Yleissopimuksen 40—41 artikla koskee suosituksen ja asiakirjojen julkisuutta ja 43 artikla sovittelun kuluja. Yhdistyneiden kansakuntien (YK) pääsihteeri nimittää 46 artiklan perusteella rekisterinpitäjän, jolle YK:n Geneven toimisto tarjoaa hallinnolliset palvelut. Rekisterinpitäjä toimittaa sopimuspuolille artiklassa mainittuja tietoja sekä pitää luetteloa Kansainvälisestä sovittelijoiden ryhmästä.

VII luku käsittää tavanomaiset loppumääräykset. Yleissopimuksen tallettajana toimii 47 artiklan perusteella YK:n pääsihteeri. Sopimuspuoli voi irtisanoa yleissopimuksen 50 artiklan mukaan milloin hyvänsä, kun sen voimaantulosta on kulunut kaksi vuotta. Jokainen sopimuspuoli voi 51 artiklan perusteella ehdottaa yhtä tai useampaa muutosta yleissopimukseen ilmoittamalla tallettajalle muutoksista. Tallettaja kutsuu 52 artiklan mukaan tarkistuskonferenssin koolle viiden vuoden kuluttua yleissopimuksen voimaantulopäivästä tarkastamaan sopimuksen toimivuutta ja käsittelemään asianmukaisia muutoksia.

Yleissopimuksen liitteenä on kansainvälisen pakollisen sovittelun menettelytapoja koskevat mallisäännöt. Yleissopimuksen 45 artiklan 2 kappaleen mukaan sovittelijat voivat keskinäisellä sopimuksella käyttää, täydentää tai muuttaa liitteen sääntöjä tai päättää omat menettelytapsääntönsä, sikäli kuin sellaiset säännöt eivät ole ristiriidassa yleissopimuksen kanssa.

2. Ehdotus laiksi linjakonferenssien käyttäytymissääntöjä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä yleissopimuksen soveltamisesta

1 §. Pykälä sisältää blankettisäännöksen yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ottaen huomioon

konferenssien itsesääntelyperiaatteen ja konferenssitoiminnan kansainvälisen luonteen on pidetty tarkoituksenmukaisena voimaansaattamismenetel-lynä turvata niin sanottuun blankettimenette-lyyn niin laajassa mitassa, kuin se on mahdollis- ta. Vaikka yleissopimus on monilta osin tulkin- nanvarainen, ei blankettimenettelystä ole katsot- tu aiheutuvan ongelmia. Myös Ruotsissa on yleis- sopimus saatettu voimaan samaa menettelyä nou- dattaen.

Yleissopimuksen voimaansaattaminen Suo- messa edellyttää kuitenkin eräiden yleissopimusta täydentävien kansallisten säännösten antamista. Tämä johtuu yleisperusteluissa esitetyn varauman tekemisestä. Lisäksi kansallisten varustamojen vä- lisen riitojen selvittely ja valvonta, riitojen rat- kaisu suomalaisessa tuomioistuimessa sekä kansainvälisessä sovittelussa annetun päätöksen voi- maansaattaminen Suomessa vaativat kansallista sääntelyä.

2 §. Pykälä sisältää säännöksen lain sovelta- misalasta. Yleissopimuksessa ei ole varsinaista määräystä soveltamisalasta, vaan se ilmenee sopi- muksesta kokonaisuudessaan. Yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan ainoastaan kahden sopi- musvaltion välisiin linjakonferenssin suorittamiin merikuljetuksiin, milloin tavarahan alkuperä- ja määräämä on kyseisissä sopimusvaltioissa. Sovel- tamisalalan kannalta ei sen sijaan ole merkitystä sillä seikalla, missä valtiossa tavara on lastattu ja purettu. Yleissopimus tulee tämän mukaisesti sovellettavaksi myös sellaisten valtioiden välillä tapahtuvissa merikuljetuksissa, joilla ei ole omia tapantamia. Tällaisessa tapauksessa saattaa kuitenkin syntyä käytännön tulkintavaikeuksia yleissopi- muksen soveltamisesta.

Yleissopimuksen määräyksiä ei pykälän mukai- sesti sovelleta linjakonferenssin suorittamiin me- rikuljetuksiin Suomen ja sellaisen valtion välillä, joka ei ole sopimuksen osapuoli. Sen sijaan tällaisista maista olevien varustamoiden suoritta- miin linjakonferenssikuljetuksiin kahden sopi- musvaltion välillä sovelletaan yleissopimuksen määräyksiä. Mainitut varustamot voivat osallistua linjakonferenssirahtien kuljettamiseen ainoastaan siinä suhteessa kuin yleissopimuksen lastinjako- määräykset tekevät sen mahdolliseksi. Käytän- nössä tulee esiintymään tapauksia, joissa linja- konferenssin toimintaan joudutaan osittain sovel- tamaan yleissopimuksen määräyksiä ja osittain puhtaasti kaupallisia näkökohtia. Tällöin voi olla vaikeaa määritellä eri varustamoiden kuljetuso- suudet sekä määrätä konferenssitariffit kuljetuk- sille. Yleissopimuksessa on jätetty konferenssien

tehtäväksi valvoa, että yleissopimuksen määräyk- siä konferenssin jäsenyydestä, lastinjaosta ja pää- töksenteosta sovelletaan sellaisella tavalla, että sopimusvaltioiden oikeudet otetaan huomioon.

3 §. Pykälä on kirjoitettu sen lähtökohdan perusteella, että Suomi liittyyssään yleissopimuk- seen tekee varauman, jonka mukaan yleissopi- muksen 2 artiklaa (kuljetusosuusien jakomää- räykset), 3 artiklaa (konferenssin jäsenten välinen päätöksentekomenettely) ja 14 artiklan 9 kappal- leta (rahtitason yleiskorotuksen voimaantulossa sovellettava määräaika) ei sovelleta vastavuoroi- suuden perusteella Suomen ja OECD-valtion väli- seen linjakonferenssiliikenteeseen.

Pykälän sisältämä varauma on samankaltainen Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa ehdotettujen varaumien kanssa. Muissa pohjoismaissa on kui- tenkin lisätty lakiin EEC-varauman mukainen säännös, jonka mukaan varauma ei vaikuta kehitysmaiden oikeuteen osallistua OECD-valtioiden väli- seen linjaliikenteeseen kolmannen valtion linja- varustamoina yleissopimuksen 2 artiklan mu- kaisesti. Vastaavaa säännöstä ei ole haluttu sisäl- lyttää ehdotukseen, koska se voidaan joidenkin valtioiden taholta katsoa syrjiväksi. Säännöksen puuttumisella ei ole käytännön merkitystä, koska myöskään Suomen lainsäädäntö ei aseta esteitä kolmansien valtioiden linjavarustamoille kilpailla 2 artiklan mukaisesti rahdeista OECD:n piirissä.

Pykälän mukaan kauppa- ja teollisuusministe- riölle on jätetty mahdollisuus soveltaa 2 ja 3 artiklaa sekä 14 artiklan 9 kappaletta, joko kokoa- naan tai osittain, myös Suomen ja OECD-valtioi- den väli- seen linjakonferenssiliikenteeseen. Sovel- taminen voi tulla kysymykseen esimerkiksi sellai- sessa tapauksessa, että jokin OECD-valtio ei myönnä suomalaisille varustamoille oikeutta kil- pailla vapaasti maiden välisen ulkomaankaupan merikuljetuksissa.

Vastavuoroisuusehto tarkoittaa käytännössä sitä, että OECD-valtioiden välisessä linjaliikentees- sä kaikki linjakuljetukset jäävät vapaan kilpailun piiriin. Myös vastavuoroisuusehtoa sovellettaessa on tavarahan alkuperää ratkaiseva. Jos tavara ei ole peräisin OECD-alueelta, ei vastavuoroisuus- ehtoa sovelleta vaikka konferenssi kuljetuksen jossain vaiheessa kuljettaisikin yleissopimuksen alaista rahtia kahden varauman hyväksyneen OECD-valtion välillä.

Koska yleissopimuksen muut määräykset kuin 2 ja 3 artikla sekä 14 artiklan 9 kappale tulevat voimaan myös Suomen ja OECD-valtioiden väli- sessä liikenteessä, sovelletaan niiden piirissä muun muassa linjakonferenssien tiedonantovel-

vollisuutta sekä rahdinantajien ja linjakonferenssien välisiä neuvotteluja rahtitason määrittämiseksi.

4 §. Pykälän 1 momentin nojalla myönnetään sellaisista valtioista oleville kansallisille linjavarustamoille, jotka myöntävät vastavuoroisesti saman oikeuden suomalaisille kansallisille linjavarustamoille, oikeus osallistua Suomen kansallisille linjavarustamoille kuuluvan lastin kuljettamiseen, milloin kysymys on Suomen ja sellaisen sopimusvaltion välillä tapahtuvasta liikenteestä, joka ei ole OECD-valtio.

Lainkohdan mukaan suomalaisille kansallisille linjavarustamoille kuuluva kuljetusosuus (40 %) jaetaan uudelleen suomalaisen ja vastavuoroisen kohtelun myöntäneestä valtiosta peräisin olevien kansallisten linjavarustamojen kesken ottaen huomioon pykälän 2 momentissa tarkoitettu periaate. Siihen lastiosuuteen (40 %), joka tulee konferenssiliiikenteen toisessa päässä olevalle valtiolle, ei Suomen tekemällä varaumalla ole vaikutusta. Näin ollen tämän maan kansallisille linjavarustamoille kuuluva osuus ei tule uudelleenjaon piiriin. Lisäksi yleissopimuksen 2 artiklan nojalla 20 % linjakonferenssille kuuluvista rahdeista jää vapaan kilpailun piiriin. Tässä kappalessa esitetyt prosenttiluvut eivät ole täsmällisiä, vaan ne on otettu kuvaamaan yksinkertaistetussa muodossa yleissopimuksen 2 artiklan 4 kappaleessa olevia kuljetusosuuksien jakoperiaatteita. Samojen periaatteiden nojalla voidaan tulla olenaisesti toisenlaisiinkin tuloksiin.

Lainkohta eroaa muiden pohjoismaiden ja EEC-maiden omaksumasta sääntelystä siltä osin, että ehdotuksessa ei rajoitettaisi uudelleenjaon periaatetta koskemaan ainoastaan muita OECD-valtioita.

Edellä tarkoitettusta lastien uudelleenjaosta suomalaisten ja sellaisista valtioista olevien linjavarustamojen kesken, jotka vastavuoroisesti myöntävät saman oikeuden suomalaisille kansallisille linjavarustamoille, voidaan luopua, mikäli kansalliset laivalinjat näin yksimielisesti päättävät. Käytännössä konferenssin jäsenet voivat jatkaa voimassa olevan sopimuksen soveltamista, mikäli kaikki jäsenvarustamot ovat asiasta yksimielisiä.

Milloin yksittäistapauksessa syntyy epä tietoisuutta uudelleenjaon soveltamisessa tarkoitettua vastavuoroisuuden olemassaolosta, ratkaisee asian kauppa- ja teollisuusministeriö.

Pykälän 2 momentin mukaan uudelleenjako on suoritettava kaupallisten periaatteiden mukaisesti. Vastaava säännös on myös muiden pohjois-

maiden lainsäädännössä ja EEC-maiden vuonna 1979 tekemässä päätöksessä. Toiseen momenttiin on otettu esimerkinomainen luettelo niistä kaupallisista periaateista, jotka erityisesti on otettava huomioon uudelleenjakoa koskevassa sopimuksessa. Samat perusteet ovat nykyisin käytössä konferenssien toiminnassa. Esimerkkiluettelo on tarpeellinen sen vuoksi, että uudelleenjako saattaa tulla konferenssin ulkopuolisten tahojen ratkaistavaksi, jotka saavat tällöin laista uudelleenjaon perusteet. Lisäksi on suomalaisten konferenssin jäsenten neuvotteluasemien kannalta tärkeää, että eri maissa sovellettavat periaatteet ovat samansisältöiset.

Pykälän 3 momentissa on säännös siitä, että uudelleenjaossa kansallisille linjavarustamoille määrättyt osuudet on tarkistettava säännöllisin väliajoin 2 momentissa lueteltujen periaatteiden pohjalta ja pitäen erityisesti silmällä sitä, että konferenssi tarjoaa rahdinantajille riittävän ja tehokkaan palvelun. Vastaava säännös sisältyy muiden pohjoismaiden ja EEC-valtioiden lakeihin.

Pykälän uudelleenjakoa koskevat periaatteet eivät rajoita kolmannen valtion linjavarustamon oikeutta kilpailua uudelleenjaon kohteena olevista kuljetuksista. Uudelleenjaossa säännellään ainoastaan konferenssin kuljettamien lastien jakautumista eri maista olevien kansallisten linjavarustamojen välillä. Sen sijaan uudelleenjaolla ei ole vaikutuksia sen suhteen, miten kuljetukset jakaantuvat sen piirissä olevien varustamoiden ja kolmansista valtioista peräisin olevien ulkopuolisten varustamoiden kesken.

Useiden maiden taholta on korostettu sitä, että vapaan kilpailun piiriin jää edelleen huomattava osuus OECD-maiden ja kehitysmaiden välisistä konferenssikuljetuksista. Lisäksi on kiinnitetty huomiota siihen, että konferenssille ei yleissopimuksen mukaan saa antaa monopoliasemaa kahden sopimusvaltion välisissä kuljetuksissa, vaan konferenssin ulkopuolisten niin sanottujen outsiderien on annettava vapaasti kilpailua konferenssin kanssa rahdeista.

5 §. Lainkohdassa säädetään tilanteesta, jossa linjavarustamot eivät pääse sopimukseen 4 §:n mukaisesta uudelleenjaosta. Pykälää muotoiltaessa on lähkökohtana ollut konferenssin itsehallinto. Se perustuu EEC-varaumassa päädyttyyn menettelytapaan, jonka tavoitteena on ollut saada erimielisyydet ratkaistuksi käyttämällä muuta menettelytapaa kuin yleissopimuksen mukaista kansainvälistä sovittelua.

Lainkohdan 1 momentin mukaan osapuolten on ensisijaisesti neuvoteltava keskenään. Jolleivät ne pääse sopimukseen, voidaan asia siirtää sovittelijoiden ratkaistavaksi. Jonkun osapuolista vaatiessa sovittelua on kaikkien alistuttava siihen. Jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen sovittelijasta tai sovittelijoista, voi Kansainvälisen kauppakamarin puheenjohtaja tarvittaessa määrätä sovittelijan tai puheenjohtajan.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädetään sovittelun menettelytavoista ja sovittelijan palkkiosta. Sovittelijat päättävät itse menettelytavoista. Osapuolet ovat velvolliset maksamaan sovittelijoille palkkiot.

Jos sovittelu ei johda osapuolten hyväksymään tulokseen, riita voidaan pykälän 4 momentin mukaan siirtää välimiesten ratkaistavaksi, jos kaikki riidan osapuolet ovat tästä menettelytavasta yksimielisiä.

6 §. Yleissopimuksen useissa määräyksissä myönnetään asianomaisille toimivaltaisille viranomaisille oikeus saada tietoja konferenssien toiminnasta, tai osallistua konferenssin ja rahdinantajien järjestön välisiin neuvotteluihin.

Toimivaltaisen viranomaisen tehtävät painotuvat valvontaan, eikä viranomaisille ole annettu varsinaista päättäntävaltaa muuta kuin eräissä poikkeustapauksissa. Pohjoismaisessa järjestelmässä kansallinen viranomainen on luontevammin hallintoviranomainen, kuin esimerkiksi tuomioistuin. Sekä Ruotsissa että Suomessa on päädytty ratkaisuun, jonka mukaan kansallisena viranomaisena tulisi toimia merenkulun yleinen hallintoviranomainen.

7 §. Lainkohdassa säädetään suomalaisten varustamojen velvollisuudesta ilmoittaa konferenssiin liittymisestä ja konferenssista eroamisesta sekä niitä koskevista yleissopimuksessa tarkoitetuista riidoista kauppa- ja teollisuusministeriölle. Säännöksen tarkoituksena on antaa kauppa- ja teollisuusministeriölle mahdollisuus seurata kansainvälistä tilannetta linjaliikennemarkkinoilla ja saada tietoja suomalaisten varustamoiden osallistumisesta konferenssien toimintaan mahdollisesti tarvittavia kansainvälisiä toimenpiteitä varten. Joissakin tapauksissa voidaan joutua harkitsemaan vastatoimiin ryhtymistä lakiehdotuksen 21 §:n nojalla sellaista valtiota kohtaan, joka ei myönnä suomalaisille varustajille tai rahdinantajille yleissopimuksen edellyttämiä oikeuksia.

Pykälän 2 momentin mukaan suomalaisen varustamon on toimitettava kauppa- ja teollisuusministeriölle tämän pyynnöstä ne tiedot tai asiakirjat, joita se tarvitsee toimivaltaiselle viran-

omaiselle yleissopimuksen perusteella tulevien oikeuksien täyttämiseksi.

Pykälän 3 momentissa kauppa- ja teollisuusministeriölle on annettu oikeus uhkasakolla velvoittaa se, joka ei ole täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan tai toimittanut pykälässä tarkoitettuja tietoja tai asiakirjoja, täyttämään velvollisuutensa.

8 §. Lainkohdan mukaan kauppa- ja teollisuusministeriö on se suomalainen viranomainen, joka voi määrätä rahdinantajia edustavan yhteisön yleissopimuksessa tarkoitetuksi rahdinantajien järjestöksi. Suomessa ei toistaiseksi ole sellaista rahdinantajien järjestöä, jota sopimuksessa ensisijaisesti tarkoitetaan. Erällä aloilla rahdinantajat ovat kuitenkin järjestäytyneet laajempien yhteenliittymien piiriin. Yleissopimuksen voimaantulo Suomessa saattaa synnyttää tarvetta perustaa pykälässä tarkoitettuja rahdinantajien järjestöjä. Tältä varalta lakiin on otettu kyseinen säännös.

9 §. Suomessa kysymys varustamon oikeudesta osallistua linjakonferenssiin suomalaisena kansallisena linjavarustamona ratkaistaan varustamon ja konferenssin suomalaisten jäsenten välisin neuvotteluin. Lainkohdan mukaan kauppa- ja teollisuusministeriö ratkaisee kysymyksen vain, jos varustamot eivät pääse siitä yksimielisyyteen, ja siinä ehdotetaan siten poikkeuksellisesti annettavaksi hallintoviranomaiselle ratkaisovaltaa yleissopimuksen soveltamisessa.

Yleissopimus ei edellytä, että sopimusvaltion kansallisille linjavarustamoille kuuluva kuljetusosuus annettaisiin yhdelle varustamolle, vaan osuus voidaan jakaa useampien kansallisten linjavarustamojen kesken. Jos osapuolet eivät pääse sopimukseen osallistumisesta ja suomalaisille kansallisille linjavarustamoille kuuluvaan osuuteen osallistuu useampia varustamoja, ratkaisee ministeriö samalla myös kullekin varustamolle kuuluvan osuuden. Kauppa- ja teollisuusministeriön lainkohdan perusteella tekemissä ratkaisuisa kiinnitetään huomiota muun muassa suomalaisen tonniston käyttöön.

10 §. Pykälän 1 momentin mukaan konferenssisopimus, kuljetukseen osallistumista koskeva sopimus ja yleissopimuksen 7 artiklassa tarkoitettu lojaalisuussopimus voidaan julistaa pätemättömäksi siltä osin kuin se on ristiriidassa yleissopimuksen pakottavien määräysten kanssa.

Konferenssit ovat sopimusjärjestelmiä, joiden tarkoituksena on yhtäältä rajoittaa kilpailua ja toisaalta turvata konferenssin jäsenten alusten mahdollisimman tehokas käyttö. Konferenssin jäsenet voivat tehdä keskenään sopimuksia lastin-

jaosta kuljetusmäärien, satamapaikkojen tai muulla perusteella (poolisopimukset). Myös tällaiset sopimukset ovat lakiehdotuksen tarkoittamia konferenssisopimuksia.

Yleissopimuksen 7 artiklassa tarkoitettua lojaalisuussopimukset sääntelevät konferenssin ja rahdinantajien välistä suhdetta. Konferenssit käyttävät lojaalisuussopimuksia tai -järjestelyjä kilpailukeinona konferenssin ulkopuolella samalla reitillä purjehtivia varustamoja (outsiderit) vastaan. Käytännössä voidaan lojaalisuusjärjestely suorittaa usealla vaihtoehdoisella tavalla. Yleisimmin käytettyjä ovat niin sanottu rinnakkaisrahtijärjestelmä (dual freight system) ja niin sanottu jälkikäteisalennusjärjestelmä (deferred rebate system). Rinnakkaisrahtijärjestelmässä rahdinantaja sitoutuu etukäteen käyttämään vain konferenssin jäseniä ja saa heti alennuksen. Jälkikäteisalennusjärjestelmässä voidaan osa maksetuista rahdeista palauttaa, jos rahdinantaja osoittaa, että hän ei ole käyttänyt tietyn ajanjakson aikana konferenssin ulkopuolisia varustamoita. Lojaalisuusjärjestelyyn kuuluu rahdinantajan velvollisuus olla käyttämättä muita kuin konferenssin palveluksia joko kokonaan tai osittain. Koska lojaalisuusopimuksen tarkka määrittely on vaikea, on pykälässä viitattu yleissopimuksen 7 artiklaan, jossa lojaalisuusopimus on välillisesti määritetty.

Yleissopimuksen 22 artiklan mukaan konferenssisopimusten, kuljetukseen osallistumista koskevien sopimusten ja lojaalisuusopimusten on täytettävä yleissopimuksen asianomaiset vaatimukset. Lisäksi tällaisiin sopimusjärjestelyihin voidaan ottaa muitakin määräyksiä edellyttäen, että ne eivät ole ristiriidassa yleissopimuksen kanssa. Yleissopimuksen määräykset ovat pääsääntöisesti pakottavia. Useat artikkelit ilmaisevat kuitenkin suuntaviivoja tai päämääriä sille, mitä yksittäisissä sopimuksissa olisi oltava ja jättävät tarkemman määrittelyn kunkin sopimuksen osapuolille.

Lainkohdan 2 momentin mukaan voidaan sopimus määrätä raukeamaan, milloin 1 momentissa tarkoitettu pätemätön sopimusmääräys on sellainen, että sopimuksen jääminen voimaan muilta osin muuttumattomana ei ole kohtuullista.

Pätemättömyyseuraamus on sanktioluontoinen, ja se on lainsäädännön keino tehostaa yleissopimuksen määräysten noudattamista.

11 §. Yleissopimuksen 23 artiklan 2 kappaleessa määrätään, että saman valtion kansallisten linjavarustamojen tai rahdinantajien taikka rahdinantajien järjestöjen väliset riidat ratkaistaan kyseisen valtion tuomioistuimessa. Tämän mu-

kaisesti lakiesityksen 11 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että yleissopimuksen soveltamisesta aiheutuvat riidat, joissa osapuolina on ainoastaan Suomen kansalaisia tai suomalaisia yhteisöjä, ratkaistaan suomalaisessa tuomioistuimessa, jollei muusta menettelytavasta ole sovittu. Yleissopimuksen 23 artiklan 2 kappaleeseen sisältyvä määräys, jonka mukaan kansallinen tuomiovalta tulee kysymykseen ainoastaan siinä tapauksessa, että tämä ei aiheuta vaikeuksia yleissopimuksen määräysten täyttämässä, on siinä määrin tulkinanvarainen, että sen sisällyttämistä lakiesitykseen ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena.

OECD-maiden piirissä on keskusteltu siitä, onko aiheellista perustaa erityistuomioistuin käsittelemään yleissopimuksesta ja kansallisesta laista johtuvia riitoja. Esimerkiksi Norjassa yleissopimuksesta aiheutuvat riidat tullaan käsittelemään erityisessä linjakonferenssineuvostossa. Suomessa erityistuomioistuinten perustaminen edellyttäisi että sen käsiteltäväksi tulisi tarpeeksi juttuja. Erityistuomioistuin saattaisi myös tulla kysymykseen siinä tapauksessa, että juttujen käsittelemiseen vaadittaisiin sellaista erityisasiantuntemusta, jota yleisen alioikeuden tuomareilla ei ole. Yleissopimuksesta aiheutuvien riitojen, jotka tulisivat ratkaistavaksi suomalaisessa tuomioistuimessa, määrä jäisi todennäköisyyden mukaan erittäin vähäiseksi. Nyt kysymyksessä olevat riidat on lisäksi lakiesityksen 13 §:n mukaan tarkoitettu käsitellä merilain (167/39) 251 §:ssä tarkoitettussa merioikeudessa, jossa meriasiantuntijat osallistuvat tuomioistuimen työskentelyyn. Näin ollen ei ole syytä perustaa yleissopimuksesta aiheutuvia riitoja varten erityistuomioistuinta.

12 §. Yleissopimus ei sisällä määräystä siitä, millaiset riita-asiat voidaan käsitellä kansallisissa tuomioistuimissa. Tämän vuoksi pohjoismaisiin lakeihin on sisällytetty säännös siitä, milloin jossakin pohjoismaassa voidaan käsitellä riita, joka aiheutuu yleissopimuksen tai voimaansaattamislain soveltamisesta. Pykälän mukaan tällainen riita voidaan ratkaista suomalaisen tuomioistuimen yleistoimivallan perusteella. Pykälän 1 kohdan mukaan juttu voidaan erityisesti käsitellä Suomessa, jos se koskee konferenssia, joka palvelee Suomen ulkomaankauppaa. Lisäksi 2 kohdan nojalla juttu voidaan käsitellä suomalaisessa tuomioistuimessa, jos se on riidan osapuolten tekemän sopimuksen perusteella ratkaistava Suomessa.

13 §. Pykälän mukaan alioikeutena 11 ja 12 §:ssä tarkoitetuissa riita-asioissa on asianomainen merilain 251 §:ssä tarkoitettu merioikeus.

Suomeen on 1 päivänä huhtikuuta 1985 voimaantulleella merilain muutoksella (295/84) perustettu kahdeksan merioikeutta, joihin kussakin hovioikeuspiirissä esille tulevat merioikeusjutut on keskitetty. Keskitämisellä on pyritty lisäämään tuomioistuinten asiantuntemusta merioikeusjutuissa. Jollei merilain säännösten mukaan toimivaltaista merioikeutta ole, kanne nostetaan Helsingin raastuvanoikeudessa.

14 §. Pykälä perustuu yleissopimuksen 25 artiklan 3 kappaleeseen. Sen mukaan kansainvälisellä sovittelulla on etusija suhteessa kansalliseen tuomioistuimeen. Säännös suomalaisessa tuomioistuimessa käsiteltävien kanteiden osalta eroaa yleissopimuksesta sikäli, että asia on jätettävä tutkimatta, koska lepäämään jättäminenettä on Suomen oikeudelle vieras.

15 §. Lainkohdassa säädetään yleissopimukseen perustuvan vaatimuksen vanhentumisajasta. Vaatimusta koskeva kanne olisi nostettava pykälän 1 momentin nojalla kahden vuoden kuluessa siitä, kun oikeus vaatimuksen esittämiseen syntyi ja vaatimuksen esittämiseen oikeutettu sai tiedon vaatimuksen perusteella olevasta seikasta. Yleissopimuksesta aiheutuvat riidat liittyvät konferenssin jäsenten keskinäisiin suhteisiin sekä konferenssin ja rahdinantajien välisiin suhteisiin, jotka ovat luonteeltaan kaupallisia. Tällaisissa riidoissa on tärkeää, että osapuolten välillä ei vallitse pitkäaikaista epävarmuutta oikeudellisista ja kaupallisista suhteista. Tämän vuoksi pohjoismaiden piirissä on katsottu tarpeelliseksi säätää yleissopimuksesta ja voimaansaattamislaista johtuvien vaateiden toteuttamiselle yleistä vanhentumisaikaa lyhyempi vahentumisaika. Kohtuullisena vanhentumisaikana on pidetty kahta vuotta.

Suomen lainsäädännössä esiintyy useita 10 vuoden yleissäännöstä poikkeavia lyhyempiä vanhentumisaikoja. Esimerkiksi merilain 229 §:n (646/75) mukaan velkojan on pantava merilakiin perustuvat saamiskanteensa vireille tapauksesta riippuen 1—3 vuoden kuluessa. Lisäksi yleissopimuksen 24 artiklan 2 kohdassa on asetettu varsin lyhyet määräajat riidan saattamiseksi kansainväliseen sovitteluun.

Pykälän 2 momentissa on yleissopimukseen perustuvaa vaatimusta koskevan kanteen vanhentumisesta tehty poikkeus, milloin kahden vuoden vanhentumisajan kuluessa on aloitettu kansainvälinen sovittelumenettely. Tällaisessa tapauksessa voidaan kanne nostaa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sovittelumenettely päättyi.

Pykälän 3 momentissa säädetään yleissopimukseen perustuvaa vaatimusta koskevalle kanteelle

ehdoton viiden vuoden vanhentumisaika. Se tulisi sovellettavaksi siinä tapauksessa, että 1 momentin mukainen kahden vuoden vanhentumisaika ei ole alkanut kuluu sen vuoksi, että vaatimuksen esittämiseen oikeutettu ei ole saanut tietoa vaatimuksen perusteena olevasta seikasta. Milloin kuitenkin kansainvälinen sovittelumenettely olisi viiden vuoden ehdottoman vanhentumisajan kuluttua vielä kesken, voisi kanteen tässäkin tapauksessa nostaa kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun sovittelumenettely päättyi.

16 §. Lainkohta perustuu yleissopimuksen 39 artiklan määräykseen. Pykälän mukaan kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa annettu suositus, jonka sovitteluosapuolet ovat hyväksyneet, on voimassa Suomessa, jollei se, jota vastaan suositukseen vedotaan näytä, että voimassaolon esteenä on jokin yleissopimuksen 39 artiklan 2 kappaleessa mainittu seikka. Suositus ei ole myöskään voimassa, jos se on vastoin Suomen oikeusjärjestyksen perusteita (ordre public). Tämäkin säännös perustuu yleissopimuksen 39 artiklan 2 kappaleeseen.

17 §. Lainkohdassa annetaan menettelytapasäännökset 16 §:ssä tarkoitetun suosituksen täytäntöönpanolle Suomessa. Pykälän 1 momentin mukaan täytäntöönpanoa on haettava Helsingin hovioikeudelta. Tällaisten harvoin esille tulevien kansainvälisten asioiden käsittely on syytä keskitää yhteen paikkaan. Myös muun muassa atomivastuulaissa (484/72) ja aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvasta vastuusta annetussa laissa (401/80) on vastaavissa tapauksissa yksinomainen toimivalta uskottu Helsingin hovioikeudelle.

Pykälän 2 momentin mukaan täytäntöönpanoa koskevaan hakemukseen on liitettävä suositus alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä.

Pykälän 3 momentin mukaan täytäntöönpanoa koskevaa hakemusta ei saa hyväksyä varaamatta sille, johon mahdollinen täytäntöönpano kohdistuu, tilaisuutta antaa hakemuksen johdosta vastineensa.

18 §. Pykälä koskee suosituksen täytäntöönpanoa. Kun hovioikeus on suostunut 17 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen, suositus voidaan panna täytäntöön siten kuin Suomen tuomioistuimen antaman lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanossa on säädetty. Korkein oikeus voi kuitenkin määrätä toisin muutoksenhakemuksen johdosta.

19 §. Lainkohta perustuu yleissopimuksen 26 artiklan määräykseen. Sen mukaan sopimusvalti-

oiden on myönnettävä konferensseille ja rahdinantajien järjestöille sellainen toimivalta, jota riitojen kansainvälinen sovittelu edellyttää.

Pykälän 1 momentin mukaan konferenssi tai rahdinantajien järjestö voi olla asianosaisena kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa. Pykälän 2 momentin nojalla kansainväliseen sovitteluun liittyvä tiedoksianto, joka on toimitettu konferenssille tai rahdinantajien järjestölle, katsotaan toimitetuksi jokaiselle konferenssin tai rahdinantajien järjestön jäsenelle.

Lainkohdan 3 momentin mukaan konferenssille tai rahdinantajien järjestölle annettava tiedoksianto on toimitettava tämän päätoimipaikan osoitteeseen.

Pykälän 4 momentin mukaan on mille tahansa konferenssin tai rahdinantajien järjestön jäsenelle toimitettu tiedoksianto pidettävä tiedoksiantona konferenssille tai rahdinantajien järjestölle, jollei linjakonferenssi tai rahdinantajajärjestö ole ilmoittanut yleissopimuksen 46 artiklassa mainitulle rekisterinpitäjälle päätoimipaikkansa osoitetta tai niillä ei ole päätoimipaikkaa.

20 §. Tämäkin pykälä perustuu yleissopimuksen 26 artiklaan. Jos konferenssi tai rahdinantajien järjestö hyväksyy tai hylkää sovittelijoiden suosituksen, katsotaan niiden jäsentenkin hyväksyneen tai hylänneen sen.

21 §. Lainkohtaan on otettu vastatoimissäännöksen tilanteen varalta, että jokin sopimusvaltio ei myönnä suomalaiselle varustamolle tai rahdinantajalle yleissopimuksen edellyttämiä oikeuksia. Tällaisessa tapauksessa voi kauppa- ja teollisuusministeriö rajoittaa kyseisen sopimusvaltion varustamoille tai rahdinantajille yleissopimuksen nojalla Suomessa tulevia oikeuksia.

Lainkohta on tarkoitettu poikkeussäännökseksi, jonka soveltaminen tulisi esille harvoissa tilanteissa. Syrjiminen on pyrittävä poistamaan ensisijaisesti neuvottelemalla ja pitämällä yhteyttä mahdollisesti samassa asemassa oleviin muihin valtioihin.

Merenkulussa tapahtuvia syrjimistoimenpiteitä varten Suomessa on myös laki toimenpiteistä syrjinnän ehkäisemiseksi kansainvälisessä merenkulussa (8/68). Se antaa valtioneuvostolle mahdollisuuden kieltää suomalaisten etujen suojelemiseksi tekemästä sopimuksia rahtauksesta tai kuljetuksesta aluksella, joka on rekisteröity siinä valtiossa, jossa syrjintää on esiintynyt. Valtioneuvosto voi myös rajoittaa oikeutta tehdä sopimuksia. Lakia voidaan soveltaa esimerkiksi tapauksissa, joissa suomalaiset alukset, verrattuna muiden valtioiden aluksiin, joutuvat satamaan pääsyn,

lastien saannin tai merenkulkumaksujen suhteen muiden maiden aluksia huonompaan asemaan. Laki on osittain rinnakkainen lakiesitykseen ehdotetun säännöksen kanssa.

22 §. Pykälässä ehdotetaan valtuutusta antaa tarkempia säännöksiä lain soveltamisesta asetuksella.

23 §. Koska Suomen osalta yleissopimuksen voimaantulo edellyttää liittymistä, lain voimaantulosta säädetään erikseen asetuksella.

3. Varaumat ja julkilausumat

Yleissopimusta koskevan liittymiskirjan tallettämisen yhteydessä on tarkoitus tehdä samankaltainen varauma kuin on ehdotettu Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa. Varauksen mukaan yleissopimuksen 2 ja 3 artiklaa sekä 14 artiklan 9 kappaletta ei sovelleta vastavuoroisuuden perusteella Suomen ja toisten yleissopimuksen osapuolina olevien OECD-valtioiden välisiin linjakonferenssikuljetuksiin. Varuamaa on tarkemmin selvitetty edellä lakiehdotuksen 3 §:n perusteluissa sekä lakiehdotuksen yleisperusteluissa.

Liittymisen yhteydessä on tarkoitus myös antaa konferenssien ulkopuolisten varustamojen aseman turvaamista koskeva julkilausuma. Edellä yleissopimusta koskevissa yleisperusteluissa on selvitetty myös julkilausuman luonnetta ja sisältöä.

4. Voimaantulo

Yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun sen liittymiskirja on talletettu. Laki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti yleissopimuksen kanssa.

5. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Yleissopimus on laadittu noudattaen konferenssien itsehallinnon periaatetta. Siinä asetetaan kuitenkin konferensseille ja niiden jäsenvarustamoille eräitä sopimusvapautta koskevia rajoituksia esimerkiksi rahtien jakamisen ja maksujen korottamisen osalta. Lisäksi kansainväliseen pakolliseen sovitteluun sisältyy muun muassa oikeudenkäyntiä ja suositusten täytäntöönpanoa koskevia määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Ottaen huomioon konferenssien itse-

hallinnon ja konferenssitoiminnan kansainvälisen luonteen ei kaikkia lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi sisällyttää lakiehdotuksen säännöksiin. Tämän johdosta lakiehdotuksen 1 §:n blankettisäännös koskee eräiden lähinnä sopimusvapautta rajoittavien ja lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista.

Edellä olevan perusteella ja hallitusmuodon 33 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi ne Genevessä 6 päivänä huhtikuuta 1974 tehdyn linjakonferenssien käyttäytymissääntöjä koskevan yleissopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Koska yleissopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

linjakonferenssien käyttäytymissäätöjä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä yleissopimuksen soveltamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Linjakonferenssien käyttäytymissäännöistä Genevessä 6 päivänä huhtikuuta 1974 tehdyn yleissopimuksen, seuraavassa yleissopimus, määräykset ovat, mikäli ne kuuluvat lainsäädännön alaan, voimassa niin kuin siitä on sovittu. Yleissopimuksen määräyksiä on sovellettava, mikäli tämän lain säännöksistä ei muuta johdu.

2 §

Mitä jäljempänä tässä laissa on säädetty, sovelletaan linjakonferenssiin ja niiden suorittamiin yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden välisen ulkomaankaupan merikuljetuksiin.

3 §

Yleissopimuksen 2 ja 3 artiklan sekä 14 artiklan 9 kappaleen määräyksiä ei sovelleta Suomen ja muun Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) jäsenvaltion välisen ulkomaankaupan merikuljetuksiin. Kauppa- ja teollisuusministeriö voi kuitenkin määrätä, että niitä sovelletaan kokonaan tai osittain myös tällaisiin kuljetuksiin, jos kyseinen OECD:n jäsenvaltio soveltaa niitä Suomeen tai muuhun OECD:n jäsenvaltioon suuntautuvaan linjakonferenssiliikenteeseen.

4 §

Jos linjakonferenssissa, joka suorittaa kuljetuksia Suomen ja OECD:hen kuulumattoman, yleissopimuksen osapuolena olevan valtion välillä,

sovelletaan yleissopimuksen 2 artiklassa tarkoitettua kuljetusosuuksien jakomenettelyä, on suomalaisille kansallisille linjavarustamoille kuuluva osuus jaettava uudelleen suomalaisten ja niiden valtioiden kansallisten linjavarustamojen kesken, jotka vastavuoroisesti myöntävät suomalaisille kansallisille linjavarustamoille oikeuden osallistua varustamoilleen kuuluvien kuljetusosuuksien uudelleenjakoon, jolleivät kaikki uudelleenjakoon oikeutetut linjakonferenssin jäsenet toisin sovi. Kauppa- ja teollisuusministeriö ratkaisee tarvittaessa kysymyksen siitä, ovatko vastavuoroisuuden edellytykset olemassa.

Linjavarustamolle uudelleenjaossa tulevasta kuljetusosuudesta sovitaan kaupallisia periaatteita noudattaen ottamalla erityisesti huomioon:

1) konferenssin kuljettama lastin määrä, joka on peräisin niistä valtioista, joiden kauppaa konferenssi palvelee ja joiden kansalliset linjavarustamot osallistuvat uudelleenjakoon;

2) linjavarustamojen aiempi osuus uudelleenjakoon kuuluvista kuljetuksista;

3) konferenssin niiden valtioiden satamien kautta kuljettama lastin määrä, joiden kansalliset linjavarustamot osallistuvat uudelleenjakoon; sekä

4) niiden rahdinantajien tarpeet, joiden lastia konferenssi kuljettaa.

Osuudet on tarkistettava säännöllisin, ennalta määrätyin väliajoin noudattaen vastaavasti mitä 2 momentissa on säädetty. Erityistä huomiota on

kiinnitettävä tarkoituksenmukaisen ja tehokkaan palvelun tarjoamiseen rahdinantajille.

5 §

Jos varustamot eivät pääse sopimukseen 4 §:n mukaisesta uudelleenjaosta, on asiassa osapuolten vaatimuksesta toimitettava tässä pykälässä tarkoitettu sovittelu. Riidan osapuolten on nimettävä yksi tai useampi sovittelija. Jos osapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen sovittelijasta tai sovittelijoista, valitsee kukin osapuoli yhden sovittelijan ja nämä ulkopuolisen sovittelijan puheenjohtajaksi. Jos joku osapuoli jättää valitsematta sovittelijan tai jos osapuolten valitsemat sovittelijat eivät voi sopia puheenjohtajasta, Kansainvälisen kauppakamarin puheenjohtaja määrää osapuolen pyynnöstä sovittelijan tai puheenjohtajan.

Sovittelijat päättävät itse sovittelussa noudatettavasta menettelystä.

Osapuolet maksavat sovittelijoiden palkkiot.

Jos sovittelu ei johda sovintoon, osapuolet voivat sopia asian jättämisestä välimiesten ratkaistavaksi.

6 §

Yleissopimuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on Suomessa kauppaja- ja teollisuusministeriö.

7 §

Suomalaisten varustamojen on ilmoitettava liittymisestään linjakonferenssiin ja konferenssista eroamisesta sekä niitä koskevista yleissopimuksen 23 artiklan 4 kappaleessa tarkoitetuista riidoista kauppaja- ja teollisuusministeriölle.

Varustamojen on pyynnöstä annettava ministeriölle ne tiedot tai asiakirjat, joita se tarvitsee toimivaltaiselle viranomaiselle yleissopimuksen 2 artiklan 14 kappaleen, 5 artiklan 1 kappaleen c kohdan, 6 ja 10 artiklan, 11 artiklan 1 kappaleen, 14 artiklan, 15 artiklan 4 kappaleen, 19 artiklan 2 kappaleen sekä 28 artiklan mukaan kuuluvien oikeuksien käyttämiseksi.

Milloin ilmoitusvelvollisuutta tai velvollisuutta antaa tietoja tai asiakirjoja ei täydetä, kauppaja- ja teollisuusministeriö voi sakon uhalla velvoittaa varustamon täyttämään velvollisuutensa. Uhkakakon tuomitsee maksettavaksi 13 §:n mukaan toimivaltainen tuomioistuin.

8 §

Kauppaja- ja teollisuusministeriö määrää, millä yhteisöllä on oikeus toimia yleissopimuksessa tarkoitettuna rahdinantajien järjestönä.

9 §

Suomessa kysymys varustamon oikeudesta osallistua linjakonferenssiin suomalaisena kansallisena linjavarustamona ratkaistaan varustamon ja konferenssin suomalaisten jäsenvarustamojen välisin neuvotteluin. Perustettavan linjakonferenssin osalta ratkaisuun osallistuvat konferenssin jäseniksi aikovat suomalaiset varustamot. Jollei kaikki asianomaiset varustamot pääse kysymyksestä sopimukseen, kukin varustamo voi saattaa kauppaja- ja teollisuusministeriön ratkaistavaksi, mikä tai mitkä varustamot saavat osallistua konferenssiin suomalaisina kansallisina linjavarustamoina.

10 §

Linjakonferenssisopimukseen, kuljetukseen osallistumista koskevaan sopimukseen ja lojaalisuusopimukseen sisältyvä ehto, joka ei täytä yleissopimuksen vaatimuksia, voidaan julistaa pätemättömäksi siltä osin kuin se on ristiriidassa yleissopimuksen määräysten kanssa.

Jos pätemätön sopimusmääräys on sellainen, että sopimuksen jääminen voimaan muilta osin muuttumattomana ei ole kohtuullista, voidaan sopimus määrätä raukeamaan.

11 §

Sen estämättä mitä yleissopimuksen 23 artiklan 2 kappaleessa on määrätty, on yleissopimuksen soveltamisesta aiheutuvat riidat, joissa osapuolina on ainoastaan Suomen kansalaisia tai suomalaisia yhteisöjä, aina ratkaistava suomalaisessa tuomioistuimessa, jolleivät osapuolet toisin ole sopineet.

12 §

Sen lisäksi mitä 11 §:ssä on säädetty, voidaan yleissopimuksen tai tämän lain soveltamisesta aiheutuva riita ratkaista suomalaisessa tuomioistuimessa etenkin, jos

1) se koskee Suomen ulkomaankauppaa palvelevaa linjakonferenssiä; tai

2) se on sopimuksen perusteella ratkaistava Suomessa.

13 §

Yleissopimuksen tai tämän lain soveltamisesta aiheutuvien riitojen käsittelyyn tuomioistuimessa on vastaavasti sovellettava, mitä merilain (167/39) 11 luvussa on säädetty merioikeustapauksien käsittelystä. Jollei merilain säännösten mukaan toimivaltaista merioikeutta ole, kanne nostetaan Helsingin raastuvanoikeudessa.

14 §

Tuomioistuimessa vireillä oleva riita-asia, joka koskee yleissopimuksen tai tämän lain soveltamista ja joka on vireillä kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa, on jätettävä tutkimatta.

Jos tuomioistuimessa on nostettu kanne asia-asia, joka voidaan ottaa käsiteltäväksi 1 momentissa tarkoitettussa sovittelussa, ja asianosainen ennen kuin hän vastaa pääasiaan pyytää, että asia olisi käsiteltävä tällaisessa menettelyssä, on asia niinikään jätettävä tutkimatta.

15 §

Yleissopimukseen perustuvaa vaatimusta koskeva kanne, joka voidaan ottaa käsiteltäväksi suomalaisessa tuomioistuimessa, on nostettava kahden vuoden kuluessa siitä, kun oikeus vaatimuksen esittämiseen syntyi ja siihen oikeutettu sai tiedon vaatimuksen perusteena olevasta seikasta.

Milloin 1 momentissa asetetun määräajan kuluessa on aloitettu kansainvälinen pakollinen sovittelu, voidaan vaatimus kuitenkin 1 momentin estämättä esittää kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sovittelu päättyi.

Oikeus 1 momentissa tarkoitettua kanteen nostamiseen on kuitenkin vanhentunut sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut vaatimuksen perustana olevan seikan tapahtumisesta, jollei 2 momentista muuta johdu.

16 §

Kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa annettu suositus on voimassa niiden asianosaisten välillä, jotka ovat sen hyväksyneet, jollei se, jota vastaan suositukseen vedotaan, näytä, että:

- 1) joku suosituksen hyväksyneistä asianosaista ei ollut tähän oikeutettu;
- 2) vilpillinen menettely tai pakko on vaikuttanut suosituksen sisältöön; tai
- 3) sovittelijoiden asettaminen tai sovittelumenettely ei ole ollut yleissopimuksen määräysten mukainen.

Suositus ei myöskään ole voimassa, jos se on vastoin Suomen oikeusjärjestyksen perusteita.

17 §

Suositus, joka 16 §:n mukaan on voimassa Suomessa, on pyynnöstä täällä pantava täytäntöön.

Täytäntöönpanoa pyydetään kirjallisesti Helsingin hovioikeudelta. Hakemukseen on liitettävä suositus alkuperäisenä tai oikeaksi todistettuna jäljennöksenä.

Ennen kuin täytäntöönpanohakemukseen suostutaan, on vastapuolelle virkateitse varattava tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksen johdosta.

18 §

Kun hovioikeus on suostunut 17 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen, voidaan suositus panna täytäntöön siten kuin Suomen tuomioistuimen antaman lainvoimaisen tuomion täytäntöönpanosta on säädetty, jollei korkein oikeus muutoksenhaakemuksen johdosta toisin määrää.

19 §

Linjakonferenssi tai rahdinantajien järjestö voi olla asianosaisena pakollisessa kansainvälisessä sovittelussa.

Kansainväliseen pakolliseen sovitteluun liittyvä tiedoksianto katsotaan annetuksi jokaiselle konferenssin tai rahdinantajien järjestön jäsenelle, silloin kun se on toimitettu konferenssille tai rahdinantajien järjestölle.

Tiedoksianto konferenssille tai rahdinantajien järjestölle on toimitettava konferenssin tai rahdinantajien järjestön päätoimipaikan osoitteeseen.

Jollei konferenssi tai rahdinantajien järjestö ole ilmoittanut päätoimipaikkansa osoitetta yleissopimuksen 46 artiklan 1 kappaleen mukaisesti määrätyle rekisterinpitäjälle tai jos konferenssilla tai rahdinantajien järjestöllä ei ole päätoimipaikkaa, on mille tahansa konferenssin tai rahdinantajien järjestön jäsenelle toimitettu tiedoksianto pidettävä tiedoksiantona konferenssille tai rahdinantajien järjestölle.

20 §

Jos linjakonferenssi tai rahdinantajien järjestö hyväksyy tai hylkää sovittelijoiden pakollisessa kansainvälisessä sovittelussa antaman suosituksen, katsotaan jokaisen konferenssin tai rahdinantajien järjestön jäsenen hyväksyneen tai hylänneen suosituksen.

21 §

Jollei jokin yleissopimuksen osapuolena oleva valtio myönnä suomalaiselle varustamolle tai rahdinantajalle yleissopimuksen mukaisia oikeuksia, kauppaja- ja teollisuusministeriö voi rajoittaa kyseisen valtion varustamoille tai rahdinantajille yleissopimuksen nojalla Suomessa tulevia oikeuksia.

22 §

Tarkempia säännöksiä tämän lain soveltamisesta annetaan tarvittaessa asetuksella.

23 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ulkoasiainministeri *Paavo Väyrynen*

(Suomenos)

YLEISSOPIMUS

linjakonferenssien käyttäytymissäännöistä

TAVOITTEET JA PERIAATTEET

Tämän yleissopimuksen sopimuspuolet,

jotka haluavat parantaa linjakonferenssijärjestelmää,

jotka tunnustavat linjakonferenssien yleisesti hyväksyttävien käyttäytymissäntöjen tarpeen,

jotka ottavat huomioon kehitysmaiden erityiset tarpeet ja ongelmat niiden ulkomaankauppaa palvelevien linjakonferenssien toiminnan suhteen ja

jotka sopivat sääntöjen heijastavan seuraavia päätavoitteita ja peruseriaatteita:

a) tavoitetta helpottaa meren yli tapahtuvan maailmankaupan järjestelmällistä laajentamista;

b) tavoitetta kannustaa kyseisen kaupan vaatimukset täyttävän säännöllisen ja tehokkaan linjaliikenteen kehittämistä;

c) tavoitetta varmistaa etujen tasapaino niiden välillä, jotka tarjoavat ja käyttävät linjakuljetuspalveluita;

d) periaatetta, että konferenssikäytäntöön ei saa liittyä minkään maan laivanvarustajiin, rahdinantajiin tai ulkomaankauppaan kohdistuvaa syrjintää;

e) periaatetta, että konferenssit käyvät rahdinantajien järjestöjen, rahdinantajien edustajien ja rahdinantajien kanssa yhteisiä etuja koskevista asioista tarkoituksenmukaisia neuvotteluja, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat pyynnöstä osallistua;

f) periaatetta, että konferenssien tulee antaa asianosaisille tarkoituksenmukaisia tietoja toiminnastaan, joka koskettaa kyseisiä osapuolia, sekä julkaista asianmukaisia tietoja toimistaan,

ovat sopineet seuraavasta:

CONVENTION

on a Code of Conduct for Liner Conferences

OBJECTIVES AND PRINCIPLES

The Contracting Parties to the present Convention.

Desiring to improve the liner conference system.

Recognizing the need for a universally acceptable code of conduct for liner conferences,

Taking into account the special needs and problems of the developing countries with respect to the activities of liner conferences serving their foreign trade,

Agreeing to reflect in the Code the following fundamental objectives and basic principles:

(a) the objective to facilitate the orderly expansion of world sea-borne trade;

(b) the objective to stimulate the development of regular and efficient liner services adequate to the requirements of the trade concerned;

(c) the objective to ensure a balance of interests between suppliers and users of liner shipping services;

(d) the principle that conference practices should not involve any discrimination against the shipowners, shippers or the foreign trade of any country;

(e) the principle that conferences hold meaningful consultations with shippers' organizations, shippers' representatives and shippers on matters of common interest, with, upon request the participation of appropriate authorities;

(f) the principle that conferences should make available to interested parties pertinent information about their activities which are relevant to those parties and should publish meaningful information on their activities,

Have agreed as follows:

I OSA

PART ONE

I Luku

Chapter I:

Määritelmät

Definitions

Linjakonferenssi tai konferenssi tarkoittaa kahden tai useamman varustamon muodostamaa ryhmää, joka harjoittaa kansainvälistä linjaliikennettä tavarankuljettamiseksi määrättyllä maantieteellisesti rajatulla reitillä tai reiteillä ja jolla on minkäluontoinen sopimus tai järjestely hyvänsä, jonka rajoissa ne toimivat samoin tai yhtäläisin rahdin ja millä muilla linjaliikennepalveluista sovitulla ehdoilla tahansa.

Liner conference or conference. A group of two or more vessel-operating carriers which provides international liner services for the carriage of cargo on a particular route or routes within specified geographical limits and which has an agreement or arrangement, whatever its nature, within the framework of which they operate under uniform or common freight rates and any other agreed conditions with respect to the provision of liner services.

Jonkin maan *kansallinen linjavarustamo* tarkoittaa varustamoita, jonka päätoimipaikka ja todellinen johto on siinä maassa ja jonka sen maan toimivaltainen viranomaislainen tai sen maan lain-säädäntö sellaiseksi tunnustaa.

National shipping line. A national shipping line of any given country is a vessel-operating carrier which has its head office of management and its effective control in that country and is recognized as such by an appropriate authority of that country or under the law of that country.

Sellaiselle yhteistoimintayritykselle kuuluvia ja sen liikennöimiä linjavarustamoita, jossa on mukana kaksi tai useampia maita ja jonka osakkeista huomattava osa on näiden maiden kansallisilla julkisilla ja/tai yksityisillä eturyhmillä sekä jonka päätoimipaikka ja todellinen johto on jossakin näistä maista, voidaan näiden maiden toimivaltaisten viranomaisten toimesta tunnustaa kansalliseksi linjavarustamoksi.

Lines belonging to and operated by a joint venture involving two or more countries and in whose equity the national interests, public and/or private, of those countries have a substantial share and whose head office of management and whose effective control is in one of those countries can be recognized as a national line by the appropriate authorities of those countries.

Kolmannen maan linjavarustamo tarkoittaa varustamoita, joka liikennöi kahden maan välisessä liikenteessä olematta näiden kummankaan maan kansallinen linjavarustamo.

Third-country shipping line. A vessel-operating carrier in its operations between two countries of which it is not a national shipping line.

Rahdinantaja tarkoittaa henkilöä tai yksikköä, joka on tehnyt tai aikoo tehdä konferenssin tai linjavarustamon kanssa ansiotarkoituksessa sopimuksen tai muun järjestelyn tavarankuljetusta.

Shipper. A person or entity who has entered into, or who demonstrates an intention to enter into, a contractual or other arrangement with a conference or shipping line for the shipment of goods in which he has a beneficial interest.

Rahdinantajien järjestö tarkoittaa yhteisöä tai vastaavaa yhteenliittymää, joka edistää, edustaa ja suojelee rahdinantajien etuja ja jonka sen maan toimivaltainen viranomaislainen tai viranomaiset, jonka rahdinantajia se edustaa, sellaiseksi niin halutessaan tunnustavat.

Shipper's organization. An association or equivalent body which promotes, represents and protects the interests of shippers and, if those authorities so desire, is recognized in that capacity by the appropriate authority or authorities of the country whose shippers it represents.

Konferenssin kuljettama lasti tarkoittaa konferenssisopimuksen perusteella konferenssiin kuuluvien linjavarustamoiden kuljettamaa lastia.

Goods carried by the conference. Cargo transported by shipping lines members of a conference in accordance with the conference agreement.

Toimivaltainen viranomaislainen tarkoittaa hallitusta tai hallituksen tai kansallisen lainsäädännön näiden sääntöjen määräysten mukaisia tehtäviä suorittamaan nimeämää toimielintä.

Appropriate authority. Either a government or a body designated by a government or by national legislation to perform any of the functions ascribed to such authority by the provisions of this Code.

Kannustava rahtimaksu tarkoittaa rahtia, jonka tarkoituksena on edistää kyseisen maan perinteisesti poikkeavan viennin kuljetusta.

Eriyisrahtimaksu tarkoittaa muunlaista etuoi-
keutettua rahtia kuin kannustavaa rahtimaksua, josta asianomaiset osapuolet voivat sopia keskenään.

II Luku

Jäsenvarustamoiden väliset suhteet

1 artikla

Jäsenyys

1) Jokaisella kansallisella linjavarustamolla on oikeus osallistua maansa ulkomaankauppaa palvelemaan konferenssiin täysvaltaisena jäsenenä 1 artiklan 2 kappaleessa mainituin perustein. Linjavarustamoilla, jotka eivät ole kansallisia linjavarustamoja jonkin konferenssin piiriin kuuluvassa liikenteessä, on oikeus liittyä sen konferenssin täysvaltaisiksi jäseniksi 1 artiklan 2 ja 3 kappaleessa asetetuin perustein ja 2 artiklassa esitettyjen, kuljetusosuutta kolmansien maiden linjavarustamoiden osalta koskevien määräysten mukaisesti.

2) Konferenssin jäsenyyttä hakevan linjavarustamon on annettava selvitys kyvystään ja aikomuksestaan, mikä voi sisältää rahdatun tonniston käytön edellyttäen, että tämän kappaleen ehdot on täytetty, harjoittaa pitkän ajan kuluessa konferenssisopimuksessa määriteltyä säännöllistä, riittävää ja tehokasta liikennettä konferenssin puitteissa, sitouduttava noudattamaan kaikkia konferenssisopimuksen ehtoja ja talletettava rahatakuu, mikäli konferenssisopimus sitä edellyttää, kattamaan kaikki erääntyneet rahalliset sitoumukset myöhemmän jäsenyydestä eroamisen, pidättämisen tai erottamisen yhteydessä.

3) Käsiteltäessä sellaisen linjavarustamon jäsenyyshakemusta, joka ei ole kansallinen linjavarustamo kyseisen konferenssin piiriin kuuluvassa liikenteessä, on 1 artiklan 2 kappaleen määräysten lisäksi otettava huomioon muun muassa seuraavat perusteet:

a) liikenteen kulloinenkin määrä konferenssin hoitamalla reitillä tai reiteillä ja sen kasvunäkymät;

b) laivaustilan riittävyys nykyiselle ja tulevalle liikennemäärälle konferenssin hoitamalla reitillä tai reiteillä;

Promotional freight rate. A rate instituted for promoting the carriage of non-traditional exports of the country concerned.

Special freight rate. A preferential freight rate, other than a promotional freight rate, which may be negotiated between the parties concerned.

Chapter II:

Relations among member lines

Article 1

Membership

(1) Any national shipping line shall have the right to be a full member of a conference which serves the foreign trade of its country, subject to the criteria set out in Article 1(2). Shipping lines which are not national lines in any trade of a conference shall have the right to become full members of that conference, subject to the criteria set out in Article 1(2) and (3) and to the provisions regarding the share of trade as set out in Article 2 as regards third-country shipping lines.

(2) A shipping line applying for membership of a conference shall furnish evidence of its ability and intention, which may include the use of chartered tonnage, provided the criteria of this paragraph are met, to operate a regular, adequate and efficient service on a long-term basis as defined in the conference agreement within the framework of the conference, shall undertake to abide by all the terms and conditions of the conference agreement, and shall deposit a financial guarantee to cover any outstanding financial obligation in the event of subsequent withdrawal, suspension or expulsion from membership, if so required under the conference agreement.

(3) In considering an application for membership by a shipping line which is not a national line in any trade of the conference concerned, in addition to the provisions of Article 1(2), the following criteria, *inter alia*, should be taken into account:

(a) the existing volume of the trade on the route or routes served by the conference and prospects for its growth;

(b) the adequacy of shipping space for the existing and prospective volume of trade on the route or routes served by the conference;

c) linjavarustamon konferenssiin pääsyn todennäköinen vaikutus konferenssin palveluiden tehokkuuteen ja laatuun;

d) linjavarustamon nykyinen osallistuminen liikenteeseen samalla reitillä tai konferenssin ulkopuolisilla reiteillä; ja

e) linjavarustamon nykyinen osallistuminen samalla reitillä tai reiteillä jonkin muun konferenssin piirissä.

Yllä mainittuja perusteita ei saa soveltaa siten, että 2 artiklassa esitettyjen kuljetukseen osallistumista koskevien määräysten toimeenpano estyy.

4) Jäseneksi pääsyä tai uudelleen pääsyä koskeva hakemus tulee käsitellä pikaisesti ja konferenssin on ilmoitettava päätöksestä hakijalle viipymättä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen päivämäärästä. Kun linjavarustamon pääsy tai uudelleen pääsy evätään, konferenssin on samalla kirjallisesti ilmoitettava hylkäämisen perusteet.

5) Käsitellessään pääsyhakemusta konferenssin tulee ottaa huomioon sellaisten maiden rahdinantajien ja rahdinantajien järjestöjen näkemykset, joiden liikennettä konferenssi hoitaa sekä toimivaltaisten viranomaisten näkemykset niiden sitä pyytäessä.

6) Edellä 1 artiklan 2 kappaleessa esitettyjen hyväksymisperusteiden lisäksi jäsenyyttä uudelleen hakevan linjavarustamon tulee myös esittää selvitys siitä, että se on täyttänyt velvoitteensa 4 artiklan 1 ja 2 kappaleen mukaisesti. Konferenssi voi panna toimeen erityistutkimuksen siitä, millaisissa olosuhteissa varustamo irtaantui konferenssista.

2 artikla

Osallistuminen kuljetukseen

1) Konferenssin jäseneksi päässeellä linjavarustamolla on kuljetus- ja lastausoikeus konferenssin piiriin kuuluvassa liikenteessä.

2) Kun konferenssilla on pooli, kaikilla sen tarkoittamaa liikennettä harjoittavilla konferenssiin kuuluvilla linjavarustamoilla on oikeus osallistua pooliin sen liikenteen osalta.

3) Määritettäessä sitä kuljetusosuutta, joka kullakin jäsenvarustamolla on oikeus saada, kunkin maan kansalliset linjavarustamot katsotaan niiden lukumäärästä riippumatta yhdeksi ainoaksi sen maan linjavarustamojen ryhmäksi.

4) Määrittäessä kuljetusosuutta jäsenvarustamojen ja/tai kansallisten linjavarustamojen ryh-

(c) the probable effect of admission of the shipping line to the conference on the efficiency and quality of the conference service;

(d) the current participation of the shipping line in trade on the same route or routes outside the framework of a conference; and

(e) the current participation of the shipping line on the same route or routes within the framework of another conference.

The above criteria shall not be applied so as to subvert the implementation of the provisions relating to participation in trade set out in Article 2.

(4) An application for admission or readmission to membership shall be promptly decided upon and the decision communicated by a conference to an applicant promptly, and in no case later than six months from the date of application. When a shipping line is refused admission or readmission the conference shall, at the same time, give in writing the grounds for such refusal.

(5) When considering applications for admission, a conference shall take into account the views put forward by shippers and shippers' organizations of the countries whose trade is carried by the conference, as well as the views of appropriate authorities if they so request.

(6) In addition to the criteria for admission set out in Article 1(2), a shipping line applying for readmission shall also give evidence of having fulfilled its obligations in accordance with Article 4(1) and (4). The conference may give special scrutiny to the circumstances under which the line left the conference.

Article 2

Participation in trade

(1) Any shipping line admitted to membership of a conference shall have sailing and loading rights in the trades covered by that conference.

(2) When a conference operates a pool, all shipping lines members of the conference serving the trade covered by the pool shall have the right to participate in the pool for that trade.

(3) For the purpose of determining the share of trade which member lines shall have the right to acquire, the national shipping lines of each country, irrespective of the number of lines, shall be regarded as a single group of shipping lines for that country.

(4) When determining a share of trade within a pool of individual member lines and/or groups

mien yhteisen poolin piirissä 2 artiklan 2 kappaleen nojalla on noudatettava seuraavia periaatteita, jotka koskevat niiden oikeutta osallistua konferenssin suorittamaan kuljetukseen, jollei keskinäisesti toisin sovita:

a) Kummassakin niistä maista, joiden välisestä ulkomaankaupasta konferenssi huolehtii, on asianomaisella kansallisten linjavarustamojen ryhmällä yhtäläinen oikeus osallistua maiden välisen ulkomaankaupan aiheuttamaan ja konferenssin hoitamaan rahtiin ja kuljetusmäärään;

b) mahdollisilla kolmannen maan linjavarustamoilla on oikeus saada huomattava osa, esimerkiksi 20 prosenttia, mainitun kaupan aiheuttamasta rahdista ja kuljetusmäärästä.

5) Jollei missään konferenssi liikenteen piiriin kuuluvassa maassa ole kansallisia siihen liikenteeseen osallistuvia linjavarustamoita, se osuus kuljetuksesta, johon asianomaisen maan kansalliset linjavarustamot olisivat 2 artiklan 4 kappaleen nojalla oikeutettuja, on jaettava liikenteeseen osallistuvien eri jäsenvarustamoiden kesken siinä suhteessa kuin niiden osuudet edellyttävät.

6) Jos jonkin maan kansalliset linjavarustamot päättävät, etteivät ne suorita omaa kuljetusosuuttaan kokonaisuudessaan, niiden kuljettamatta jättämä osuus on jaettava liikenteeseen osallistuvien eri jäsenvarustamoiden kesken siinä suhteessa kuin niiden osuudet edellyttävät.

7) Jos asianomaisten maiden kansalliset linjavarustamot eivät osallistu maiden väliseen konferenssi liikenteeseen, osuudet konferenssin näiden maiden välillä suorittamasta kuljetuksesta on jaettava kolmansien maiden tuohon liikenteeseen osallistuvien jäsenvarustamojen kesken varustamojen välisissä kaupallisissa neuvotteluissa.

8) Jonkun alueen kansalliset linjavarustamot, jotka ovat konferenssin jäseniä ja toimivat yhdessä päässä konferenssin piiriin kuuluvaa liikennettä, voivat yhteisestä sopimuksesta jakaa keskenään uudelleen itselleen määrätyt kuljetusosuudet 2 artiklan 4—7 kappaleen mukaisesti.

9) Jos 2 artiklan 4—8 kappaleen yksittäisten linjavarustamoiden tai linjavarustamoiden ryhmien kuljetusosuuksia koskevista määräyksistä ei muuta johdu, konferenssin on tarkistettava pooli- tai kuljetusosuuksisopimuksia säännöllisesti niissä määrättyjen väliajoin ja konferenssisopimuksessa määriteltyjen perusteiden mukaisesti.

of national shipping lines in accordance with Article 2(2), the following principles regarding their right of participation in the trade carried by the conference shall be observed, unless otherwise mutually agreed:

(a) The group of national shipping lines of each of two countries the foreign trade between which is carried by the conference shall have equal rights to participate in the freight and volume of traffic generated by their mutual foreign trade and carried by the conference;

(b) Third-country shipping lines, if any, shall have the right to acquire a significant part, such as 20 per cent, in the freight and volume of traffic generated by that trade.

(5) If, for any one of the countries whose trade is carried by a conference, there are no national shipping lines participating in the carriage of that trade, the share of the trade to which national shipping lines of that country would be entitled under Article 2(4) shall be distributed among the individual member lines participating in the trade in proportion to their respective shares.

(6) If the national shipping lines of one country decide not to carry their full share of the trade, that portion of their share of the trade which they do not carry shall be distributed among the individual member lines participating in the trade in proportion to their respective shares.

(7) If the national shipping lines of the countries concerned do not participate in the trade between those countries covered by a conference, the shares of trade carried by the conference between those countries shall be allocated between the participating member lines of third countries by commercial negotiations between those lines.

(8) The national shipping lines of a region, members of a conference, at one end of the trade covered by the conference, may redistribute among themselves by mutual agreement the shares in trades allocated to them, in accordance with Article 2(4) to (7) inclusive.

(9) Subject to the provisions of Article 2(4) to (8) inclusive regarding shares of trade among individual shipping lines or groups of shipping lines, pooling or trade-sharing agreements shall be reviewed by the conference periodically, at intervals to be stipulated in those agreements and in accordance with criteria to be specified in the conference agreement.

10) Tämän artiklan soveltaminen on aloitettava mahdollisimman pian tämän yleissopimuksen voimaantulon jälkeen, ja toteutettava enintään kahden vuoden pituisen siirtymäkauden kuluessa sekä otettava huomioon kussakin asianomaisessa liikenteessä kulloinkin vallitseva erityinen tilanne.

11) Konferenssin jäseninä olevilla linjavarustamoilla on oltava oikeus käyttää rahdattuja aluksia konferenssiveloitteidensa täyttämiseksi.

12) Tämän artiklan 1—11 kappaleessa esitettyjä osuuksien jako- ja tarkistusperusteita sovelletaan, kun poolin puuttuessa on olemassa sopimus lastinjaosta satamapaikkojen, kuljetusmäärien ja/tai muulla perusteella.

13) Jos konferenssilla ei ole pooli-, satamapaikka-, kuljetus- eikä muitakaan kuljetukseen osallistumista koskevia sopimuksia, kumpi tahansa konferenssin jäseninä olevista kansallisten linjavarustamoiden ryhmistä voi vaatia poolijärjestelyjen käyttöön ottamista maitensa välisessä konferenssin suorittamassa liikenteessä 2 artiklan 4 kappaleen mukaisesti; tai vaihtoehtoisesti ne voivat vaatia kuljetusten järjestämistä sellaisiksi, että ne suovat kyseessä oleville varustamoille mahdollisuuden nauttia olennaisesti samoja oikeuksia osallistua konferenssin näiden kahden maan välillä suorittamaan kuljetukseen, kuin mistä ne olisivat nauttineet 2 artiklan 4 kappaleen nojalla. Konferenssin on käsiteltävä jokainen näin esitetty pyyntö ja annettava siitä päätös. Jos konferenssin jäsenet eivät pääse keskenään sopimukseen mainitunlaisen poolin perustamisesta tai kuljetusten järjestämisestä, liikenteen kummankin päättämään kansallisten linjavarustamojen ryhmillä on oltava äänenemmistö päätettäessä poolin perustamisesta tai kuljetusten järjestämisestä. Asia on päätettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua pyynnön vastaanottamisesta.

14) Mikäli konferenssiliikenteen päättämisten kansalliset linjavarustamot ovat eri mieltä poolijärjestelmään siirtymisestä, ne voivat vaatia kuljetusten järjestämistä konferenssin sisällä siten, että ne suovat näille varustamoille mahdollisuuden nauttia olennaisesti samoja oikeuksia osallistua konferenssin päättämisten välillä suorittamaan kuljetukseen, kuin mitä ne olisivat nauttineet 2 artiklan 4 kappaleen määräysten mukaan. Jos yhdessä konferenssiliikenteen piiriin kuuluvassa maassa ei ole lainkaan kansallisia linjavarustamoja, toisen maan kansallinen linjavarustamo tai varustamot voivat esittää vastaavan pyynnön.

(10) The application of the present Article shall commence as soon as possible after entry into force of the present Convention and shall be completed within a transition period which in no case shall be longer than two years, taking into account the specific situation in each of the trades concerned.

(11) Shipping lines members of a conference shall be entitled to operate chartered ships to fulfil their conference obligations.

(12) The criteria for sharing and the revision of shares as set out in Article 2(1) to (11) inclusive shall apply when, in the absence of a pool, there exists berthing, sailing and/or any other form of cargo allocation agreement.

(13) Where no pooling, berthing, sailing or other trade participation agreements exist in a conference, either group of national shipping lines, members of the conference, may require that pooling arrangements be introduced, in respect of the trade between their countries carried by the conference, in conformity with the provisions of Article 2(4); or alternatively they may require that the sailings be so adjusted as to provide an opportunity to these lines to enjoy substantially the same rights to participate in the trade between those two countries carried by the conference as they would have enjoyed under the provisions of Article 2(4). Any such request shall be considered and decided by the conference. If there is no agreement to institute such a pool or adjustment of sailings among the members of the conference, the groups of national shipping lines of the countries at both ends of the trade shall have a majority vote in deciding to establish such a pool or adjustment of sailings. The matter shall be decided upon within a period not exceeding six months from the receipt of the request.

(14) In the event of a disagreement between the national shipping lines of the countries at either end whose trade is served by the conference with regard to whether or not pooling shall be introduced, they may require that within the conference sailings be so adjusted as to provide an opportunity to these lines to enjoy substantially the same rights to participate in the trade between those two countries carried by the conference as they would have enjoyed under the provisions of Article 2(4). In the event that there are no national shipping lines in one of the countries whose trade is served by the conference,

Konferenssin on tehtävä parhaansa täyttääkseen pyynnön. Jos pyyntöä ei kuitenkaan täydetä, liikenteen kummankin päätemaan toimivaltaiset viranomaiset voivat niin halutessaan ottaa asian esille ja esittää siitä asianomaisille osapuolille näkemyksensä harkittavaksi. Jos asiasta ei päästä yksimielisyyteen, riita on käsiteltävä näiden sääntöjen määräämiä menettelytapoja noudattaen.

15) Myös muut konferenssin jäseninä olevat linjavarustamot voivat pyytää pooli- tai kuljetus-sopimusten laatimista, ja konferenssin on käsiteltävä esitetty pyyntö näiden sääntöjen asianomaisen määräysten mukaisesti.

16) Konferenssin on huolehdittava, että jokaiseen poolisopimukseen sisällytetään asianmukaiset toimenpiteet kattamaan tapaukset, joissa jokin jäsenvarustamo torjuu lastin muusta syystä kuin siksi, että rahdinantaja tarjoaa sitä liian myöhään. Sopimuksen on määrättävä, että aluksen, jossa on varaamatonta käyttökelpoista lastitilaa, on sallittava ottaa lasti, vaikka kyseistä liikennettä hoitavan varustamon osuus poolissa tulisi ylityksi, mikäli lasti muussa tapauksessa jäisi ottamatta ja viivästyisi yli konferenssin asettaman määräajan.

17) Toisen artiklan 1—16 kappaleen määräykset koskevat kaikkea tavaraa alkuperästä, määräpaikasta ja käyttötarkoituksesta riippumatta, maanpuolustukseen käytettäviä sotilaallisia tarvikkeita lukuun ottamatta.

the national shipping line or lines of the other country may make the same request. The conference shall use its best endeavours to meet this request. If, however, this request is not met, the appropriate authorities of the countries at both ends of the trade may take up the matter if they so wish and make their views known to the parties concerned for their consideration. If no agreement is reached, the dispute shall be dealt with in accordance with the procedures established in this Code.

(15) Other shipping lines, members of a conference, may also request that pooling or sailing agreements be introduced, and the request shall be considered by the conference in accordance with the relevant provisions of this Code.

(16) A conference shall provide for appropriate measures in any conference pooling agreement to cover cases where the cargo has been shut out by a member line for any reason excepting late presentation by the shipper. Such agreement shall provide that a vessel with unbooked space, capable of being used, be allowed to lift the cargo, even in excess of the pool share of the line in the trade, if otherwise the cargo would be shut out and delayed beyond a period set by the conference.

(17) The provisions of Article 2(1) to (16) inclusive concern all goods regardless of their origin, their destination or the use for which they are intended, with the exception of military equipment for national defence purposes.

3 artikla

Päätöksentekomenettely

Konferenssisopimukseen sisältyvän päätöksentekomenettelyn tulee perustua kaikkien täysivaltaisten jäsenvarustamojen tasa-arvoisuuteen. Menettelyn on taattava, että äänestysäännöt eivät estä konferenssin asianmukaista toimintaa eivätkä liikenteen harjoittamista, ja niissä on määriteltävä asiat, joista on päätettävä yksimielisesti. Päätöstä konferenssisopimuksessa määritellyistä kahden maan välistä liikennettä koskevista asioista ei kuitenkaan saa tehdä ilman näiden kahden maan kansallisten linjavarustamoiden suostumusta.

Article 3

Decision-making procedures

The decision-making procedures embodied in a conference agreement shall be based on the principle of equality of all the full member lines; these procedures shall ensure that the voting rules do not hinder the proper work of the conference and the service of the trade and shall define the matters on which decisions will be made by unanimity. However, a decision cannot be taken in respect of matters defined in a conference agreement relating to the trade between two countries without the consent of the national shipping lines of those two countries.

4 artikla

Pakotteet

1) Konferenssin jäsenenä olevalla linjavarustamolla on oikeus, jos poolijärjestelmään ja/tai lastinjakojärjestelyihin sisältyvistä eroamismääräyksistä ei muuta johdu, varmistaa vapautumisensa rangaistuksetta konferenssisopimuksen ehtoista kolmen kuukauden irtisanomisajalla, mikäli konferenssisopimus ei edellytä toisenlaista määräaikaa, mutta varustamon on täytettävä veloitteensa konferenssin jäsenenä vapautumispäiväänsä saakka.

2) Konferenssi voi konferenssisopimuksessa määritellyn ilmoituksen annettuaan pidättää jäsenyydestä tai erottaa jäsenen, joka on oleellisesti jättänyt noudattamatta konferenssisopimuksen ehtoja.

3) Jäsenyydestä pidättäminen tai erottaminen tulee voimaan vasta, kun sen syistä on annettu kirjallinen selvitys ja kun mahdollinen riita on ratkaistu VI luvun mukaisesti.

4) Erotessaan tai tullessaan erotetuksi asianomaisen linjavarustamon on maksettava osuutensa konferenssin eräänntyneistä rahallisista sitoumuksista eroamis- tai erottamispäivään saakka. Eroamisen, pidättämisen tai erottamisen yhteydessä varustamo ei vapaudu konferenssisopimuksen mukaisista omista rahallisista sitoumuksistaan eikä velvoitteistaan rahdinantajia kohtaan.

5 artikla

Sisäinen valvonta

1) Konferenssin tulee laatia ja pitää ajan tasalla mahdollisimman täydellinen esimerkkiluettelo toimista, jotka katsotaan vääräksi menettelyksi ja/tai konferenssisopimuksen rikkomiseksi, ja luoda niitä käsittelemään tehokas valvontakoneisto ja erityismääräykset, jotka edellyttävät, että:

a) väärästä menettelystä ja rikkomisesta määrätään rangaistukset tai rangaistusasteikko, joka vastaa niiden vakavuutta;

b) kaikista konferenssin jäsenenä olevista linjavarustamoista tai niiden tytäryhtiöistä riippumaton henkilö tai toimielin tutkii tai tarkastaa puolueettomasti konferenssin tai muun asianomaisen pyynnöstä väärästä menettelystä tai rikkomisesta esitettyjen valitusten ja/tai valitusten johdosta tehtyjen päätösten käsittelyn;

Article 4

Sanctions

(1) A shipping line member of a conference shall be entitled, subject to the provisions regarding withdrawal which are embodied in pool schemes and/or cargo-sharing arrangements, to secure its release, without penalty, from the terms of the conference agreement after giving three month' notice, unless the conference agreement provides for a different time period, although it shall be required to fulfil its obligations as a member of the conference up to the date of its release.

(2) A conference may, upon notice to be specified in the conference agreement, suspend or expel a member for significant failure to abide by the terms and conditions of the conference agreement.

(3) No expulsion or suspension shall become effective until a statement in writing of the reasons therefor has been given and until any dispute has been settled as provided in chapter VI.

(4) Upon withdrawal or expulsion, the line concerned shall be required to pay its share of the outstanding financial obligations of the conference, up to the date of its withdrawal or expulsion. In cases of withdrawal, suspension or expulsion, the line shall not be relieved of its own financial obligations under the conference agreement or of any of its obligations towards shippers.

Article 5

Self-policing

(1) A conference shall adopt and keep up to date an illustrative list, which shall be as comprehensive as possible, of practices which are regarded as malpractices and/or breaches of the conference agreement and shall provide effective self-policing machinery to deal with them, with specific provisions requiring:

(a) the fixing of penalties or a range of penalties for malpractices or breaches, to be commensurate with their seriousness;

(b) the examination and impartial review of an adjudication of complaints, and/or decisions taken on complaints, against malpractices or breaches, by a person or body unconnected with any of the shipping lines members of the conference or their affiliates, on request by the conference or any other party concerned;

c) väärästä menettelystä ja/tai rikkomuksesta esitettyihin valituksiin liittyvistä toimenpiteistä ilmoitetaan pyydettyä osapuolten nimettömyyden pohjalta niiden maiden toimivaltaisille viranomaisille, joiden liikennettä konferenssi palvelee sekä niiden maiden viranomaisille, joiden linjavarustamot ovat konferenssin jäseniä.

2) Linjavarustamoilla ja konferensseilla on oikeus saada kaikkea apua rahdinantajilta ja heidän järjestöiltään yrityksessään vastustaa väärää menettelyä ja rikkomista.

6 artikla

Konferenssisopimukset

Kaikkien konferenssi- ja poolisopimusten sekä satamapaikka- ja kuljetusoikeutta koskevien sopimusten ja niiden muutosten taikka muiden tällaisiin sopimuksiin suoraan liittyvien tai niihin vaikuttavien asiakirjojen tulee olla pyydettyä niiden maiden toimivaltaisten viranomaisten saatavissa, joiden liikennettä konferenssi palvelee, ja joiden linjavarustamot ovat konferenssin jäseniä.

III Luku

Suhteet rahdinantajiin

7 artikla

Lojaalisuusjärjestelyt

1) Konferenssin jäseninä olevilla linjavarustamoilla on oikeus ottaa käyttöön ja ylläpitää rahdinantajien kanssa lojaalisuusjärjestelyjä, joiden muodoista ja ehdoista sovitaan konferenssin ja rahdinantajien järjestöjen tai rahdinantajien edustajien välisin neuvotteluin. Näihin lojaalisuusjärjestelyihin tulee kuulua takuut, joissa määritellään rahdinantajien ja konferenssin jäsenten oikeudet. Näiden järjestelyjen tulee perustua sopimusjärjestelmään tai muuhun lailliseen järjestelmään.

2) Riippumatta siitä millaisia lojaalisuusjärjestelyjä tehdään, lojaaleihin rahdinantajiin sovellettava rahtimaksu määrätään kiinteän prosentimäärän rajoissa muihin rahdinantajiin sovellettavasta rahtimaksusta. Milloin alennuksen muutos nostaa rahdinantajilta veloitettavia rahteja, muutos voidaan panna toimeen vasta 150 päivän kuluttua siitä, kun rahdinantajille on ilmoitettu asiasta, tai alueen käytännön ja/tai sopimuksen mukaisesti. Alennuksen muutoksen yhteydessä syntyvät riidat ratkaistaan lojaalisuussopimuksen määräysten mukaisesti.

(c) the reporting, on request, on the action taken in connexion with complaints against malpractices and/or breaches, and on a basis of anonymity for the parties concerned, to the appropriate authorities of the countries whose trade is served by the conference and of the countries whose shipping lines are members of the conference.

(2) Shipping lines and conferences are entitled to the full co-operation of shippers and shippers' organizations in the endeavour to combat malpractices and breaches.

Article 6

Conference agreements

All conference agreements, pooling, berthing and sailing rights agreements and amendments or other documents directly related to, and which affect, such agreements shall be made available on request to the appropriate authorities of the countries whose trade is served by the conference and of the countries whose shipping lines are members of the conference.

Chapter III:

Relations with shippers

Article 7

Loyalty arrangements

(1) The shipping lines members of a conference are entitled to institute and maintain loyalty arrangements with shippers, the form and terms of which are matters for consultation between the conference and shippers' organizations or representatives of shippers. These loyalty arrangements shall provide safeguards making explicit the rights of shippers and conference members. These arrangements shall be based on the contract system or any other system which is also lawful.

(2) Whatever loyalty arrangements are made, the freight rate applicable to loyal shippers shall be determined within a fixed range of percentages of the freight rate applicable to other shippers. Where a change in the differential causes an increase in the rates charged to shippers, the change can be implemented only after 150 days' notice to those shippers or according to regional practice and/or agreement. Disputes in connexion with a change of the differential shall be settled as provided in the loyalty agreement.

3) Lojaalisuusjärjestelyjen ehtojen tulee sisältää takuut, joissa määritellään rahdinantajien ja konferenssiin kuuluvien linjavarustamojen oikeudet ja velvollisuudet muun muassa seuraavien määräysten mukaisesti:

a) Lasti, jonka laivausta rahdinantaja tai hänen tytär- tai sivuyhtiönsä tai huolitsijansa valvoo, sitoo rahdinantajaa kyseisten tavaroiden myyntisopimuksen mukaisesti sillä edellytyksellä, että rahdinantaja ei välttelyn, kiertelyn tai välittäjän avulla yritä suunnata lastia muualle lojaalisuusopimuksensa vastaisesti.

b) Silloin kun on olemassa lojaalisuusopimus, siinä määritellään todellisen tai vahvistetun vahingonkorvauksen ja/tai rangaistuksen laajuus. Konferenssin jäsenvarustamot voivat kuitenkin päättää vahvistaa alhaisemman vahingonkorvauksen tai luopua vaatimasta vahingonkorvausta. Sopimuksen mukaan rahdinantajan maksettavaksi lankeava vahingonkorvaus ei missään tapauksessa saa ylittää sopimuksessa määrätyn taksan mukaan laskettuja kyseisen laivauksen rahtimaksuja.

c) Rahdinantajalla on oikeus saada takaisin täysi lojaalisuusasemansa sillä edellytyksellä, että hän täyttää konferenssin määrittelemät ehdot, joiden tulee sisältyä lojaalisuusjärjestelyihin.

d) Lojaalisuusjärjestelyiden tulee sisältää:

i) luettelo lastista, johon saattaa sisältyä merkinnöittä ja määrittä laivattava irtolasti ja joka on nimenomaisesti jätetty lojaalisuusjärjestelyn ulkopuolelle;

ii) määritelmä olosuhteista, joissa muun kuin edellä i kohdan mukaisen lastin katsotaan jäävän lojaalisuusjärjestelyn ulkopuolelle;

iii) lojaalisuusjärjestelystä syntyvien riitojen ratkaisumenettely;

iv) määräyksen, jonka mukaan lojaalisuusjärjestely voidaan lopettaa joko rahdinantajan tai konferenssin pyynnöstä rangaistuksesta, kun asiasta on annettu kirjallinen ilmoitus ja ilmoituksen määräaika on kulunut umpeen; ja

v) erivapauden myöntämisen ehdot.

4) Jos konferenssin ja rahdinantajien järjestön, rahdinantajien edustajien ja/tai rahdinantajien välille syntyy riita ehdotetun lojaalisuusopimuksen muodosta tai ehdoista, jompikumpi osapuoli voi alistaa asian ratkaistavaksi näissä säännöissä määrättyä asiaankuuluvaa menettelyä noudattaen.

(3) The terms of loyalty arrangements shall provide safeguards making explicit the rights and obligations of shippers and of shipping lines members of the conference in accordance with the following provisions, *inter alia*:

(a) The shipper shall be bound in respect of cargo whose shipment is controlled by him or his affiliated or subsidiary company or his forwarding agent in accordance with the contract of sale of the goods concerned, provided that the shipper shall not, by evasion, subterfuge, or intermediary, attempt to divert cargo in violation of his loyalty commitment.

(b) Where there is a loyalty contract, the extent of actual or liquidated damages and/or penalty shall be specified in the contract. The member lines of the conference may, however, decide to assess lower liquidated damages or to waive the claim to liquidated damages. In any event, the liquidated damages under the contract to be paid by the shipper shall not exceed the freight charges on the particular shipment, computed at the rate provided under the contract.

(c) The shipper shall be entitled to resume full loyalty status, subject to the fulfilment of conditions established by the conference which shall be specified in the loyalty arrangement.

(d) The loyalty arrangement shall set out:

(i) a list of cargo, which may include bulk cargo shipped without mark or count, which is specially excluded from the scope of the loyalty arrangement;

(ii) a definition of the circumstances in which cargo other than cargo covered by (i) above is considered to be excluded from the scope of the loyalty arrangement;

(iii) the method of settlement of disputes arising under the loyalty arrangement;

(iv) provision for termination of the loyalty arrangement on request by either a shipper or a conference without penalty, after expiry of a stipulated period of notice, such notice to be given in writing; and

(v) the terms for granting dispensation.

(4) If there is a dispute between a conference and a shippers' organization, representatives of shippers and/or shippers about the form or terms of a proposed loyalty arrangement, either party may refer the matter for resolution under appropriate procedures as set out in this Code.

8 artikla

Erivapaus

1) Konferenssien tulee lojaalisuusjärjestelyjen ehdoissa määrätä, että rahdinantajien jättämät erivapauhakemukset on käsiteltävä ja ratkaistava nopeasti ja että pyydettyä on annettava kirjallinen selvitys syistä, miksi erivapaus on evätty. Mikäli konferenssi ei lojaalisuusopimuksessa määrättyssä ajassa pysty osoittamaan riittäviä tiloja, joihin rahdinantajan lasti voidaan lojaalisuusopimuksessa määrättyssä ajassa sijoittaa, rahdinantajalla on oikeus rangaistuksetta sijoittaa kyseinen lasti mihin alukseen hyvänsä.

2) Satamissa, joissa konferenssipalvelut riippuvat määrätyn vähimmäislastin saamisesta (s.o. pyynnöstä), mutta linjaruustamo ei rahdinantajan asianmukaisesta ilmoituksesta huolimatta joko käy satamassa tai ei vastaa sovitussa ajassa rahdinantajan ilmoitukseen, rahdinantajalla on ilman muuta oikeus, lojaalisuusasemaansa vaarantamatta, käyttää lastinsa kuljettamiseen mitä hyvänsä käytettävissä olevaa alusta.

9 artikla

Tariffien ja niihin kuuluvien ehtojen ja/tai määräysten saatavuus

Tariffien, niihin kuuluvien ehtojen, määräysten ja kaikkien niihin tehtyjen muutosten tulee olla pyydettyä rahdinantajien, rahdinantajien järjestöjen ja muiden asianosaisten saatavilla kohtuullisella kustannuksella, ja niiden tulee olla tarkastamista varten linjaruustamojen ja niiden edustajien toimistoissa. Niistä tulee ilmetä kaikki rahtimaksujen soveltamiseen ja niiden kattaman lastin kuljetukseen liittyvät ehdot.

10 artikla

Vuosiraportit

Konferenssien tulee toimittaa rahdinantajien järjestöille tai edustajille vuosittain toiminnastaan raportit, joiden tarkoituksena on tiedottaa niitä kiinnostavista yleisluontoisista asioista, mukaan lukien asiaankuuluvat tiedot rahdinantajien ja rahdinantajien järjestöjen kanssa käydyistä neuvotteluista, vaatimuksia koskevista toimista, jäsenistön muutoksista sekä huomattavista palvelujen, tariffien tai kuljetusehtojen muutoksista. Nämä raportit toimitetaan pyynnöstä niiden maiden toimivaltaisille viranomaisille, joiden kaupaa kyseinen konferenssi palvelee.

Article 8

Dispensation

(1) Conferences shall provide, within the terms of the loyalty arrangements, that requests by shippers for dispensation shall be examined and a decision given quickly and, if requested, the reasons given in writing where dispensation is withheld. Should a conference fail to confirm, within a period specified in the loyalty arrangement, sufficient space to accommodate a shipper's cargo within a period also specified in the loyalty arrangement, the shipper shall have the right, without being penalized, to utilize any vessel for the cargo in question.

(2) In ports where conference services are arranged subject to the availability of a specified minimum of cargo (i.e. on inducement), but either the shipping line does not call, despite due notice by shippers, or the shipping line does not reply within an agreed time to the notice given by shippers, shippers shall automatically have the right, without prejudicing their loyalty status, to use any available vessel for the carriage of their cargo.

Article 9

Availability of tariffs and related conditions and/or regulations

Tariffs, related conditions, regulations, and any amendments thereto shall be made available on request to shippers, shippers' organizations and other parties concerned at reasonable cost, and they shall be available for examination at offices of shipping lines and their agents. They shall spell out all conditions concerning the application of freight rates and the carriage of any cargo covered by them.

Article 10

Annual reports

Conferences shall provide annually to shippers' organizations, or to representatives of shippers, reports on their activities designed to provide general information of interest to them, including relevant information about consultations held with shippers and shippers' organizations, action taken regarding complaints, changes in membership, and significant changes in service, tariffs and conditions of carriage. Such annual reports shall be submitted, on request, to the appropriate authorities of the countries whose trade is served by the conference concerned.

11 artikla

Neuvottelukoneisto

1) Konferenssin, rahdinantajien järjestöjen, rahdinantajien edustajien ja, milloin käytännössä mahdollista, rahdinantajien välillä, jotka toimivaltainen viranomais on voinut halutessaan tarkoitukseen nimetä, pidetään neuvotteluja osapuolia kiinnostavista asioista. Neuvotteluja pidetään aina, kun jokin yllä mainituista osapuolista niitä pyytää. Toimivaltaisilla viranomaisilla on pyynnöstä oikeus osallistua neuvotteluihin täysivaltaisesti, mutta tämä ei tarkoita sitä, että ne osallistuvat päätöksentekoon.

2) Neuvotteluja voidaan käydä muun muassa seuraavista asioista:

- a) yleisten tariffiehtojen ja niihin liittyvien määräysten muutoksista;
- b) tariffimaksujen yleistason ja tärkeimpien kauppatarvikkeiden maksujen muutoksista;
- c) kannustavista ja/tai erityisrahtimaksuista;
- d) lisämaksujen asettamisesta ja muutosten määrittämisestä niihin;
- e) lojaalisuusjärjestelyistä, niiden toimeenpanosta tai muodon ja yleisten ehtojen muutoksista;
- f) satamien tariffiluokituksen muutoksista;
- g) menettelystä, jonka avulla rahdinantajat antavat välttämättömiä tietoja tulevasta lastinsa määrästä ja luonteesta; ja
- h) lastin luovuttamisesta laivattavaksi sekä määräykset, jotka koskevat saatavilla olevista lasteista annettavia ilmoituksia.

3) Neuvotteluissa voidaan käsitellä myös seuraavia asioita, sikäli kun ne liittyvät konferenssin toiminta-alaan:

- a) lastintarkastuspalveluiden käyttämistä;
- b) palvelumuotojen muutoksista;
- c) lastin kuljetuksessa käyttöön otettavan uuden tekniikan ja etenkin yksikkökuljetukseen siirtymisen vaikutuksia ja tästä aiheutuvaa tavantomaisten palvelujen vähenemistä tai suorien palvelujen menettämistä; ja
- d) laivauspalvelujen riittävyttä ja laatua, mukaan luettuna pooli-, satamapaikka- ja kuljetusjärjestelyjen vaikutus laivauspalvelujen saatavuuteen ja rahtimaksuihin, joilla laivauspalveluita tarjotaan; muutoksia konferenssialusten palveluissa alueissa ja niiden käyntien säännöllisyydessä.

4) Neuvottelut pidetään ennen lopullisten päätösten tekemistä, ellei näissä säännöissä toisin määrätä. Kun on tarkoitus päättää 11 artiklan 2

Article 11

Consultation machinery

(1) There shall be consultations on matters of common interest between a conference, shippers' organizations, representatives of shippers and, where practicable, shippers, which may be designated for that purpose by the appropriate authority if it so desires. These consultations shall take place whenever requested by any of the above-mentioned parties. Appropriate authorities shall have the right, upon request, to participate fully in the consultations, but this does not mean that they play a decision-making role.

(2) The following matters *inter alia*, may be the subject of consultation:

- (a) changes in general tariff conditions and related regulations;
- (b) changes in the general level of tariff rates and rates for major commodities;
- (c) promotional and/or special freight rates;
- (d) imposition of, and related changes in, surcharges;
- (e) loyalty arrangements, their establishment or changes in their form and general conditions;
- (f) changes in the tariff classification of ports;
- (g) procedure for the supply of necessary information by shippers concerning the expected volume and nature of their cargoes; and
- (h) presentation of cargo for shipment and the requirements regarding notice of cargo availability.

(3) To the extent that they fall within the scope of activity of a conference, the following matters may also be the subject of consultation:

- (a) operation of cargo inspection services;
- (b) changes in the pattern of service;
- (c) effects of the introduction of new technology in the carriage of cargo, in particular unitization, with consequent reduction of conventional service or loss of direct services; and

(d) adequacy and quality of shipping services, including the impact of pooling, berthing or sailing arrangements on the availability of shipping services and freight rates at which shipping services are provided; changes in the areas served and in the regularity of calls by conference vessels.

(4) Consultations shall be held before final decisions are taken, unless otherwise provided in this Code. Advance notice shall be given of the

ja 3 kappaleessa mainituista asioista, on siitä ilmoitettava etukäteen. Silloin kun tämä on mahdotonta, kiireiset päätökset voidaan tehdä odottaessa neuvottelujen alkamista.

5) Neuvottelujen tulee alkaa ilman kohtuutonta viivytystä ja joka tapauksessa konferenssisopimuksessa asetetussa määräajassa, tai jos sopimuksesta puuttuu tällainen määräys, viimeistään 30 päivän kuluttua neuvotteluehdotuksen vastaanottamisesta, ellei näissä säännöissä määrätä toisenlaisia määräaikoja.

6) Neuvotteluja käydessään osapuolet pyrkivät parhaansa mukaan antamaan asianmukaisia tietoja, pitämään keskustelut sopivana ajankohtana ja selvittämään asiat, jotta kulloisiinkin kysymyksiin löydetään ratkaisut. Osapuolet ottavat huomioon toistensa näkemykset ja ongelmat ja pyrkivät sopimukseen kannattavuutensa mukaisesti.

intention to take decisions on matters referred to in Article 11 (2) and (3). Where this is impossible, urgent decisions may be taken pending the holding of consultations.

(5) Consultations shall begin without undue delay and in any event within a maximum period specified in the conference agreement or, in the absence of such a provision in the agreement, not later than 30 days after receipt of the proposal for consultations, unless different periods of time are provided in this Code.

(6) When holding consultations, the parties shall use their best efforts to provide relevant information, to hold timely discussions and to clarify matters for the purpose of seeking solutions of the issues concerned. The parties involved shall take account of each other's views and problems and strive to reach agreement consistent with their commercial viability.

IV Luku Rahtimaksut

12 artikla

Rahtimaksujen määräämisperusteet

Päätettäessä tariffipolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä on kaikissa näissä säännöissä mainituissa tapauksissa otettava huomioon seuraavat seikat, mikäli ei toisin määrätä:

a) Rahtimaksut on määrättävä niin alhaisiksi kuin kaupalliset näkökohdat sallivat, ja niiden tulee antaa laivanvarustajalle mahdollisuus saada kohtuullinen voitto;

b) Konferenssin toimintakustannukset tulee yleensä arvioida edestakaisen matkan perusteella, jolloin laivojen meno- ja paluumatka katsotaan yhdeksi kokonaisuudeksi. Milloin soveliasta, meno- ja paluumatka katsotaan erillisiksi. Rahtimaksuissa tulee ottaa muun muassa huomioon lastien luonne, painon ja lastin mittojen keskinäinen suhde sekä lastien arvo;

c) Määrättäessä erityistuotteiden kannustavia ja/tai erityisrahtimaksuja on otettava huomioon se, millaisissa oloissa ne maat, etenkin kehitysmaat ja meriyhteyttä vailla olevat maat, joita konferenssi palvelee, käyvät kauppaa näillä tuotteilla.

Chapter IV: Freight rates

Article 12

Criteria for freight-rate determination

In arriving at a decision on questions of tariff policy in all cases mentioned in this Code, the following points shall, unless otherwise provided, be taken into account:

(a) Freight rates shall be fixed at as low a level as is feasible from the commercial point of view and shall permit a reasonable profit for shipowners;

(b) The cost of operations of conferences shall, as a rule, be evaluated for the round voyage of ships, with the outward and inward directions considered as a single whole. Where applicable, the outward and inward voyage should be considered separately. The freight rates should take into account, among other factors, the nature of cargoes, the interrelation between weight and cargo measurement, as well as the value of cargoes;

(c) In fixing promotional freight rates and/or special freight rates for specific goods, the conditions of trade for these goods of the countries served by the conference, particularly of developing and land-locked countries, shall be taken into account.

13 artikla

Konferenssin tariffit ja tariffimaksujen luokittelu

1) Konferenssin tariffit eivät saa epäoikeudenmukaisesti tehdä eroa samanlaisessa tilanteessa olevien rahdinantajien välillä. Konferenssin jäsenvarustamojen tulee tarkoin noudattaa maksuja, määräyksiä ja ehtoja, jotka ilmenevät tariffeista ja muista voimassaolevista julkaistuista konferenssiasiakirjoista, sekä näiden sääntöjen mukaisia erityisjärjestelyjä.

2) Konferenssin tariffien tulee olla yksinkertaisia ja selkeitä, sisältää mahdollisimman vähän luokkia/ryhmiä, ottaa huomioon liikenteen erityisvaatimukset, määrittellä rahtimaksu kullekin tuotteelle ja, milloin soveliasta, kullekin luokalle/ryhmälle. Niistä tulee tilastoinnin ja sen erittelyn helpottamiseksi myös ilmetä, milloin käytännössä mahdollista, kauppatavaran kansainvälisen ulkomaankaupan tavaranimikkeistön (SITC), Tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistön (ns. Brysselin nimikkeistön) tai muun kansainvälisesti hyväksytyyn nimikkeistön mukainen koodinumero. Tuotteiden luokittelu tariffeihin on niin laajalti kuin mahdollista suoritettava yhteistyössä rahdinantajien järjestöjen ja muiden asianomaisten kansallisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.

14 artikla

Rahtimaksujen yleiskorotukset

1) Konferenssin on ilmoitettava vähintään 150 päivää etukäteen tai paikallisen käytännön ja/tai sopimuksen mukaisesti rahdinantajien järjestöille tai rahdinantajien edustajille ja/tai rahdinantajille ja pyydettyä sellaisten maiden toimivaltaisille viranomaisille, joiden kauppaa konferenssi palvelee, aikomuksestaan toteuttaa rahtimaksujen yleiskorotus, korotuksen laajuudesta, toteuttamispäivästä ja ehdotetun korotuksen perusteista.

2) Jonkun näissä säännöissä siihen oikeutetun osapuolen esitettyä pyynnön sovitun määräajan kuluessa ilmoituksen saamisesta aloitetaan neuvottelut näiden sääntöjen asianomaisten määräysten mukaisesti vahvistetun määräajan kuluessa, joka ei saa ylittää 30 päivää tai mitä asianomaiset osapuolet ovat aiemmin sopineet. Neuvottelussa käsitellään korotusehdotuksen perusteluja ja määriä sekä sen toteuttamispäivää.

Article 13

Conference tariffs and classification of tariff rates

(1) Conference tariffs shall not unfairly differentiate between shippers similarly situated. Shipping lines members of a conference shall adhere strictly to the rates, rules and terms shown in the tariffs and other currently valid published documents of the conference and to any special arrangements permitted under this Code.

(2) Conference tariffs should be drawn up simply and clearly, containing as few classes/categories as possible, depending on the particular requirements of a trade, specifying a freight rate for each commodity and, where appropriate, for each class/category; they should also indicate, wherever practicable, in order to facilitate statistical compilation and analysis, the corresponding appropriate code number of the item in accordance with the Standard International Trade Classification, the Brussels Tariff Nomenclature or any other nomenclature that may be internationally adopted; the classification of commodities in the tariffs should, as far as practicable, be prepared in co-operation with shippers' organizations and other national and international organizations concerned.

Article 14

General freight-rate increases

(1) A conference shall give notice of not less than 150 days, or according to regional practice and/or agreement, to shippers' organizations or representatives of shippers and/or shippers and, where so required, to appropriate authorities of the countries whose trade is served by the conference, of its intention to effect a general increase in freight rates, an indication of its extent, the date of effect and the reasons supporting the proposed increase.

(2) At the request of any of the parties prescribed for this purpose in this Code, to be made within an agreed period of time after the receipt of the notice, consultations shall commence, in accordance with the relevant provisions of this Code, within a stipulated period not exceeding 30 days or as previously agreed between the parties concerned; the consultations shall be held in respect of the bases and amounts of the proposed increase and the date from which it is to be given effect.

3) Kiirehtiäkseen neuvotteluja konferenssi voi tai sen tulee näiden sääntöjen mukaisesti rahtimaksujen yleiskorotuksista käytäviin neuvotteluihin oikeutettujen osapuolten pyynnöstä antaa kohtuullisessa ajassa ennen neuvotteluja niihin osallistuville osapuolille, milloin mahdollista, hyvämaineisten riippumattomien tilintarkastajien esittämä selonteko, joka sisältää, milloin kokousta pyytäneet osapuolet hyväksyvät sen yhdeksi neuvottelujen lähtökohdaksi, kokonaiserittelyn asiaankuuluvia kustannuksia ja tuloja koskevista tosiasioista, jotka konferenssin mielestä edellyttävät rahtimaksujen korottamista.

4) Jos neuvottelujen tuloksena päästään sopimukseen, rahtimaksujen korotus tulee voimaan 14 artiklan 1 kappaleen mukaisesti annetun ilmoituksen osoittamana päivänä, mikäli kyseiset osapuolet eivät ole keskenään sopineet myöhemmästä päivämäärästä.

5) Jos sopimukseen ei päästä 30 päivän kuluessa siitä, kun 14 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus on annettu eikä näissä säännöissä määrätystä menettelystä muuta johdu, asia alistetaan heti VI luvun mukaiseen kansainväliseen pakolliseen sovitteluun. Jos kyseiset osapuolet hyväksyvät sovittelijoiden suosituksen, siitä tulee osapuolia sitova ja se pannaan täytäntöön sovittelijoiden suosituksessa mainitusta päivästä lukien, ellei 14 artiklan 9 kappaleen määräyksistä muuta johdu.

6) Mikäli 14 artiklan 9 kappaleessa ei toisin määrätä, konferenssi voi panna rahtimaksujen yleiskorotuksen täytäntöön ennen kuin sovittelijat ovat esittäneet suosituksensa. Laatiessaan suositustaan sovittelijoiden tulee ottaa huomioon konferenssin tekemän, yllä mainitun korotuksen laajuus sekä se aika, jona se on ollut voimassa. Siinä tapauksessa, että konferenssi hylkää sovittelijoiden suosituksen, rahdinantajilla ja/tai rahdinantajien järjestöillä on oikeus katsoa tästä asianmukaisesti ilmoitettuaan, että niitä ei sido mikään sellainen kyseisen konferenssin kanssa sovitettu järjestely tai sopimus, joka saattaa estää niitä käyttämästä konferenssin ulkopuolisia linjavarustamoja. Silloin kun on olemassa lojaalisuus sopimus, rahdinantajien ja/tai rahdinantajien järjestöjen tulee ilmoittaa 30 päivän kuluessa, että he eivät enää katso järjestelyn sitovan itseään, jolloin ilmoitus on voimassa siinä mainitusta päivästä lähtien, ja lojaalisuusjärjestelyssä tulee varata tähän tarkoitukseen vähintään 30 ja enintään 90 päivää.

7) Konferenssi ei saa pidättää tai takavarikoida jälkikäteisalennusta, joka kuuluu rahdinantajalle

(3) A conference, in an effort to expedite consultations, may, or upon the request of any of the parties prescribed in this Code as entitled to participate in consultations on general freight-rate increases shall, where practicable, reasonably before the consultations, submit to the participating parties a report from independent accountants of repute, including, where the requesting parties accept it as one of the bases of consultations, an aggregated analysis of data regarding relevant costs and revenues which in the opinion of the conference necessitate an increase in freight rates.

(4) If agreement is reached as a result of the consultations, the freight-rate increase shall take effect from the date indicated in the notice served in accordance with Article 14(1), unless a later date is agreed upon between the parties concerned.

(5) If no agreement is reached within 30 days of the giving of notice in accordance with Article 14(1), and subject to procedures prescribed in this Code, the matter shall be submitted immediately to international mandatory conciliation, in accordance with chapter VI. The recommendation of the conciliators, if accepted by the parties concerned, shall be binding upon them and shall be implemented, subject to the provisions of Article 14(9), with effect from the date mentioned in the conciliators' recommendation.

(6) Subject to the provisions of Article 14(9), a general freight-rate increase may be implemented by a conference pending the conciliators' recommendation. When making their recommendation, the conciliators should take into account the extent of the above-mentioned increase made by the conference and the period for which it has been in force. In the event that the conference rejects the recommendation of the conciliators, shippers and/or shippers' organizations shall have the right to consider themselves not bound, after appropriate notice, by any arrangement or other contract with that conference which may prevent them from using non-conference shipping lines. Where a loyalty arrangement exists, shippers and/or shippers' organizations shall give notice within a period of 30 days to the effect that they no longer consider themselves bound by that arrangement, which notice shall apply from the date mentioned therein, and a period of not less than 30 days and not more than 90 days shall be provided in the loyalty arrangement for this purpose.

(7) A deferred rebate which is due to the shipper and which has already been accumulated

ja jonka konferenssi on koonnut, seurauksena rahdinantajan 14 artiklan 6 kohdan mukaisesta toimesta.

8) Jos konferenssin jäsenenä olevien linjavaramojen tietyllä reitillä hoitama jonkin maan kauppa koostuu suureksi osaksi yhdestä tai muutamasta perushyödykkeestä, yhden tai useamman tällaisen hyödykkeen rahtimaksun korotus katsotaan rahtimaksujen yleiskorotukseksi, jolloin sovelletaan näiden sääntöjen asianomaisia määräyksiä.

9) Konferenssin tulee panna kaikki näiden sääntöjen mukaisesti voimassa olevat rahtimaksujen yleiskorotukset toimeen määrätyksi vähimmäisajaksi, jolloin on otettava aina huomioon lisämaksuja ja ulkomaan valuutan vaihtokurssien muutoksista aiheutuvia rahtimaksujen tarkistuksia koskevat säännökset. Määräaika, jolloin rahtimaksun yleiskorotusta sovelletaan, on asianmukaista käsitellä 14 artiklan 2 kohdan mukaan käytävissä neuvotteluissa, mutta mikäli kyseiset osapuolet eivät neuvotteluissa toisin sovi, vähimmäisaika sen päivän, jolloin rahtimaksujen yleiskorotus tulee voimaan, ja sen päivän, jolloin seuraavasta rahtimaksujen yleiskorotuksesta 14 artiklan 1 kappaleen mukaisesti ilmoitetaan, välillä ei saa alittaa 10 kuukautta.

15 artikla

Kannustavat rahtimaksut

1) Konferenssin tulee määrätä kannustavat rahtimaksut perinteisistä poikkeaville vientituotteille.

2) Asianomaisten rahdinantajien, rahdinantajien järjestöjen tai rahdinantajien edustajien on annettava konferenssille kaikki tarpeelliset ja kohtuulliset kannustavia rahtimaksuja puoltavat tiedot.

3) Kannustavia rahtimaksuja koskevat hakemukset on käsiteltävä erityismenettelyssä, jotta päätös voidaan tehdä 30 päivän kuluessa tietojen vastaanottamisesta, ellei osapuolten kesken toisin sovita. Tämä menettely on selvästi erotettava yleismenettelystä, jossa käsitellään mahdollisuutta muiden hyödykkeiden rahtimaksujen alentamisesta tai niiden vapauttamisesta korotuksista.

4) Konferenssin on annettava tiedot kannustavia rahtimaksuja koskevien hakemusten käsittelyä koskevasta menettelystä rahdinantajien ja/tai rahdinantajien järjestöjen käyttöön sekä pyynnöstä sellaisten maiden hallitusten ja/tai muiden

by the conference shall not be withheld by, or forfeited to, the conference as a result of action by the shipper under Article 14(6).

(8) If the trade of a country carried by shipping lines members of a conference on a particular route consists largely of one or few basic commodities, any increase in the freight rate on one or more of those commodities shall be treated as a general freight-rate increase, and the appropriate provisions of this Code shall apply.

(9) Conferences should institute any general freight-rate increase effective in accordance with this Code for a period of a stated minimum duration, subject always to the rules regarding surcharges and regarding adjustment in freight rates consequent upon fluctuations in foreign exchange rates. The period over which a general freight-rate increase is to apply is an appropriate matter to be considered during consultations conducted in accordance with Article 14(2), but unless otherwise agreed between the parties concerned during the consultations, the minimum period of time between the date when one general freight-rate increase becomes effective and the date of notice for the next general freight-rate increase given in accordance with Article 14(1) shall not be less than 10 months.

Article 15

Promotional freight rates

(1) Promotional freight rates for non-traditional exports should be instituted by conferences.

(2) All necessary and reasonable information justifying the need for a promotional freight rate shall be submitted to a conference by the shippers, shippers' organizations or representatives of shippers concerned.

(3) Special procedures shall be instituted providing for a decision within 30 days from the date of receipt of that information, unless mutually agreed otherwise, on applications for promotional freight rates. A clear distinction shall be made between these and general procedures for considering the possibility of reducing freight rates for other commodities or of exempting them from increases.

(4) Information regarding the procedures for considering applications for promotional freight rates shall be made available by the conference to shippers and/or shippers' organizations and, on request, to the governments and/or other appro-

toimivaltaisten viranomaisten käyttöön, joiden kauppaa konferenssi palvelee.

5) Kannustava rahtimaksu määrätään tavallisesti 12 kuukaudeksi, ellei kyseisten osapuolten kesken toisin sovita. Ennen tämän määräajan päättymistä on kannustava rahtimaksu otettava uudelleen tarkastettavaksi asianomaisen rahdinantajan ja/tai rahdinantajien järjestön pyynnöstä, jolloin rahdinantajan ja/tai rahdinantajien järjestön on konferenssin pyynnöstä osoitettava, että maksun voimassaolon ulottaminen alkupe- räisen ajan jälkeen on perusteltua.

6) Käsitellessään kannustavaa rahtimaksua koskevaa hakemusta konferenssi voi ottaa huomioon, että samalla kun maksun tulee edistää sellaisen perinteisestä poikkeavan tuotteen vientiä, jota varten sitä anotaan, se ei todennäköisesti luo huomattavia kilpailuhäiriöitä jostakin toisesta konferenssin palvelemasta maasta peräisin olevan samanlaisen tuotteen viennissä.

7) Kannustavat rahtimaksut eivät ole vapautetut 16 ja 17 artiklan mukaisesta lisämaksusta tai valuutantarkistuskertoimesta.

8) Jokaisen linjavarustamon, joka on konferenssin jäsen ja palvelee asianomaista konferenssi- liikenteen satamaa, tulee ottaa vastaan kohtuullinen osuus lastista, jolle konferenssi on määrännyt kannustavan rahtimaksun, eikä se saa aiheettomasti kieltäytyä siitä.

Artikla 16

Lisämaksut

1) Konferenssin yllättäviä tai poikkeuksellisia lisäkustannuksia tai tulonmenetyksiä peittämään määräämät lisämaksut katsotaan väliaikaisiksi. Niitä on alennettava sen mukaan kuin tilanne tai olot paranevat, joita varten ne on määrätty, ja ne on peruutettava heti, kun niiden määräämiseen johtanut tilanne tai olot lakkaavat vallitsemasta, mikäli 16 artiklan 6 kappaleesta ei muuta johdu. Tämä on ilmoitettava lisämaksuja määrättäessä, yhdessä mahdollisimman yksityiskohtaisen kuvauksen kanssa tilanteen tai olosuhteiden muutoksesta, joka johtaa niiden nostamiseen, alentamiseen tai kumoamiseen.

2) Tiettyyn satamaan tai sieltä kuljetettavalle lastille määrätty lisämaksut katsotaan samalla tavoin väliaikaisiksi ja niitä nostetaan, alennetaan tai ne kumotaan, kun tilanne satamassa muuttuu, mikäli 16 artiklan 6 kappaleesta ei muuta johdu.

priate authorities of the countries whose trade is served by the conference.

(5) A promotional freight rate shall be established normally for a period of 12 months, unless otherwise mutually agreed between the parties concerned. Prior to the expiry of the period, the promotional freight rate shall be reviewed, on request by the shipper and/ or shippers' organization concerned, when it shall be a matter for the shipper and/or shippers' organization, at the request of the conference, to show that the continuation of the rate is justified beyond the initial period.

(6) When examining a request for a promotional freight rate, the conference may take into account that, while the rate should promote the export of the non-traditional product for which it is sought, it is not likely to create substantial competitive distortions in the export of a similar product from another country served by the conference.

(7) Promotional freight rates are not excluded from the imposition of a surcharge or a currency adjustment factor in accordance with Articles 16 and 17.

(8) Each shipping line member of a conference serving the relevant ports of a conference trade shall accept, and not unreasonably refuse, a fair share of cargo for which a promotional freight rate has been established by the conference.

Article 16

Surcharges

(1) Surcharges imposed by a conference to cover sudden or extraordinary increases in costs or losses of revenue shall be regarded as temporary. They shall be reduced in accordance with improvements in the situation or circumstances which they were imposed to meet and shall be cancelled, subject to Article 16(6), as soon as the situation or circumstances which prompted their imposition cease to prevail. This shall be indicated at the moment of their imposition, together, as far as possible, with a description of the change in the situation or circumstances which will bring about their increase, reduction or cancellation.

(2) Surcharges imposed on cargo moving to or from a particular port shall likewise be regarded as temporary and likewise shall be increased, reduced or cancelled, subject to Article 16(6), when the situation in that port changes.

3) Ennen minkään joko yleisen tai vain tiettyä satamaa koskevan lisämaksun määräämistä on asiasta ilmoitettava ja pyydettyä neuvoteltava näiden sääntöjen menettelytapoja noudattaen asianomaisen konferenssin ja muiden osapuolten välillä, joita lisämaksu suoraan koskee ja joilla on näiden sääntöjen mukaan oikeus osallistua neuvotteluihin, paitsi sellaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa, jotka oikeuttavat lisämaksun määräämisen heti. Tapauksissa, jolloin lisämaksu on määrätty ilman ennakkoneuvotteluja, neuvottelut on pyydettyä pidettävä mahdollisimman pian jälkeenpäin. Ennen tällaisia neuvotteluja konferenssien on toimitettava tiedot, joiden perusteella ne pitävät lisämaksua aiheellisena.

4) Mikäli osapuolet eivät toisin sovi, näiden sääntöjen mukaiset riitojen sovittelua koskevat määräykset tulevat voimaan 15 päivän kuluessa 16 artiklan 3 kappaleen mukaisesti annettusta ilmoituksesta, jos tässä artiklassa tarkoitetut osapuolet eivät ole päässeet sopimukseen lisämaksua koskevasta kysymyksestä. Mikäli kyseiset osapuolet eivät toisin sovi, lisämaksu voidaan kuitenkin määrätä riidan sovittelua odoteltaessa, jos riita on vielä ratkaisematta 30 päivän kuluttua yllä mainitun ilmoituksen vastaanottamisesta.

5) Silloin, kun lisämaksu määrätään poikkeustilanteessa ilman 16 artiklan 3 kappaleen mukaisia ennakkoneuvotteluja, noudatetaan asianomaisia, näiden sääntöjen mukaisia riitojen sovittelua koskevia määräyksiä, mikäli sopimukseen ei päästä myöhemmin käytävissä neuvotteluissa.

6) Taloudellinen tappio, joka konferenssin jäseninä oleville linjavarustamoille on aiheutunut neuvottelujen viivästymisen ja/tai näiden sääntöjen mukaisesti tapahtuvan lisämaksujen määräämistä koskevien riitojen sovittelumenettelyn johdosta suhteessa päivään, josta alkaen lisämaksua oli määrä 16 artiklan 3 kappaleen mukaisesti annetun ilmoituksen perusteella kantaa, voidaan korvata jatkamalla lisämaksun voimassaoloa vastaavan pituisen ajan ennen sen kumoamista. Päinvastoin on voimassa lisämaksun suhteen, jonka konferenssi on määrännyt ja joka neuvotteluissa tai muussa näiden sääntöjen mukaisessa menettelyssä myöhemmin määritellään ja sovitaan olevan aiheeton tai liian suuri, että näin kerätyt määrät tai edellä mainitulla tavalla liian suureksi määritelty osa on, ellei toisin sovita,

(3) Before any surcharge is imposed, whether general or covering only a specific port, notice should be given and there shall be consultation, upon request, in accordance with the procedures of this Code, between the conference concerned and other parties directly affected by the surcharge and prescribed in this Code as entitled to participate in such consultations, save in those exceptional circumstances which warrant immediate imposition of the surcharge. In cases where a surcharge has been imposed without prior consultation, consultations, upon request, shall be held as soon as possible thereafter. Prior to such consultations, conferences shall furnish data which in their opinion justify the imposition of the surcharge.

(4) Unless the parties agree otherwise, within a period of 15 days after the receipt of a notice given in accordance with Article 16(3), if there is no agreement on the question of the surcharge between the parties concerned referred to in that Article, the relevant provisions for settlement of disputes provided in this Code shall prevail. Unless the parties concerned agree otherwise, the surcharge may, however, be imposed pending resolution of the dispute, if the dispute still remains unresolved at the end of a period of 30 days after the receipt of the abovementioned notice.

(5) In the event of a surcharge being imposed in exceptional circumstances without prior consultation as provided in Article 16(3), if no agreement is reached through subsequent consultations, the relevant provisions for settlement of disputes provided in this Code shall prevail.

(6) Financial loss incurred by the shipping lines members of a conference as a result of any delay on account of consultations and/or other proceedings for resolving disputes regarding imposition of surcharges in accordance with the provisions of this Code, as compared to the date from which the surcharge was to be imposed in terms of the notice given in accordance with Article 16(3), may be compensated by an equivalent prolongation of the surcharge before its removal. Conversely, for any surcharge imposed by the conference and subsequently determined and agreed to be unjustified or excessive as a result of consultations or other procedures prescribed in this Code, the amounts so collected or the excess thereof as determined hereinabove, unless otherwise agreed, shall be refunded to the

palautettava kyseisille osapuolille, jos ne sitä vaativat, 30 päivän kuluessa tällaisen vaatimuksen esittämisestä.

17 artikla

Valuuttakurssien muutokset

1) Valuuttakurssin muutokset mukaan lukien muodollinen devalvaatio ja revalvaatio, jotka johdavat konferenssin jäseninä olevien linjavarustamojen kokonaiskustannusten tai -tulojen muutoksiin, jotka vaikuttavat niiden toimintaan konferenssissa, ovat pätevä syy valuutantarkistustoimen käyttöön ottamiseksi tai rahtimaksujen muuttamiseksi. Tarkistuksen tai muutoksen on oltava sellainen, että kokonaisuudessa asianomaiset jäsenvarustamat eivät voita tai häviä, niin pitkälle kuin mahdollista, tarkistuksen tai muutoksen seurauksena. Tarkistus tai muutos voi ilmetä valuuttalisämaksuina tai alennuksina tahi rahtimaksujen korotuksina tai laskuina.

2) Tällaiset tarkistukset tai muutokset edellyttävät ilmoitusta, joka on annettava alueellisen käytännön mukaisesti, milloin sellainen käytäntö on olemassa, ja asiasta on neuvoteltava näiden sääntöjen määräysten mukaisesti konferenssin ja niiden osapuolten kesken, joita asia suoraan koskee ja joilla on näiden sääntöjen perusteella oikeus osallistua neuvotteluihin, paitsi sellaisissa poikkeustilanteissa, jotka edellyttävät, että valuutantarkistuseroin tai rahtimaksun muutos määrätään heti. Jos näin on tehty ilman ennakkoneuvotteluja, on neuvottelut pidettävä mahdollisimman pian jälkeenpäin. Neuvotteluissa on käsiteltävä valuutantarkistuskertoimen tai rahtimaksun muutoksen soveltamista, määrää ja toimeenpanopäivämäärää, ja näiltä osin on noudatettava samaa menettelyä kuin 16 artiklan 4 ja 5 kappaleessa määrätään lisämaksujen suhteen. Neuvottelut on pidettävä ja päätettävä enintään 15 päivän kuluessa päivästä, jolloin aikomuksesta soveltaa valuuttalisämaksua tai suorittaa rahtimaksun muutos on ilmoitettu.

3) Mikäli neuvotteluitse ei päästä 15 päivän kuluessa sopimukseen, noudatetaan näissä säännöissä riitojen ratkaisemisesta annettuja määräyksiä.

4) Edellä olevia 16. artiklan 6 kappaleen määräyksiä sovelletaan tarpeen vaatimin korjauksin tässä artiklassa käsiteltyihin valuutantarkistuskertoihin ja rahtimaksujen muutoksiin.

parties concerned, if claimed by them, within a period of 30 days of such claim.

Article 17

Currency changes

(1) Exchange rate changes, including formal devaluation or revaluation, which lead to changes in the aggregate operational costs and/or revenues of the shipping lines members of a conference relating to their operations within the conference provide a valid reason for the introduction of a currency adjustment factor or for a change in the freight rates. The adjustment or change shall be such that in the aggregate the member lines concerned neither gain nor lose, as far as possible, as a result of the adjustment or change. The adjustment or change may take the form of currency surcharges or discounts or of increases or decreases in the freight rates.

(2) Such adjustments or changes shall be subject to notice, which should be arranged in accordance with regional practice, where such practice exists, and there shall be consultations in accordance with the provisions of this Code between the conference concerned and the other parties directly affected and prescribed in this Code as entitled to participate in consultations, save in those exceptional circumstances which warrant immediate imposition of the currency adjustment factor or freight-rate change. In the event that this has been done without prior consultations, consultations shall be held as soon as possible thereafter. The consultations should be on the application, size and date of implementation, of the currency adjustment factor or freight-rate change, and the same procedures shall be followed for this purpose as are prescribed in Article 16(4) and (5) in respect of surcharges. Such consultations should take place and be completed within a period not exceeding 15 days from the date when the intention to apply a currency surcharge or to effect a freight-rate change is announced.

(3) If no agreement is reached within 15 days through consultations, the relevant provisions for settlement of disputes provided in this Code shall prevail.

(4) The provisions of Article 16(6) shall apply, adapted as necessary, to currency adjustment factors and freight-rate changes dealt with in the present Article.

V Luku
Muut asiat

18 artikla

Kilpailevat alukset

Konferenssin jäsenet eivät saa käyttää kilpailevia aluksia konferenssiliikenteessä kilpailun estämiseksi, ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi karkottamalla konferenssiin kuulumattoman linjavarustamon tämän liikenteen piiristä.

19 artikla

Palvelujen riittävyys

1) Konferenssien tulee ryhtyä tarpeellisiin ja asianmukaisiin toimiin, joilla varmistetaan, että niiden jäsenvarustamat tarjoavat säännöllisen, riittävän ja tehokkaan liikenteen vaadittavalla vuorotiheydellä palvelemillaan reiteillä, sekä järjestää liikenteen siten, että vältetään mahdollisimman pitkälle kuljetusten kasaantuminen ja aukollisuus. Konferenssien tulee myös ottaa huomioon lastimäärien kausivaihtelujen edellyttämien palvelujen järjestämiseksi tarvittavat erityistoimet.

2) Konferenssien ja muiden näissä säännöissä neuvotteluihin osallistumaan oikeutettujen osapuolten, joihin kuuluvat niin halutessaan myös toimivaltaiset viranomaiset, tulee seurata laivaustilan tarvetta, palvelujen riittävyttä ja sopivuutta ja erityisesti mahdollisuuksia rationalisoida liikennettä ja lisätä sen tehokkuutta sekä toimia tiiviissä yhteistyössä näissä asioissa. Palvelujen rationalisoimisesta saatavan hyödyn tulee heijastua tasapuolisesti rahtimaksujen tasoon.

3) Sellaisten satamien osalta, joihin konferenssi liikennöi vain sillä edellytyksellä, että saatavilla on tietty vähimmäisrahti, tämä vähimmäismäärä on ilmoitettava tariffissa. Rahdinantajien tulee antaa riittävä ilmoitus sellaisen lastin saatavuudesta.

20 artikla

Konferenssin päätoimipaikka

Konferenssin tulee yleensä perustaa päätoimipaikkansa maahan, jonka kauppaa konferenssi palvelee, mikäli konferenssin jäseninä olevat linjavarustamat eivät toisin sovi.

Chapter V:
Other matters

Article 18

Fighting ships

Members of a conference shall not use fighting ships in the conference trade for the purpose of excluding, preventing or reducing competition by driving a shipping line not a member of the conference out of the said trade.

Article 19

Adequacy of service

(1) Conferences should take necessary and appropriate measures to ensure that their member lines provide regular, adequate and efficient service of the required frequency on the routes they serve and shall arrange such services so as to avoid as far as possible bunching and gapping of sailings. Conferences should also take into consideration any special measures necessary in arranging services to handle seasonal variations in cargo volumes.

(2) Conferences and other parties prescribed in this Code as entitled to participate in consultations, including appropriate authorities if they so desire, should keep under review, and should maintain close co-operation regarding, the demand for shipping space, the adequacy and suitability of service, and in particular the possibilities for rationalization and for increasing the efficiency of services. Benefits identified as accruing from rationalization of services shall be fairly reflected in the level of freight rates.

(3) In respect of any port for which conference services are supplied only subject to the availability of a specified minimum of cargo, that minimum shall be specified in the tariff. Shippers should give adequate notice of the availability of such cargo.

Article 20

Head office of a conference

A conference shall as a rule establish its head office in a country whose trade is served by that conference, unless agreed otherwise by the shipping lines members of that conference.

21 artikla

Edustus

Konferenssien tulee järjestää edustus kaikkiin maihin, joita ne palvelevat, paitsi kun käytännön syyt ovat sitä vastaan, edustus voidaan järjestää alueelliselta pohjalta. Edustajien nimien ja osoitteiden tulee olla helposti saatavilla ja edustajien tulee taata se, että rahdinantajat ja konferenssit saavat pikaisesti tietää toistensa näkemyksistä, jotta päätökset voidaan tehdä viivytyksettä. Kun konferenssi katsoo tarkoituksenmukaiseksi, sen on siirrettävä sopivassa määrin päätösvaltaa edustajilleen.

22 artikla

Konferenssisopimusten, kuljetukseen osallistumista koskevien sopimusten sekä lojaalisuusjärjestelyjen sisältö

Konferenssisopimusten, kuljetukseen osallistumista koskevien sopimusten ja lojaalisuusjärjestelyjen tulee noudattaa asianomaisia näiden sääntöjen vaatimuksia ja ne voivat sisältää muita sellaisia määräyksiä, joista on sovittu, mutta jotka eivät ole ristiriidassa näiden sääntöjen kanssa.

II OSA

VI Luku

Määräykset ja menettelytapa riitojen ratkaisemiseksi

A. Yleiset määräykset

23 artikla

1) Tämän luvun säännöksiä sovelletaan aina, kun näiden sääntöjen mukaisten määräysten soveltamisesta tai toimeenpanosta syntyy riita seuraavien osapuolien välille:

- a) konferenssin ja linjavarustamon;
- b) konferenssin jäsenenä olevien linjavarustamojen;
- c) konferenssin tai sen jäsenenä olevan linjavarustamon ja rahdinantajien järjestön tai rahdinantajien edustajien tai rahdinantajien; ja
- d) kahden tai useamman konferenssin välille.

Tässä luvussa "osapuolella" tarkoitetaan riidan alkuperäisiä osapuolia sekä kolmansia osapuolia, jotka ovat tulleet mukaan asian käsitteilyyn 34 artiklan a kohdan mukaisesti.

Article 21

Representation

Conferences shall establish local representation in all countries served, except that where there are practical reasons to the contrary the representation may be on a regional basis. The names and addresses of representatives shall be readily available, and these representatives shall ensure that the views of shippers and conferences are made rapidly known to each other with a view to expediting prompt decisions. When a conference considers it suitable, it shall provide for adequate delegation of powers of decision to its representatives.

Article 22

Contents of conference agreements, trade participation agreements and loyalty arrangements

Conference agreements, trade participation agreements and loyalty arrangements shall conform to the applicable requirements of this Code and may include such other provision as may be agreed which are not inconsistent with this Code.

PART TWO

Chapter VI:

Provisions and machinery for settlement of disputes

A. General provisions

Article 23

(1) The provisions of this chapter shall apply whenever there is a dispute relating to the application or operation of the provisions of this Code between the following parties:

- (a) a conference and a shipping line;
- (b) the shipping lines members of a conference;
- (c) a conference or a shipping line member thereof and a shippers' organization or representatives of shippers or shippers; and
- (d) two or more conferences.

For the purposes of this chapter the term "party" means the original parties to the dispute as well as third parties which have joined the proceedings in accordance with (a) of Article 34.

2) Saman lipun alla liikennöivien linjavarustamojen sekä samasta maasta kotoisin olevien järjestöjen väliset riidat ratkaistaan kansallisen tuomiovoiman puitteissa, mikäli tämä ei vakavasti vaikeuta näiden sääntöjen mukaisten määräysten täyttämistä.

3) Osapuolten tulee ensin pyrkiä ratkaisemaan riita mielipiteiden vaihdolla tai suorilla neuvotteluilla tarkoituksena löytää kaikkia osapuolia tyydyttävä ratkaisu.

4) Edellä 23 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettu riidat, jotka koskevat:

a) sitä, että kansalliselta linjavarustamolta evätään mahdollisuus liittyä sen kotimaan ulko- maankauppaa palvelevan konferenssin jäseneksi;

b) sitä, että kolmannen maan linjavarustamolta evätään mahdollisuus liittyä konferenssin jäseneksi;

c) konferenssista erottamista;

d) konferenssisopimuksen ja näiden sääntöjen välistä ristiriitaisuutta;

e) rahtimaksujen yleiskorotusta;

f) lisämaksuja;

g) rahtimaksujen muutoksia tai valuutantarkistuskertoimen määräämistä vaihtokurssien muutosten johdosta;

h) kuljetukseen osallistumista; ja

i) ehdotettujen lojaalisuussopimusten muotoa ja ehtoja,

ja joita ei ole ratkaistu mielipiteiden vaihdolla tai suorilla neuvotteluilla, tulee jonkun riidan osapuolen pyynnöstä alistaa tämän luvun määräysten mukaisesti tapahtuvaan kansainväliseen pakolliseen sovitteluun.

24 artikla

1) Sovittelumenettely aloitetaan jonkun riidan osapuolen pyynnöstä.

2) Pyyntö esitetään

a) konferenssien jäsenyyttä koskevissa riidoissa: viimeistään 60 päivän kuluttua päivästä, jolloin hakija on 1 artiklan 4 kappaleen ja 4 artiklan 3 kappaleen mukaisesti vastaanottanut konferenssin päätöksen perusteluineen;

b) rahtimaksujen yleiskorotuksia koskevissa riidoissa: viimeistään päivänä, jolloin 14 artiklan 1 kappaleen mukainen ilmoituksen määräaika päättyy;

c) lisämaksuja koskevissa riidoissa: viimeistään päivänä, jolloin 16 artiklan 6 kappaleen mukainen 30 päivän määräaika päättyy tai, milloin ilmoitusta ei ole annettu, viimeistään 15 päivän kuluttua päivästä, jolloin lisämaksu on otettu käyttöön; ja

(2) Disputes between shipping lines of the same flag, as well as those between organizations belonging to the same country, shall be settled within the framework of the national jurisdiction of that country, unless this creates serious difficulties in the fulfilment of the provisions of this Code.

(3) The parties to a dispute shall first attempt to settle it by an exchange of views or direct negotiations with the intention of finding a mutually satisfactory solution.

(4) Disputes between the parties referred to in Article 23(1) relating to:

(a) refusal of admission of a national shipping line to a conference serving the foreign trade of the country of that shipping line;

(b) refusal of admission of a third-country shipping line to a conference;

(c) expulsion from a conference;

(d) inconsistency of a conference agreement with this Code;

(e) a general freight-rate increase;

(f) surcharges;

(g) changes in freight rates or the imposition of a currency adjustment factor due to exchange rate changes;

(h) participation in trade; and

(i) the form and terms of proposed loyalty arrangements

which have not been resolved through an exchange of views or direct negotiations shall, at the request of any of the parties to the dispute, be referred to international mandatory conciliation in accordance with the provisions of this chapter.

Article 24

(1) The conciliation procedure is initiated at the request of one of the parties to the dispute.

(2) The request shall be made:

(a) in disputes relating to membership of conferences: not later than 60 days from the date of receipt by the applicant of the conference decision, including the reasons therefor, in accordance with Articles 1(4) and 4(3);

(b) in disputes relating to general freight rate increases: not later than the date of expiry of the period of notice specified in Article 14(1);

(c) in disputes relating to surcharges: not later than the date of expiry of the 30-day period specified in Article 16(4) or, where no notice has been given, not later than 15 days from the date when the surcharge was put into effect; and

d) rahtimaksujen muutoksia tai valuuttantarkistuskertoimen määräämistä valuuttakurssien muutosten johdosta koskevilla riidoissa: viimeistään viiden päivän kuluttua 17 artiklan 3 kappaleen mukaisen määräajan päättymisestä.

3) Jäljempänä olevia 24 artiklan 2 kappaleen määräyksiä ei sovelleta riitaan, joka alistetaan 25 artiklan 3 kappaleen mukaisesti pakolliseen kansainväliseen sovitteluun.

4) Pyyntö muiden kuin 24 artiklan 2 kappaleessa mainittujen riitojen sovitteluksi voidaan esittää milloin hyvänsä.

5) Osapuolten keskinäisellä sopimuksella 24 artiklan 2 kappaleen mukaisia määräaikoja voidaan pidentää.

6) Sovittelupyyntö katsotaan asianmukaisesti esitettyksi, jos se on todistetusti lähetetty toiselle osapuolelle kirjattuna kirjeenä, sähköitse tai kaukokirjoittimella tai on annettu sille tiedoksi 24 artiklan 2 ja 3 kappaleen mukaisessa määräajassa.

7) Silloin kun pyyntöä ei ole esitetty 24 artiklan 2 ja 5 kappaleen mukaisessa määräajassa, konferenssin päätöksestä tulee lopullinen eikä mikään riidan osapuoli voi kiistää päätöstä tämän luvun mukaisilla toimilla.

25 artikla

1) Silloin kun osapuolet ovat sopineet, että 23 artiklan 4 kappaleen a, b, c, d, h ja i kohdassa mainitut riidat ratkaistaan muilla kuin mainitun artiklan mukaisilla menettelytavoilla tai sopivat menettelytavoista, joilla ratkaistaan tietty niiden välillä syntynyt riita, ratkaistaan tällaiset riidat jonkin osapuolen pyynnöstä siten kuin niiden sopimuksessa määrätään.

2) Edellä olevia 25 artiklan 1 kappaleen määräyksiä sovelletaan myös 23 artiklan 4 kappaleen e, f ja g kohdassa mainittuihin riitoihin, mikäli kansallinen lainsäädäntö, säännöt tai määräykset eivät kiellä rahdinantajilta tätä valinnanvapautta.

3) Silloin kun sovittelumenettelyyn on ryhdytty, tällä menettelytavalla on etusija kansallisen lain mukaisiin oikeuskeinoin nähden. Jos osapuoli käyttää kansallisen lainsäädännön mukaisia oikeuskeinoja sellaisen riidan ratkaisemiseksi, jota tämä luku koskee, turvautumatta tämän luvun edellyttämään menettelytapaan, vastaajana olevan pyynnöstä käsittely keskeytetään ja tuomioistuin tai muu viranomainen, jolta kansallisia oikeuskeinoja on pyydetty, siirtää riidan ratkaistavaksi tässä luvussa määrättyillä menettelytavoilla.

(d) in disputes relating to changes in freight rates or the imposition of a currency adjustment factor due to exchange rate changes: not later than five days after the date of expiry of the period specified in Article 17(3).

(3) The provisions of Article 24(2) shall not apply to a dispute which is referred to international mandatory conciliation in accordance with Article 25(3).

(4) Requests for conciliation in disputes other than those referred to in Article 24(2) may be made at any time.

(5) The time-limits specified in Article 24(2) may be extended by agreement between the parties.

(6) A request for conciliation shall be considered to have been duly made if it is proved that the request has been sent to the other party by registered letter, telegram or teleprinter or has been served on it within the time-limits specified in Article 24(2) or (5).

(7) Where no request has been made within the time-limits specified in Article 24(2) or (5), the decision of the conference shall be final and no proceedings under this chapter may be brought by any party to the dispute to challenge that decision.

Article 25

(1) Where the parties have agreed that disputes referred to in Article 23(4) (a), (b), (c), (d), (h) and (i) shall be resolved through procedures other than those established in that Article, or agree on procedures to resolve a particular dispute that has arisen between them, such disputes shall, at the request of any of the parties to the dispute, be resolved as provided for in their agreement.

(2) The provisions of Article 25(1) apply also to the disputes referred to in Article 23(4) (e), (f) and (g), unless national legislation, rules or regulations prevent shippers from having this freedom of choice.

(3) Where conciliation proceedings have been initiated, such proceedings shall have precedence over remedies available under national law. If a party seeks remedies under national law in respect of a dispute to which this chapter applies without invoking the procedures provided for in this chapter, then, upon the request of a respondent to those proceedings, they shall be stayed and the dispute shall be referred to the procedures defined in this chapter by the court or other authority where the national remedies are sought.

26 artikla

1) Sopimuspuolet myöntävät konferensseille ja rahdinantajien järjestöille sellaisen toimivallan kuin tämän luvun määräysten soveltaminen vaatii. Erityisesti on huomattava, että:

a) konferenssi tai rahdinantajien järjestö voi aloittaa menettelyn yhtenä osapuolena tai voidaan nimittää yhdeksi menettelyn osapuoleksi kollektiivisessa ominaisuudessaan;

b) konferenssille tai rahdinantajille kollektiivisessa ominaisuudessa annettu tiedoksianto on samalla kaikille konferenssin tai rahdinantajien järjestön jäsenille annettu tiedoksianto;

c) konferenssille tai rahdinantajien järjestölle annettava tiedoksianto lähetetään konferenssin tai rahdinantajien järjestön päätoimipaikan osoitteeseen. Kunkin konferenssin tai rahdinantajien järjestön tulee rekisteröidä päätoimipaikkansa osoite 46 artiklan 1 kappaleen mukaisesti nimetyille rekisterinpitäjälle. Mikäli konferenssi tai rahdinantajien järjestö jättää osoitteen rekisteröimättä tai sillä ei ole päätoimipaikkaa, jollekin jäsenelle konferenssin tai rahdinantajien järjestön nimissä annettu tiedoksianto katsotaan konferenssille tai järjestölle annetuksi tiedoksiannoksi.

2) Kun konferenssi tai rahdinantajien järjestö hyväksyy tai hylkää sovittelijoiden suosituksen, katsotaan jokaisen niiden jäsenen hyväksyneen tai hyljänneen suosituksen.

27 artikla

Mikäli osapuolet eivät toisin sovi, sovittelijat voivat päättää laatia suosituksen kirjallisten lausuntojen pohjalta ilman suullista käsittelyä.

B. Kansainvälinen pakollinen sovittelu

28 artikla

Sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset saavat kansainvälisessä pakollisessa sovittelussa niin halutessaan osallistua sovittelumenettelyyn sopimuspuolen kansallisuutta olevan osapuolen tukena tai sellaisen osapuolen tukena, jolla on sen sopimuspuolen ulkomaankauppaan liittyvä riita. Vaihtoehtoisesti toimivaltainen viranomainen voi osallistua sellaiseen sovittelumenettelyyn huomioitsijana.

Article 26

(1) The Contracting Parties shall confer upon conferences and shippers' organizations such capacity as is necessary for the application of the provisions of this chapter. In particular:

(a) a conference or a shippers' organization may institute proceedings as a party or be named as a party to proceedings in its collective capacity;

(b) any notification to a conference or shippers' organization in its collective capacity shall also constitute a notification to each member of such conference or shippers' organization;

(c) a notification to a conference or shippers' organization shall be transmitted to the address of the head office of the conference or shippers' organization. Each conference or shippers' organization shall register the address of its head office with the Registrar appointed in accordance with Article 46(1). In the event that a conference or a shippers' organization fails to register or has no head office, a notification to any member in the name of the conference or shippers' organization shall be deemed to be a notification to such conference or organization.

(2) Acceptance or rejection by a conference or shippers' organization of a recommendation by conciliators shall be deemed to be acceptance or rejection of such a recommendation by each member thereof.

Article 27

Unless the parties agree otherwise, the conciliators may decide to make a recommendation on the basis of written submissions without oral proceedings.

B. International mandatory conciliation

Article 28

In international mandatory conciliation the appropriate authorities of a Contracting Party shall, if they so request, participate in the conciliation proceedings in support of a party being a national of that Contracting Party, or in support of a party having a dispute arising in the context of the foreign trade of that Contracting Party. The appropriate authority may alternatively act as an observer in such conciliation proceedings.

29 artikla

1) Kansainvälinen pakollinen sovittelu tapahtuu osapuolten yksimielisesti sopimassa paikassa, tai jos sopimukseen ei päästä, sovittelijoiden päättämässä paikassa.

2) Sovittelumenettelyn paikasta päättäessään osapuolten ja sovittelijoiden tulee ottaa muun muassa huomioon maat, jotka liittyvät läheisesti riitaan, pitäen mielessä asianomaisen linjavarustamon kotimaan, ja etenkin kun riita koskee lastia, tavarain alkuperämaan.

30 artikla

1) Tämän luvun tarkoitusperien täyttämiseksi perustetaan Kansainvälinen sovittelijoiden ryhmä, joka koostuu ansioituneista tai kokeneista oikeuden, merikuljetustalouden tai ulkomaankaupan ja rahoituksen asiantuntijoista, kuten heidät valitsevat sopimuspuolet ovat määränneet, jotka toimivat itsenäisesti.

2) Jokainen sopimuspuoli voi nimittää ryhmään milloin tahansa enintään 12 jäsentä, joiden nimet tulee ilmoittaa rekisterinpitäjälle. Nimitykset ovat voimassa kuusi vuotta, ja ne voidaan uudistaa. Siinä tapauksessa, että ryhmän jäsen kuolee, on kyvytön tai eroaa, hänet nimittänyt sopimuspuoli nimittää hänen toimikautensa loppuajaksi sijaisen. Nimitys on voimassa siitä päivästä, jolloin rekisterinpitäjä vastaanottaa sitä koskevan ilmoituksen.

3) Rekisterinpitäjän tulee pitää luetteloa ryhmän jäsenistä ja ilmoittaa ryhmän kokoonpanosta säännöllisesti sopimuspuolille.

31 artikla

1) Sovittelun tarkoituksena on, että riita ratkaistaan sovussa riippumattomien sovittelijoiden muotoilemien suositusten avulla.

2) Sovittelijat tarkentavat ja selvittävät riidanalaiset kysymykset, pyytävät tätä varten tietoja osapuolilta ja antavat niiden pohjalta suosituksensa riidan ratkaisemiseksi.

3) Osapuolet toimivat vilpittömästi yhteistyössä sovittelijoiden kanssa tehdäkseen mahdolliseksi näiden suorittaa tehtävänsä.

4) Mikäli 25 artiklan 2 kappaleesta ei toisin johdu, riidan osapuolet voivat milloin tahansa

Article 29

(1) In international mandatory conciliation the proceedings shall be held in the place unani-mously agreed to by the parties or, failing such agreement, in the place decided upon by the conciliators.

(2) In determining the place of conciliation proceedings the parties and the conciliators shall take into account, *inter alia*, countries which are closely connected with the dispute, bearing in mind the country of the shipping line concerned and, especially when the dispute is related to cargo, the country where the cargo originates.

Article 30

(1) For the purposes of this chapter an International Panel of Conciliators shall be established, consisting of experts of high repute or experience in the fields of law, economics of sea transport, or foreign trade and finance, as determined by the Contracting Parties selecting them, who shall serve in an independent capacity.

(2) Each Contracting Party may at any time nominate members of the Panel up to a total of 12, and shall communicate their names to the Registrar. The nominations shall be for periods of six years each and may be renewed. In the event of the death, incapacity or resignation of a member of the Panel, the Contracting Party which nominated such person shall nominate a replacement for the remainder of his term of office. A nomination takes effect from the date on which the communication of the nomination is received by the Registrar.

(3) The Registrar shall maintain the Panel list and shall regularly inform the Contracting Parties of the composition of the Panel.

Article 31

(1) The purpose of conciliation is to reach an amicable settlement of the dispute through recommendations formulated by independent conciliators.

(2) The conciliators shall identify and clarify the issues in dispute, seek for this purpose any information from the parties, and, on the basis thereof, submit to the parties a recommendation for the settlement of the dispute.

(3) The parties shall co-operate in good faith with the conciliators in order to enable them to carry out their functions.

(4) Subject to the provisions of Article 25(2), the parties to the dispute may at any time during

sovittelumenettelyn kuluessa sopia turvautuvansa toisenlaiseen menettelytapaan riitansa ratkaisemiseksi. Sellaisen riidan osapuolet, joka on viety ratkaistavaksi muilla kuin tässä luvussa määrättyillä menettelytavoilla, voivat keskinäisellä sopimuksella turvautua kansainväliseen pakolliseen sovitteluun.

32 artikla

1) Sovittelun suorittaa joko yksi sovittelija tai pariton määrä sovittelijoita, joista osapuolet ovat sopineet tai jotka ne ovat nimittäneet.

2) Silloin kun osapuolet eivät pääse 32 artiklan 1 kappaleen mukaisesti yksimielisyyteen sovittelijoiden lukumäärästä tai nimittämisestä, sovittelun suorittaa kolme sovittelijaa, joista kumpikin osapuoli nimittää kanne- ja vastaavasti vastauskirjeessä/kirjeissä yhden ja kaksi näin nimettyä sovittelijaa nimittävät kolmannen, joka toimii puheenjohtajana.

3) Jos vastauskirjeessä ei nimitä sovittelijaa tapauksissa, joihin sovellettaisiin 32 artiklan 2 kappaleetta, toisen sovittelijan valitsee arvalla 30 päivän kuluessa kannekirjelmän vastaanottamisesta sovittelija, joka on kannekirjelmässä nimetty, sen sopimuspuolen/sopimuspuolten nimitämistä ryhmän jäsenistä, jonka kansalainen vastaaja on/kansalaisia vastaajat ovat.

4) Silloin kun 32 artiklan 2 ja 3 kappaleen mukaisesti nimetyt sovittelijat eivät pääse sopimukseen kolmannen sovittelijan nimittämisestä 15 päivän kuluessa toisen sovittelijan nimittämisestä, jo nimitetyt sovittelijat valitsevat kolmannen seuraavan viiden päivän kuluessa arvalla. Ennen arvan vetämistä on huomattava, että:

a) kukaan sovittelijaryhmän jäsenistä, joka on saman maan kansalainen kuin jompikumpi jo nimitetyistä sovittelijoista, ei ole valintakelpoinen arpomisessa;

b) kumpikin jo nimetty sovittelija voi poistaa sovittelijoiden ryhmää koskevasta luettelosta saman määrän sovittelijoita sillä edellytyksellä, että arvalla valittavaksi jäljelle jää ainakin 30 ryhmän jäsentä.

33 artikla

1) Silloin kun useat osapuolet pyytävät sovittelua saman vastaajan kanssa saman asian tai toi-

the conciliation proceedings decide in agreement to have recourse to a different procedure for the settlement of their dispute. The parties to a dispute which has been made subject to proceedings other than those provided for in this chapter may decide by mutual agreement to have recourse to international mandatory conciliation.

Article 32

(1) The conciliation proceedings shall be conducted either by one conciliator or by an uneven number of conciliators agreed upon or designated by the parties.

(2) Where the parties cannot agree on the number or the appointment of the conciliators as provided in Article 32(1), the conciliation proceedings shall be conducted by three conciliators, one appointed by each party in the statement(s) of claim and reply respectively, and the third by the two conciliators thus appointed, who shall act as chairman.

(3) If the reply does not name a conciliator to be appointed in cases where Article 32(2) would apply, the second conciliator shall, within 30 days following the receipt of the statement of claim, be chosen by lot by the conciliator appointed in the statement of claim from among the members of the Panel nominated by the Contracting Party or Parties of which the respondent(s) is (are) a national(s).

(4) Where the conciliators appointed in accordance with Article 32(2) or (3) cannot agree on the appointment of the third conciliator within 15 days following the date of the appointment of the second conciliator, he shall, within the following 5 days be chosen by lot by the appointed conciliators. Prior to the drawing by lot:

(a) no member of the Panel of conciliators having the same nationality as either of the two appointed conciliators shall be eligible for selection by lot;

(b) each of the two appointed conciliators may exclude from the list of the Panel of conciliators an equal number of them subject to the requirement that at least 30 members of the Panel shall remain eligible for selection by lot.

Article 33

(1) Where several parties request conciliation with the same respondent in respect of the same

siinsa läheisesti liittyvien asioiden osalta, vastaaja voi anoa näiden tapausten yhdistämistä.

2) Siihen mennessä valittujen sovittelijoiden puheenjohtajat käsittelevät yhdistämisanomuksen ja päättävät siitä ääntenenemmistöllä. Jos anomus hyväksytään, puheenjohtajat nimittävät sovittelijat siihen mennessä valituista sovittelijoista käsittelemään yhdistettyjä juttuja sillä edellytyksellä, että valitaan pariton määrä sovittelijoita ja että kunkin osapuolen ensimmäiseksi nimittämä sovittelija kuuluu yhdistettyä juttua käsitteleviin sovittelijoihin.

34 artikla

Jokainen muu osapuoli 28 artiklassa mainittua toimivaltaista viranomaista lukuun ottamatta voi liittyä asian käsittelyyn sovittelun alettua:

joko

a) osapuolena, jos kysymyksessä on välitön taloudellinen etu

tai

b) yhden alkuperäisen osapuolen tukena, jos kysymyksessä on välillinen taloudellinen etu, ellei kumpikaan alkuperäisistä osapuolista vastusta liittymistä.

35 artikla

1) Sovittelijoiden tulee tehdä suosituksensa näiden sääntöjen määräysten mukaisesti.

2) Kun näissä säännöissä ei ole määräyksiä jostain kysymyksestä, sovittelijat soveltavat lakia, josta osapuolet sopivat sovittelutoimien alkaessa tai sen jälkeen, mutta viimeistään jätettäessä todistusaineisto sovittelijoille. Jos sopimukseen ei päästä, sovelletaan lakia, joka sovittelijoiden mielestä liittyy riitaan läheisemmin.

3) Sovittelijat eivät saa ratkaista riitaa oikeudella ja kohtuudella (*ex aequo et bono*), elleivät osapuolet riidan ilmettyä niin sovi.

4) Sovittelijat eivät saa lain epämääräisyyden perusteella jättää asiaa ratkaisematta (*non liquet*).

5) Sovittelijat voivat suosittaa riitaan sovellettavan lain mukaisia seuraamuksia ja korvauksia.

issue, or of issues which are closely connected, that respondent may request the consolidation of those cases.

(2) The request for consolidation shall be considered and decided upon by majority vote by the chairmen of the conciliators so far chosen. If such request is allowed, the chairmen will designate the conciliators to consider the consolidated cases from among the conciliators so far appointed or chosen, provided that an uneven number of conciliators is chosen and that the conciliator first appointed by each party shall be one of the conciliators considering the consolidated case.

Article 34

Any party, other than an appropriate authority referred to in Article 28, if conciliation has been initiated, may join in the proceedings:

Either

(a) as a party, in case of a direct economic interest,

or

(b) as a supporting party to one of the original parties, in case of an indirect economic interest, unless either of the original parties objects to such joinder.

Article 35

(1) The recommendations of the conciliators shall be made in accordance with the provisions of this Code.

(2) When the Code is silent upon any point, the conciliators shall apply the law which the parties agree at the time the conciliation proceedings commence or thereafter, but not later than the time of submission of evidence to the conciliators. Failing such agreement, the law which in the opinion of the conciliators is most closely connected with the dispute shall be applicable.

(3) The conciliators shall not decide *ex aequo et bono* upon the dispute unless the parties so agree after the dispute has arisen.

(4) The conciliators shall not bring a finding of *non liquet* on the ground of obscurity of the law.

(5) The conciliators may recommend those remedies and reliefs which are provided in the law applicable to the dispute.

36 artikla

Sovittelijoiden suositusten tulee sisältää perustelut.

37 artikla

1) Jos osapuolet eivät ole sopineet ennen sovittelua, sen aikana tai jälkeen, että sovittelijoiden suositus on sitova, suosituksesta tulee sitova osapuolten hyväksymisellä. Joidenkin kiistan osapuolien hyväksymä suositus sitoo vain kyseisiä osapuolia.

2) Osapuolten on ilmoitettava sovittelijoille suosituksen hyväksymisestä näiden määräämään osoitteeseen viimeistään 30 päivän kuluttua suosituksen tiedoksisaamisesta; muussa tapauksessa katsotaan, että suositusta ei ole hyväksytty.

3) Osapuolen, joka ei hyväksy suositusta, tulee ilmoittaa yksityiskohtaisesti ja kirjallisesti sovittelijoille ja muille osapuolille 30 päivän kuluessa 37 artiklan 2 kappaleessa mainitusta ajankohdasta suosituksen hylkäämisen perusteluista.

4) Osapuolten hyväksyttyä suosituksen sovittelijoiden tulee heti laatia ja allekirjoittaa ratkaisupöytäkirja, mistä alkaen suositus sitoo osapuolia. Jos kaikki osapuolet eivät ole hyväksyneet suositusta, sovittelijat laativat suosituksen hylänneitä osapuolia koskevan pöytäkirjan ja merkitsevät siihen riidan sekä sen, että kyseiset osapuolet eivät ole onnistuneet ratkaisemaan riitaa.

5) Osapuolten on pantava täytäntöön suositus, josta on tullut niitä sitova, heti tai suosituksessa määrättyinä myöhempänä ajankohtana.

6) Kukin osapuoli voi asettaa hyväksymisensä riippuvaiseksi riidan kaikkien osapuolten tai jonkin toisen osapuolen hyväksymisestä.

38 artikla

1) Suositus on sen hyväksyneiden osapuolten välisen riidan lopullinen päätös, paitsi sikäli kuin suositusta ei tunnusteta ja panna toimeen 39 artiklan määräysten mukaisesti.

2) ”Suositus” sisältää sovittelijoiden ennen sen hyväksymistä laatiman tulkinnan, selvityksen tai muunnelman siitä.

Article 36

The recommendations of the conciliators shall include reasons.

Article 37

(1) Unless the parties have agreed before, during or after the conciliation procedure that the recommendation of the conciliators shall be binding, the recommendation shall become binding by acceptance by the parties. A recommendation which has been accepted by some parties to a dispute shall be binding as between those parties only.

(2) Acceptance of the recommendation must be communicated by the parties to the conciliators, at an address specified by them, not later than 30 days after receipt of the notification of the recommendation; otherwise, it shall be considered that the recommendation has not been accepted.

(3) Any party which does not accept the recommendation shall notify the conciliators and the other parties, within 30 days following the period specified in Article 37(2), of its grounds for rejection of the recommendation, comprehensively and in writing.

(4) When the recommendation has been accepted by parties, the conciliators shall immediately draw up and sign a record of settlement, at which time the recommendation shall become binding upon those parties. If the recommendation has not been accepted by all parties, the conciliators shall draw up a report with respect to those parties rejecting the recommendation, noting the dispute and the failure of those parties to settle the dispute.

(5) A recommendation which has become binding upon the parties shall be implemented by them immediately or at such later time as is specified in the recommendation.

(6) Any party may make its acceptance conditional upon acceptance by all or any of the other parties to the dispute.

Article 38

(1) A recommendation shall constitute a final determination of a dispute as between the parties which accept it, except to the extent that the recommendation is not recognized and enforced in accordance with the provisions of Article 39.

(2) ”Recommendation” includes an interpretation, clarification or revision of the recommendation made by the conciliators before the recommendation has been accepted.

39 artikla

1) Kunkin sopimuspuolen tulee tunnustaa, että suositus sitoo sen hyväksyneitä osapuolia ja, mikäli 39 artiklan 2 ja 3 kappaleessa ei toisin määrätä, panna tällaisen osapuolen pyynnöstä täytäntöön kaikki suosituksen edellyttämät velvoitteet ikään kuin suositus olisi kyseisen sopimuspuolen tuomioistuimen antama lopullinen päätös.

2) Suosituksen saa 1 kappaleessa mainitun osapuolen pyynnöstä jättää tunnustamatta ja panematta täytäntöön vain siinä tapauksessa, että sen maan tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen, jolta tunnustamista ja täytäntöönpanoa anotaan, on varma että:

a) jokin suosituksen hyväksynyt osapuoli ei ollut hyväksymisen ajankohtana täysin oikeustoi-
mikeellinen siihen sovellettavan lain mukaan;

b) suosituksen laatimisessa on käytetty petosta tai pakottamista;

c) suositus on täytäntöönpanomaan oikeusjär-
jestyksen perusteiden vastainen (*ordre public*);
tai

d) sovittelijoiden kokoonpano tai sovittelume-
nettely ei ollut näiden sääntöjen määräysten mukainen.

3) Mitään suosituksen osaa ei saa panna täytän-
töön tai tunnustaa, jos oikeus tai muu toimival-
tainen viranomainen katsoo, että jokin 2 kappaleen kohta koskee tätä osaa ja että osa voidaan erottaa suosituksen muista osista. Jos osaa ei voida erottaa, koko suositus tulee jättää panematta täytäntöön ja tunnustamatta.

40 artikla

1) Silloin kun kaikki osapuolet ovat hyväksyneet suosituksen, suositus ja sen perustelut voidaan julkistaa kaikkien osapuolten suostumuksella.

2) Silloin kun yksi tai useampi osapuoli on hylännyt suosituksen, mutta yksi tai useampi osapuoli on sen hyväksynyt:

a) suosituksen hylänneen osapuolen tai hylänneiden osapuolten tulee julkistaa hylkäämisensä perustelut 37 artiklan 3 kappaleen mukaisesti ja ne voivat samalla julkistaa suosituksen perusteineen;

b) suosituksen hyväksynyt osapuoli voi julkistaa suosituksen perusteineen; se voi myös julkistaa jonkin muun osapuolen hylkäämisen peruste-

Article 39

(1) Each Contracting Party shall recognize a recommendation as binding between the parties which have accepted it and shall, subject to the provisions of Article 39(2) and (3), enforce, at the request of any such party, all obligations imposed by the recommendation as if it were a final judgement of a court of that Contracting Party.

(2) A recommendation shall not be recognized and enforced at the request of a party referred to in Article 39(1) only if the court or other competent authority of the country where recognition and enforcement is sought is satisfied that:

(a) any party which accepted the recommendation was, under the law applicable to it, under some legal incapacity at the time of acceptance;

(b) fraud or coercion has been used in the making of the recommendation;

(c) the recommendation is contrary to public policy (*ordre public*) in the country of enforcement; or

(d) the composition of the conciliators, or the conciliation procedure, was not in accordance with the provisions of this Code.

(3) Any part of the recommendation shall not be enforced and recognized if the court or other competent authority is satisfied that such part comes within any of the subparagraphs of Article 39(2) and can be separated from other parts of the recommendation. If such part cannot be separated, the entire recommendation shall not be enforced and recognized.

Article 40

(1) Where the recommendation has been accepted by all the parties, the recommendation and the reasons therefor may be published with the consent of all the parties.

(2) Where the recommendation has been rejected by one or more of the parties but has been accepted by one or more of the parties:

(a) the party or parties rejecting the recommendation shall publish its or their grounds for rejection, given pursuant to Article 37(3), and may at the same time publish the recommendation and the reasons therefor;

(b) a party which has accepted the recommendation may publish the recommendation and the reasons therefor; it may also publish the grounds

lut, jos kyseinen osapuoli ei jo ole tehnyt hylkäämistään ja sen perusteluista tiedettäväksi 40 artiklan 2 kappaleen a kohdan mukaisesti.

3) Silloin kun mikään osapuoli ei ole hyväksynyt suositusta, kukin osapuoli voi julkistaa suosituksen perusteineen sekä oman hylkäämisensä ja sen perustelut.

41 artikla

1) Osapuolen sovittelijoille toimittamat asiatietoja sisältävät asiakirjat ja lausunnot on julkistettava, jos tämä osapuoli tai sovittelijoiden enemmistö ei toisin sovi.

2) Osapuoli voi käyttää näitä asiakirjoja ja lausuntoja tukemaan juttuaan samojen osapuolten välisessä saman riidan myöhemmässä käsitelyssä.

42 artikla

Silloin kun suosituksesta ei ole tullut osapuolia sitovia, mitkään sovittelijoiden esittämät näkemykset tai perusteet tai osapuolten sovittelumenettelyn osana tekemät myönnytykset tai tarjoukset eivät vaikuta minkään osapuolen laillisiin oikeuksiin tai velvoitteisiin.

43 artikla

1) a) Sovittelijoista koituneet kulut ja kaikki sovittelun hallintokulut jaetaan tasan sovittelun osapuolten kesken, elleivät nämä toisin sovi.

b) Sovittelijoilla on sovittelumenettelyn alettua oikeus vaatia ennakkoa tai takuuta a kohdassa mainituista kuluista.

2) Kukin osapuoli vastaa kaikista sovittelun yhteydessä osakseen tulleista kuluista, mikäli osapuolet eivät toisin sovi.

3) Sovittelijat voivat 43 artiklan 1 ja 2 kappaleen määräysten estämättä määrätä osapuolen maksettavaksi osan tai kaikki muiden osapuolten sovittelukuluista, jos he ovat yksimielisesti tulleet sellaiseen päätökseen, että tuo osapuoli on nostanut kanteen ilkeyksissään tai aiheettomasti. Tämä päätös on lopullinen ja sitoo kaikkia osapuolia.

for rejection given by any other party unless such other party has already published its rejection and the grounds therefor in accordance with Article 40(2) (a).

(3) Where the recommendation has not been accepted by any of the parties, each party may publish the recommendation and the reasons therefor and also its own rejection and the grounds therefor.

Article 41

(1) Documents and statements containing factual information supplied by any party to the conciliators shall be made public unless that party or a majority of the conciliators agrees otherwise.

(2) Such documents and statements supplied by a party may be tendered by that party in support of its case in subsequent proceedings arising from the same dispute and between the same parties.

Article 42

Where the recommendation has not become binding upon the parties, no views expressed or reasons given by the conciliators, or concessions or offers made by the parties for the purpose of the conciliation procedure, shall affect the legal rights and obligations of any of the parties.

Article 43

(1) (a) The costs of the conciliators and all costs of the administration of the conciliation proceedings shall be borne equally by the parties to the proceedings, unless they agree otherwise.

(b) When the conciliation proceedings have been initiated, the conciliators shall be entitled to require an advance or security for the costs referred to in Article 43(1) (a).

(2) Each party shall bear all expenses it incurs in connexion with the proceedings, unless the parties agree otherwise.

(3) Notwithstanding the provisions of Article 43(1) and (2), the conciliators may, having decided unanimously that a party has brought a claim vexatiously or frivolously, assess against that party any or all of the costs of other parties to the proceedings. Such decision shall be final and binding on all the parties.

44 artikla

1) Sen, että osapuoli ei saavu paikalle tai ei aja asiaansa jossakin käsittelyn vaiheessa, ei katsota merkitsevän toisen osapuolen vaateiden myöntämistä. Tällaisessa tapauksessa toinen osapuoli voi halutessaan pyytää sovittelijoita päättämään asian käsittelyn tai käsittelemään heidän ratkaistavakseen alistetut kysymykset ja antamaan suosituksen näiden sääntöjen suosituksia koskevien määräysten mukaisesti.

2) Ennen käsittelyn päättämistä sovittelijoiden tulee myöntää enintään 10 päivää sille osapuolelle, joka ei saapunut paikalle tai ajanut asiaansa, mikäli he eivät ole vakuuttuneita siitä, että kyseinen osapuoli ei aio saapua asian käsittelyyn tai ajaa asiaansa.

3) Näiden sääntöjen mukaisten tai sovittelijoiden määräämien käsittelyä koskevien määräaikojen ja erityisesti lausuntojen tai tietojen jättämiseen liittyvien määräaikojen noudattamatta jättäminen katsotaan asian käsittelyyn saapumatta jäämiseksi.

4) Silloin kun käsittely on päätetty sen vuoksi, että toinen osapuoli ei ole saapunut paikalle tai ei ole ajanut asiaansa, sovittelijoiden on laadittava selostus, jossa todetaan kyseisen osapuolen laiminlyönti.

45 artikla

1) Sovittelijoiden tulee noudattaa näissä säännöissä määrättyjä menettelytapoja.

2) Tämän yleissopimuksen liitteenä olevia menettelytapasääntöjä on pidettävä sovittelijoiden ohjeeksi tarkoitettuina mallisääntöinä. Sovittelijat voivat keskinäisellä sopimuksella käyttää, täydentää tai muuttaa liitteen sääntöjä tai päättää omat menettelytapasääntönsä, sikäli kuin sellaiset säännöt eivät ole ristiriidassa näiden sääntöjen kanssa.

3) Jos osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että on heidän etunsa mukaista päästä sovittelumenettelyssä nopeaan ja huokeaan ratkaisuun, he voivat sopia keskenään menettelytapasäännöistä, jotka eivät ole ristiriidassa näiden sääntöjen määräysten kanssa.

4) Sovittelijoiden on annettava suosituksensa yksimielisesti tai, jos yksimielisyyteen ei päästä, enemmistöpäätöksellä.

5) Sovittelumenettelyn tulee päättyä ja sovittelijoiden antaa suositus viimeistään kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin sovittelijat

Article 44

(1) Failure of a party to appear or to present its case at any stage of the proceedings shall not be deemed an admission of the other party's assertions. In that event, the other party may, at its choice, request the conciliators to close the proceedings or to deal with the questions presented to them and submit a recommendation in accordance with the provisions for making recommendations set out in this Code.

(2) Before closing the proceedings, the conciliators shall grant the party failing to appear or to present its case a period of grace, not exceeding 10 days, unless they are satisfied that the party does not intend to appear or to present its case.

(3) Failure to observe procedural time-limits laid down in this Code or determined by the conciliators, in particular time-limits relating to the submission of statements or information, shall be considered a failure to appear in the proceedings.

(4) Where the proceedings have been closed owing to one party's failure to appear or to present its case, the conciliators shall draw up a report noting that party's failure.

Article 45

(1) The conciliators shall follow the procedures stipulated in this Code.

(2) The Rules of Procedure annexed to the present Convention shall be considered as Model Rules for the guidance of conciliators. The conciliators may, by mutual consent, use, supplement or amend the rules contained in the Annex or formulate their own rules of procedure to the extent that such supplementary, amended or other rules are not inconsistent with the provisions of this Code.

(3) If the parties agree that it may be in the interest of achieving an expeditious and inexpensive solution of the conciliation proceedings, they may mutually agree to rules of procedure which are not inconsistent with the provisions of this Code.

(4) The conciliators shall formulate their recommendation by consensus or failing that shall decide by majority vote.

(5) The conciliation proceedings shall finish and the recommendation of the conciliators shall be delivered not later than six months from the

nimitetään, paitsi 23 artiklan 4 kappaleen e, f ja g kohdan tapauksissa, joihin pätevät 14 artiklan 1 kappaleen ja 16 artiklan 4 kappaleen määräajat. Kuuden kuukauden määräaika voidaan pidentää osapuolten välisellä sopimuksella.

date on which the conciliators are appointed, except in the cases referred to in Article 23(4) (e), (f) and (g), for which the time-limits in Articles 14(1) and 16(4) shall be valid. The period of six months may be extended by agreement of the parties.

C. Toiminnalliset järjestelyt

46 artikla

1) Kuusi kuukautta ennen tämän sopimuksen voimaantuloa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin tulee edellyttäen, että Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous hyväksyy, ja ottaen huomioon sopimuspuolten esittämät näkökohdat, nimittää rekisterinpitäjä, jota avustaa sellainen lisähenkilökunta, joka on tarpeellinen 46 artiklan 2 kappaleessa lueteltuja tehtäviä suorittamaan. Yhdistyneiden kansakuntien Geneven toimisto tarjoaa rekisterinpitäjälle ja hänen apulaisilleen hallinnolliset palvelut.

2) Rekisterinpitäjän tulee yhteistyössä sopimuspuolten kanssa suorittaa tarkoituksenmukaisella tavalla seuraavat tehtävät:

a) pitää luetteloa Kansainvälisestä sovittelijoiden ryhmästä ja tiedottaa sopimuspuolille säännöllisesti ryhmän kokoonpanosta;

b) toimittaa pyynnöstä asianomaisille osapuolille sovittelijoiden nimet ja osoitteet;

c) vastaanottaa ja säilyttää jäljennöksiä sovittelupyynnöistä, vastauksista, suosituksista, hyväksymisistä tai hylkäämisistä sekä niiden perusteluista;

d) antaa rahdinantajien järjestöille, konferensseille ja hallituksille näiden pyynnöstä ja kustannuksella jäljennöksiä suosituksista ja hylkäämisten perusteluista, mikäli 40 artiklan määräyksistä ei muuta johdu;

e) toimittaa muita kuin luottamuksellisia tietoja ratkaistuista sovittelutapauksista mainitsematta tapausten osapuolia 52 artiklassa mainitun tarkistuskonferenssin aineiston valmistelua varten; ja

f) muut 26 artiklan 1 kappaleen c kohdassa ja 30 artiklan 2 ja 3 kappaleessa määrätyt tehtävät.

C. Institutional machinery

Article 46

(1) Six months before the entry into force of the present Convention, the Secretary-General of the United Nations shall, subject to the approval of the General Assembly of the United Nations, and taking into account the views expressed by the Contracting Parties, appoint a Registrar, who may be assisted by such additional staff as may be necessary for the performance of the functions listed in Article 46(2). Administrative services for the Registrar and his assistants shall be provided by the United Nations Office at Geneva.

(2) The Registrar shall perform the following functions in consultation with the Contracting Parties as appropriate:

(a) maintain the list of conciliators of the International Panel of Conciliators and regularly inform the Contracting Parties of the composition of the Panel;

(b) provide the names and addresses of the conciliators to the parties concerned on request;

(c) receive and maintain copies of requests for conciliation, replies, recommendations, acceptances, or rejections, including reasons therefor;

(d) furnish on request, and at their cost, copies of recommendations and reasons for rejection to the shippers' organizations, conferences and governments, subject to the provisions of Article 40;

(e) make available information of a nonconfidential nature on completed conciliation cases, and without attribution to the parties concerned, for the purposes of preparation of material for the Review Conference referred to in Article 52; and

(f) the other functions prescribed for the Registrar in Articles 26(1) (c) and 30(2) and (3).

VII Luku

Loppumääräykset

47 artikla

Täytäntöönpano

1) Jokaisen sopimuspuolen tulee ryhtyä sellaisiin lainsäädännöllisiin tai muihin toimenpiteisiin, joita yleissopimuksen täytäntöönpaneminen edellyttää.

2) Jokaisen sopimuspuolen tulee ilmoittaa tallettajana toimivalle Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille niiden lainsäädännöllisten tai muiden toimenpiteiden teksti, joihin se on tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi ryhtynyt.

48 artikla

Allekirjoittaminen, ratifiointi, hyväksyminen ja liittyminen

1) Tämä yleissopimus on avoimna allekirjoittamista varten 1 päivän heinäkuuta 1974 ja 30 päivän kesäkuuta 1975 välisen ajan viimeksi mainittu päivä mukaan lukien Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa ja on sen jälkeen avoimna liittymistä varten.

2) Kaikki valtiot voivat tulla tämän yleissopimuksen osapuoliksi:

a) allekirjoittamalla sen, mikä edellyttää sitä seuraavaa ratifiointia tai hyväksymistä; tai

b) allekirjoittamalla sen ilman ratifiointia tai hyväksymistä koskevaa varauksetta; tai

c) liittymällä siihen.

3) Ratifiointi, hyväksyminen tai liittyminen suoritetaan tallettamalla sitä koskeva asiakirja tallettajan huostaan.

49 artikla

Voimaantulo

1) Tämä yleissopimus tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jolloin vähintään 24 valtiota, joiden tonniston yhteispaino vastaa vähintään 25 prosenttia maailman koko tonnistosta, on tullut sen sopimuspuoliksi 48 artiklan mukaisesti. Tässä artiklassa tonnistolla tarkoitetaan *Lloyd's Register of Shipping'in Statistical Tables 1973* taulukkoon 2 "World Fleets — Analysis by Principal Types" sisältyvää tonnistoa kappaletavara-alusten (myös matkustaja/lastialusten) ja konttialusten (täydellä osastajaolla) osalta, lukuun ottamatta Yhdysvaltain varalaivas-

Chapter VII:

Final clauses

Article 47

Implementation

(1) Each Contracting Party shall take such legislative or other measures as may be necessary to implement the present Convention.

(2) Each Contracting Party shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, who shall be the depositary, the text of the legislative or other measures which it has taken in order to implement the present Convention.

Article 48

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

(1) The present Convention shall remain open for signature as from 1 July 1974 until and including 30 June 1975 at United Nations Headquarters and shall thereafter remain open for accession.

(2) All States are entitled to become Contracting Parties to the present Convention by:

(a) signature subject to and followed by ratification, acceptance or approval; or

(b) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or

(c) accession.

(3) Ratification, acceptance, approval or accession shall be effected by the deposit of an instrument to this effect with the depositary.

Article 49

Entry into force

(1) The present Convention shall enter into force six months after the date on which not less than 24 States, the combined tonnage of which amounts to at least 25 per cent of world tonnage, have become Contracting Parties to it in accordance with Article 48. For the purpose of the present Article the tonnage shall be deemed to be that contained in *Lloyd's Register of Shipping, Statistical Tables 1973*, table 2 "World Fleets—Analysis by Principal Types", in respect of general cargo (including passenger/cargo) ships and container (fully cellular) ships,

toa sekä Yhdysvaltain ja Kanadan Suurten järvien laivastoja.¹⁾

2) Jokaisen valtion osalta, joka ratifioi tai hyväksyy tämän yleissopimuksen tai liittyy siihen myöhemmin, sopimus tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun valtio on tallettanut kyseisen asiakirjan.

3) Jollei valtio, josta tulee tämän yleissopimuksen osapuoli sopimuksen muutoksen voimaantulon jälkeen, ilmaise muunlaista aikomusta, se katsotaan

a) muutetun yleissopimuksen osapuoleksi; ja

b) muuttamattoman yleissopimuksen osapuoleksi sellaisten tämän yleissopimuksen osapuolten suhteen, joita muutos ei sido.

50 artikla

Irtisanominen

1) Sopimuspuoli voi irtisanoa tämän yleissopimuksen milloin hyvänsä, kun sen voimaantulosta on kulunut kaksi vuotta.

2) Irtisanomisesta on ilmoitettava tallettajalle kirjallisesti ja se tulee voimaan vuoden tai irtisanomiskirjassa määritellyn pitemmän ajan kuluttua siitä, kun tallettaja on vastaanottanut asiakirjan.

51 artikla

Muutokset

1) Jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa tähän yleissopimukseen yhtä tai useampaa muutosta ilmoittamalla muutoksista tallettajalle. Tallettajan tulee toimittaa muutokset sopimuspuolille näiden hyväksyttäviksi ja niiden valtioiden tiedoksi, jotka eivät ole sopimuspuolia, mutta jotka ovat oikeutettuja tulemaan tämän yleissopimuksen sopimuspuoliksi.

2) Jokainen 51 artiklan 1 kappaleen mukaisesti toimitettu muutosehdotus katsotaan hyväksytyksi, jos mikään sopimuspuoli ei esitä tallettajalle muutosta koskevaa vastaväitettään 12 kuukauden

exclusive of the United States reserve fleet and the American and Canadian Great Lakes Fleets.¹

(2) For each State which thereafter ratifies, accepts, approves or accedes to it, the present Convention shall come into force six months after deposit by such State of the appropriate instrument.

(3) Any State which becomes a Contracting Party to the present Convention after the entry into force of an amendment shall, failing an expression of a different intention by that State:

(a) be considered as a Party to the present Convention as amended; and

(b) be considered as a Party to the unamended Convention in relation to any Party to the present Convention not bound by the amendment.

Article 50

Denunciation

(1) The present Convention may be denounced by any Contracting Party at any time after the expiration of a period of two years from the date on which the Convention has entered into force.

(2) Denunciation shall be notified to the depositary in writing, and shall take effect one year, or such longer period as may be specified in the instrument of denunciation, after the date of receipt by the depositary.

Article 51

Amendments

(1) Any Contracting Party may propose one or more amendments to the present Convention by communicating the amendments to the depositary. The depositary shall circulate such amendments among the Contracting Parties, for their acceptance, and among States entitled to become Contracting Parties to the present Convention which are not Contracting Parties, for their information.

(2) Each proposed amendment circulated in accordance with Article 51(1) shall be deemed to have been accepted if no Contracting Party communicates an objection thereto to the deposi-

¹⁾ 49 artiklan 1 kappaleessa tarkoitettujen tonnistomääräykset ilmenevät linjakonferenssien käyttäytymissääntöjä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien diplomaattikonferenssista laaditun raportin (CTD/CODE/10), joka koskee sen istunnon toista osaa, I liitteestä.

¹ The tonnage requirements for the purposes of Article 49(1) are set out in the report of the United Nations Conference of Plenipotentiaries on a Code of Conduct for Liner Conferences on the second part of its session (TD/CODE/10), annex I.

kuluessa siitä, kun tallettaja on toimittanut muutosehdotuksen. Jos sopimuspuoli ilmoittaa vastustavansa muutosta, sitä ei katsota hyväksytyksi eikä se tule voimaan.

3) Mikäli vastaväitettä ei ole esitetty muutos tulee voimaan kaikkien sopimuspuolien osalta kuuden kuukauden kuluttua 51 artiklan 2 kappaleessa mainitun 12 kuukauden määräajan päättymisestä.

52 artikla

Tarkistuskonferenssit

1) Tallettaja kutsuu tarkistuskonferenssin koolle viiden vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulopäivästä tarkastamaan sopimuksen toimivuutta ja etenkin sen toteutumista ja käsittelemään ja hyväksymään asianmukaisia muutoksia.

2) Tallettajan tulee neljän vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulopäivästä pyytää kaikilta tarkistuskonferenssiin osallistumaan oikeutetuilta valtioilta lausunnot ja valmistella ja toimittaa niiden pohjalta asialistan luonnos sekä konferenssin käsiteltäväksi ehdotetut muutokset.

3) Seuraavia tarkistuskonferensseja kutsutaan koolle niin ikään joka viides vuosi tai milloin hyvänsä ensimmäisen tarkistuskonferenssin jälkeen, kun kolmasosa tämän yleissopimuksen osapuolista sitä pyytää, ellei ensimmäinen tarkistuskonferenssi toisin päättää.

4) Jos tämä yleissopimus ei ole tullut voimaan viiden vuoden kuluttua linjakonferenssien käyttäytymissääntöjä koskevan Yhdistyneiden kansakuntien diplomaattikonferenssin päätöksiäkirjan hyväksymisestä, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin tulee 52 artiklan 1 kappaleen määräyksistä riippumatta kutsua tarkistuskonferenssi edellyttäen, että yleiskokous sen hyväksyy, tarkastamaan yleissopimuksen ja sen liitteen määräyksiä ja käsittelemään ja hyväksymään asianmukaisia muutoksia, kun kolmasosa sopimuspuoliksi oikeutetuista valtioista sitä pyytää.

53 artikla

Tallettajan tehtävät

1) Tallettajan tulee tiedottaa allekirjoittajavaltioille ja sopimukseen liittyneille valtioille:

tary within 12 months following the date of its circulation by the depositary. If a Contracting Party communicates an objection to the proposed amendment, such amendment shall not be considered as accepted and shall not be put into effect.

(3) If no objection has been communicated, the amendment shall enter into force for all Contracting Parties six months after the expiry date of the period of 12 months referred to in Article 51(2).

Article 52

Review Conferences

(1) A Review Conference shall be convened by the depositary five years from the date on which the present Convention comes into force to review the working of the Convention, with particular reference to its implementation, and to consider and adopt appropriate amendments.

(2) The depositary shall, four years from the date on which the present Convention comes into force, seek the views of all States entitled to attend the Review Conference and shall, on the basis of the views received, prepare and circulate a draft agenda as well as amendments proposed for consideration by the Conference.

(3) Further review conferences shall be similarly convened every five years, or at any time after the first Review Conference, at the request of one third of the Contracting Parties to the present Convention, unless the first Review Conference decides otherwise.

(4) Notwithstanding the provisions of Article 52(1), if the present Convention has not entered into force five years from the date of the adoption of the Final Act of the United Nations Conference of Plenipotentiaries on a Code of Conduct for Liner Conferences, a Review Conference shall, at the request of one third of the States entitled to become Contracting Parties to the present Convention, be convened by the Secretary-General of the United Nations, subject to the approval of the General Assembly in order to review the provisions of the Convention and its Annex and to consider and adopt appropriate amendments.

Article 53

Functions of the depositary

(1) The depositary shall notify the signatory and acceding States of:

a) allekirjoituksista, ratifioinneista, hyväksymisistä ja liittymisistä 48 artiklan mukaisesti;

b) päivämäärästä, jolloin tämä yleissopimus tulee 49 artiklan mukaisesti voimaan;

c) tämän yleissopimuksen irtisanomisista 50 artiklan mukaisesti;

d) tähän yleissopimukseen tehdyistä varauksista ja niiden peruutuksista;

e) lainsäädännöllisten tai muiden sellaisten toimenpiteiden tekstistä, joihin kukin sopimuspuoli on tämän yleissopimuksen täytäntöönpanemiseksi 47 artiklan mukaisesti ryhtynyt;

f) muutosehdotuksista ja niitä koskevista vastaväitteistä 51 artiklan mukaisesti; sekä

g) muutosten voimaantuloista 51 artiklan 3 kappaleen mukaisesti.

2) Tallettajan tulee myös suorittaa 52 artiklan edellyttämät toimenpiteet.

54 artikla

Todistusvoimaiset tekstit ja niiden tallettaminen

Tämän yleissopimuksen alkuperäiskappale, jonka englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

Tämän vakuudeksi hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamat ovat allekirjoittaneet tämän yleissopimuksen sinä päivänä kuin heidän allekirjoitustensa vastapäätä ilmenee.

(a) signatures, ratifications, acceptances, approvals and accessions in accordance with Article 48;

(b) the date on which the present Convention enters into force in accordance with Article 49;

(c) denunciations of the present Convention in accordance with Article 50;

(d) reservations to the present Convention and the withdrawal of reservations;

(e) the text of the legislative or other measures which each Contracting Party has taken in order to implement the present Convention in accordance with Article 47;

(f) proposed amendments and objections to proposed amendments in accordance with Article 51; and

(g) entry into force of amendments in accordance with Article 51(3).

(2) The depositary shall also undertake such actions as are necessary under Article 52.

Article 54

Authentic texts-deposit

The original of the present Convention, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, will be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, having been duly authorized to this effect by their respective governments, have signed the present Convention, on the dates appearing opposite their signatures.

**LINJAKONFERENSSIEN
KÄYTTÄYTYMISSÄÄNTÖJÄ
KOSKEVAN YLEISSOPIMUKSEN LIITE**

**Kansainvälisen pakollisen sovittelun
menettelytapoja koskevat mallisäännöt**

1 sääntö

1. Osapuolen, joka haluaa aloittaa sääntöjen mukaisen sovittelun, tulee esittää asiasta kirjallinen pyyntö, johon liittyy toiselle osapuolelle osoitettu kannekirjelmä ja josta lähetetään jäljennös rekisterinpitäjälle.

2. Kanteen tulee:

a) nimetä riidan osapuolet tarkasti ja mainita kunkin osoite;

b) sisältää lyhyt selitys asiaankuuluvista toisasioista, riitakysymyksistä ja kantajan ehdotus riidan ratkaisemiseksi;

c) ilmaista, pyydetäänkö suullista käsittelyä ja jos pyydetään, kantajan todistajana esiintyvien henkilöiden, mukaan lukien asiantuntijoiden, nimet ja osoitteet, sikäli kun ne tuolla hetkellä ovat tiedossa;

d) sisältää sellaiset avustavat asiakirjat ja asiaankuuluvat osapuolten tekemät sopimukset ja järjestelyt, jotka kantaja katsoo tarpeellisiksi kanteen tekemisajankohtana;

e) ilmaista sovittelijoiden pyydetty lukumäärä, sovittelijoiden nimittämistä koskevat ehdotukset tai kantajan 32 artiklan 2 kappaleen mukaisesti nimittämän sovittelijan nimi; sekä

f) sisältää mahdolliset menettelytapasääntöjä koskevat ehdotukset.

3. Osapuolen tulee päivätä ja allekirjoittaa kanteensa.

2 sääntö

1. Mikäli vastaaja päättää vastata kanteeseen, hänen tulee 30 päivän kuluessa kannekirjelmän vastaanottamisesta lähettää toiselle osapuolelle vastaus ja rekisterinpitäjälle sen jäljennös.

**ANNEX TO THE CONVENTION ON A
CODE OF CONDUCT FOR LINER
CONFERENCES**

**Model Rules of Procedure for International
Mandatory Conciliation**

Rule 1

(1) Any party wishing to institute conciliation proceedings under the Code shall address a request to that effect in writing, accompanied by a statement of claim to the other party, and copied to the Registrar.

(2) The statement of claim shall:

(a) designate precisely each party to the dispute and state the address of each;

(b) contain a summary statement of pertinent facts, the issues in dispute and the claimant's proposal for the settlement of the dispute;

(c) state whether an oral hearing is desired and, if so, and to the extent then known, the names and addresses of persons to give evidence, including experts' evidence, for the claimant;

(d) be accompanied by such supporting documentation and relevant agreements and arrangements entered into by the parties as the claimant may consider necessary at the time of making the claim;

(e) indicate the number of conciliators required, any proposal concerning the appointment of conciliators, or the name of the conciliator appointed by the claimant in accordance with Article 32(2); and

(f) contain proposals, if any, regarding rules of procedure.

(3) The statement of claim shall be dated and shall be signed by the party.

Rule 2

(1) If the respondent decides to reply to the claim, he shall, within 30 days following the date of his receipt of the statement of claim, transmit a reply to the other party and copied to the Registrar.

2. Vastauksen tulee:

a) sisältää lyhyt selitys asiaankuuluvista kan-teen väitteiden vastaisista tosiasioista, mahdollinen vastaajan ehdotus niiden ratkaisemiseksi ja oikeuskeinot, joilla vastaaja vaatii niiden ratkaisemista;

b) ilmaista, pyydetäänkö suullista käsittelyä ja jos pyydetään, vastaajan todistajina esiintyvien henkilöiden mukaan lukien asiantuntijoiden nimet ja osoitteet, sikäli kun ne ovat tiedossa;

c) sisältää sellaiset avustavat asiakirjat ja asiaankuuluvat osapuolten tekemät sopimukset ja järjestelyt, jotka vastaaja katsoo tarpeellisiksi vastaajankohtana;

d) ilmaista sovittelijoiden pyydetty lukumäärä, sovittelijoiden nimittämistä koskevat ehdotukset tai vastaajan 32 artiklan 2 kappaleen mukaisesti nimittämän sovittelijan nimi; sekä

e) sisältää mahdolliset menettelytapasääntöjä koskevat ehdotukset.

3. Osapuolen tulee päivätä ja allekirjoittaa vastauksensa.

3 sääntö

1. Henkilön tai muun eturyhmän, joka haluaa osallistua sovitteluun 34 artiklan mukaisesti, tulee esittää niiden osapuolille kirjallinen pyyntö ja lähettää siitä kopio rekisterinpitäjälle.

2. Mikäli osallistumista toivotaan 34 artiklan a kohdan mukaisesti, pyynnöstä tulee ilmetä perustelut sekä 1 säännön 2 kappaleen a, b ja d kohdissa vaaditut tiedot.

3. Mikäli osallistumista toivotaan 34 artiklan b kohdan mukaisesti, pyynnöstä tulee ilmetä perustelut sekä ketä alkuperäisistä osapuolista halutaan tukea.

4. Osapuolen, joka vastustaa mainitunlaisen osapuolen liittymispyyntöä, tulee toimittaa vastaavitteensä seitsemän päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta sekä toimittaa siitä jäljennös toiselle osapuolelle.

5. Jos kahden tai useamman riidan sovittelu yhdistetään, myöhemmin esiteltävät kolmannen osallistumista koskevat pyynnöt toimitetaan kaikille asianosaisille, joista jokainen voi ilmaista vastaväitteensä tämän säännön mukaisesti.

(2) The reply shall:

(a) contain a summary statement of pertinent facts opposed to the contentions in the statement of claim, the respondent's proposal, if any, for the settlement of the dispute and any remedy claimed by him with a view to the settlement of the dispute;

(b) state whether an oral hearing is desired and, if so, and to the extent then known, the names and addresses of persons to give evidence, including experts' evidence, for the respondent;

(c) be accompanied by such supporting documentation and relevant agreements and arrangements entered into by the parties as the respondent may consider necessary at the time of making the reply;

(d) indicate the number of conciliators required, any proposal concerning the appointment of conciliators, or the name of the conciliator appointed by the respondent in accordance with Article 32(2); and

(e) contain proposals, if any, regarding rules of procedure.

(3) The reply shall be dated and shall be signed by the party.

Rule 3

(1) Any person or other interest desiring to participate in conciliation proceedings under Article 34 shall transmit a written request to the parties to the dispute, with a copy to the Registrar.

(2) If participation in accordance with (a) of Article 34 is desired, the request shall set forth the grounds therefor, including the information required under Rule 1(2) (a), (b) and (d).

(3) If participation in accordance with (b) of Article 34 is desired, the request shall state the grounds therefor and which of the original parties would be supported.

(4) Any objection to a request for joinder by such a party shall be sent by the objecting party, with a copy to the other party, within seven days of receipt of the request.

(5) In the event that two or more proceedings are consolidated, subsequent requests for third-party participation shall be transmitted to all parties concerned, each of which may object in accordance with the present Rule.

4 sääntö

Riidan osapuolten suostumuksella jommankumman osapuolen aloitteesta ja annettuaan osapuolille mahdollisuuden tulla kuulluksi sovittelijat voivat päättää kaikkien tai jonkin samojen osapuolten välisen silloin vireillä olevan vaateen yhdistämistä tai erottamista.

Rule 4

By agreement between the parties to a dispute, on motion by either party, and after affording the parties an opportunity of being heard, the conciliators may order the consolidation or separation of all or any claims then pending between the same parties.

5 sääntö

1. Osapuoli voi esittää sovittelijan jäävämistä silloin, kun olosuhteet antavat aihetta epäillä jäsenen puolueettomuutta.

2. Jäävämisesitys, josta ilmenevät myös sen perustelut, tulee tehdä ennen sovittelun päättämistä ja ennen kuin sovittelijat ovat antaneet suosituksensa. Jääviyskysymys käsitellään viipymättä ja ratkaistaan sovittelijoiden enemmistö-päätöksellä valmistelevana kysymyksenä ensisijaisesti tapauksissa, joissa on nimitetty enemmän kuin yksi sovittelija. Päätös on tällaisissa tapauksissa lopullinen.

3. Kuolleen, eronneen, kykenemättömäksi tai sopimattomaksi tulleen sovittelijan tilalle valitaan viipymättä toinen.

4. Tällä tavoin keskeytynyttä sovittelua jatketaan siitä, mihin se jäi, elleivät osapuolet sovi tai sovittelijat määrää, että suulliset todistajalausunnot on käsiteltävä tai kuultava uudelleen.

Rule 5

(1) Any party may challenge a conciliator where circumstances exist that cause justifiable doubts as to his independence.

(2) Notice of challenge, stating reasons therefor, should be made prior to the date of the closing of the proceedings, before the conciliators have rendered their recommendation. Any such challenge shall be heard promptly and shall be determined by majority vote of the conciliators in the first instance, as a preliminary point, in cases where more than one conciliator has been appointed. The decision in such cases shall be final.

(3) A conciliator who has died, resigned, become incapacitated or disqualified shall be replaced promptly.

(4) Proceedings interrupted in this way shall continue from the point where they were interrupted, unless it is agreed by the parties or ordered by the conciliators that a review or re-hearing of any oral testimony take place.

6 sääntö

Sovittelijat ratkaisevat itse oman toimivaltansa ja/tai kelpoisuutensa näiden sääntöjen määräysten puitteissa.

Rule 6

The conciliators shall be judges of their own jurisdiction and/or competence within the provisions of the Code.

7 sääntö

1. Sovittelijoiden tulee ottaa vastaan ja käsitellä kaikki eri osapuolten antamat tai osapuolten puolesta heidän harkittavakseen jätetyt lausunnot, asiakirjat, kirjalliset vakuutukset, julkaisut ja muut todisteet suulliset todistukset mukaanluetuna ja pantava niille niin paljon painoa kuin ne heidän mielestään ansaitsevat.

2 a) Osapuolet voivat jättää sovittelijoiden harkittavaksi kaikenlaista asiaan kuuluvaksi katsomaansa aineistoa ja toimittaa näin tehdessään

Rule 7

(1) The conciliators shall receive and consider all written statements, documents, affidavits, publications or any other evidence, including oral evidence, which may be submitted to them by or on behalf of any of the parties, and shall give such weight thereto as in their judgement such evidence merits.

(2) (a) Each party may submit to the conciliators any material it considers relevant, and at the time of such submission shall deliver certified

oikeaksi todistetut jäljennökset sovittelun muille osapuolille, joille annetaan kohtuulliseksi katsottava mahdollisuus antaa siitä lausunto.

b) Sovittelijat ratkaisevat yksin osapuolten heidän harkittavakseen jättämän todistusaineiston asiaankuuluvuuden ja merkittävyyden.

c) Sovittelijat voivat pyytää osapuolilta riidan selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi tarpeellisiksi katsomiaan lisätodisteita sillä edellytyksellä, että mikäli niitä esitetään, muilla sovittelun osapuolilla on kohtuulliseksi katsottava mahdollisuus antaa niistä lausunto.

copies to any other party to the proceedings, which party shall be given a reasonable opportunity to reply thereto.

(b) The conciliators shall be the sole judges of the relevance and materiality of the evidence submitted to them by the parties.

(c) The conciliators may ask the parties to produce such additional evidence as they may deem necessary to an understanding and determination of the dispute, provided that, if such additional evidence is produced, the other parties to the proceedings shall have a reasonable opportunity to comment thereon.

8 sääntö

1. Kun käyttäytymissäännöissä tai näissä säännöissä asetetaan jokin määräaika toimenpiteen suorittamiseksi, niin määräajan alkamispäivää ei lasketa mukaan, mutta määräajan viimeinen päivä lasketaan, paitsi milloin se on lauantai, sunnuntai tai sovittelupaikan yleinen vapaapäivä, jolloin viimeiseksi päiväksi lasketaan seuraava työpäivä.

2. Silloin kun määräaika on vähemmän kuin seitsemän päivää, väliin jääviä lauantai- ja sunnuntaipäiviä tai yleisiä vapaapäiviä ei lasketa mukaan määräaikaan.

Rule 8

(1) Whenever a period of days for the doing of any act is provided for in the Code or in these Rules, the day from which the period begins to run shall not be counted, and the last day of the period shall be counted, except where that last day is a Saturday, Sunday or a public holiday at the place of conciliation, in which case the last day shall be the next business day.

(2) When the time provided for is less than seven days, intermediate Saturdays, Sundays and public holidays shall be excluded from the computation.

9 sääntö

Mikäli käyttäytymissäännöissä mainituista sovittelun määräaikoja koskevista määräyksistä ei toisin johdu, sovittelijat voivat jonkun osapuolen aloitteesta tai osapuolten välisestä sopimuksesta jatkaa asettamaansa määräaika.

Rule 9

Subject to the provisions relating to procedural time-limits in the Code, the conciliators may, on a motion by one of the parties or pursuant to agreement between them, extend any such time-limit which has been fixed by the conciliators.

10 sääntö

1. Sovittelijat määräävät käsittelyjärjestyksen sekä, mikäli ei toisin sovita, jokaisen istunnon päivän ja kellonajan.

2. Mikäli osapuolet eivät toisin sovi, sovittelu tapahtuu suljetuin ovin.

3. Sovittelijoiden tulee ennen menettelyn päätyneeksi julistamista nimenomaisesti tiedustella kaikilta osapuolilta, onko näillä esitettävänä lisätodisteita, ja tästä tehdään merkintä pöytäkirjaan.

Rule 10

(1) The conciliators shall fix the order of business and, unless otherwise agreed, the date and hour of each session.

(2) Unless the parties otherwise agree, the proceedings shall take place in private.

(3) The conciliators shall specifically inquire of all the parties whether they have any further evidence to submit before declaring the proceedings closed, and a noting thereof shall be recorded.

11 sääntö

1. Sovittelijoiden suositusten tulee olla kirjallisia ja niiden tulee sisältää:

- a) kunkin osapuolen tarkka nimi ja osoite;
- b) selostus siitä, millä tavoin sovittelijat on nimitetty sekä näiden nimet;
- c) sovittelun ajankohta ja paikka;
- d) sovittelijoiden soveliaaksi katsoma yhteenve- to sovittelumenettelystä;
- e) sovittelijoiden yhteenve- to selville saamistaan tosiasioista;
- f) yhteenve- to osapuolten jättämistä kirjelmistä;
- g) päätökset riitakysymyksistä perusteluineen;
- h) sovittelijoiden allekirjoitukset ja jokaisen allekirjoituksen päivämäärä; sekä
- i) osoite, johon suosituksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä ilmoitetaan.

12 sääntö

Suosituksen tulee sikäli kuin mahdollista sisäl- tää käyttäytymissääntöjen määräysten mukaisesti päätös kuluista. Mikäli suositus ei sisällä täydellistä päätöstä kuluista, sovittelijoiden tulee mah- dollisimman pian, mutta viimeistään 60 päivän kuluessa esittää käyttäytymissääntöjen mukaisesti kirjallinen päätös kuluista.

13 sääntö

Sovittelijoiden tulee myös ottaa huomioon aikaisemmat samanlaiset tapaukset, silloin kun tämä voisi helpottaa käyttäytymissääntöjen yh- denmukaisempaa soveltamista ja sovittelijoiden suosituksen noudattamista.

Rule 11

(1) Conciliators' recommendations shall be in writing and shall include:

- (a) the precise designation and address of each party;
- b) a description of the method of appointing conciliators, including their names;
- (c) the dates and place of the conciliation proceedings;
- (d) a summary of the conciliation proceedings, as the conciliators deem appropriate;
- (e) a summary statement of the facts found by the conciliators;
- (f) a summary of the submissions of the parties;
- (g) pronouncements on the issues in dispute, together with the reasons therefor;
- (h) the signatures of the conciliators and the date of each signature; and
- (i) an address for the communication of the acceptance or rejection of the recommendation.

Rule 12

The recommendation shall, so far as possible, contain a pronouncement on costs in accordance with the provisions of the Code. If the recom- mendation does not contain a full pronounce- ment on costs, the conciliators shall, as soon as possible after the recommendation, and in any event not later than 60 days thereafter, make a pronouncement in writing regarding costs as provided in the Code.

Rule 13

Conciliators' recommendations shall also take into account previous and similar cases whenever this would facilitate a more uniform implemen- tation of the Code and observance of conciliators' recommendations.